

CHARLES BUKOWSKI

POSTA

TRU
BA
DOR

Charles Bukowski

POȘTA

(Post Office – 1971)

Traducere de Sorin Gherguț

Cuprins

Charles Bukowski

Bibliografie

Despre Poșta/Post Office

Serviciile Poștale ale Statelor Unite

UNU

DOI

TREI

PATRU

CINCI

ȘASE

Charles Bukowski

Henry Charles Bukowski (Heinrich Karl Bukowski 16 august 1920 - 9 martie 1994), a fost un poet și romancier germano-american.

S-a născut în Germania, în Andernach, în 1920. Când avea doi ani, părinții săi au emigrat în Statele Unite; a crescut și și-a petrecut mare parte din viață în Los Angeles. Împreună cu soția sa, Linda, a locuit apoi în San Pedro, California, unde a murit în 1994, de leucemie.

Hank, așa cum îi spuneau prietenii, a fost, după opinia lui Genet și Sartre, „cel mai bun poet din America“.

Debutează foarte târziu, la aproape patruzeci de ani. A început să scrie romane abia la cincizeci de ani.

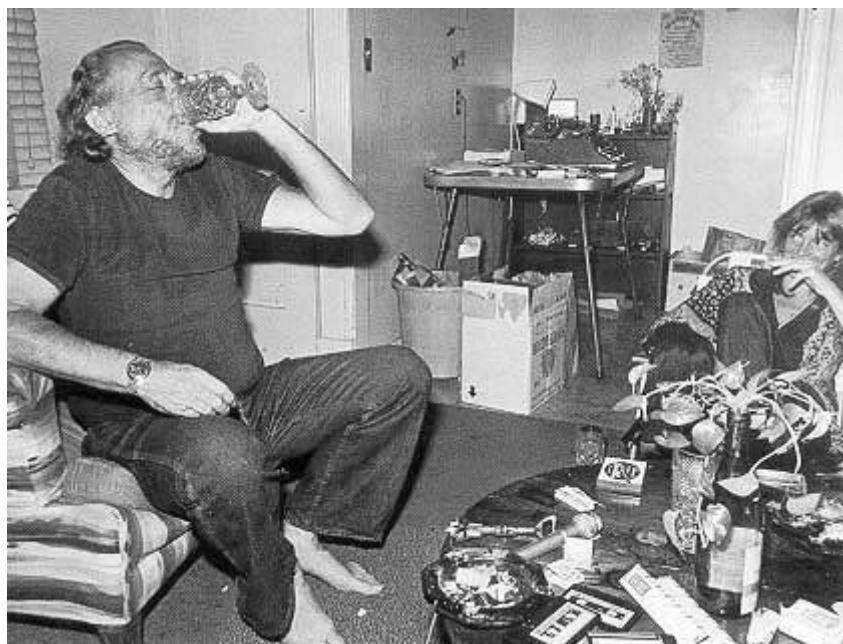
Charles Bukowski scrie o proză care, chiar dacă șochează adesea prin vulgaritate, este de o crudă și dezarmantă onestitate.

Scrierile lui Bukowski au fost puternic influențate de atmosfera casei lui din orașul Los Angeles și sunt marcate de empatie pentru viața obișnuită a săracilor americani albi, actul scrisului, alcool, relațiile cu femei. Proza lui Bukowski este onestă, cum îi place lui să spună, adică sinceră, simplă, directă, trăgându-și seva din Louis Ferdinand-Celine, John Fante, Henry Miller și chiar Ernest Hemingway.

Un autor prolific, Bukowski a scris mii de poezii, sute de nuvele și șase

romane.

Este printre cei mai citați scriitori americani contemporani, fiind tradus în nenumărate limbi.

Bibliografie

Romane

- Poșta / *Post Office* (1971)
- *Factotum* (1975)
- Femei / *Women* (1978)
- *Ham on Rye* (1982)
- *Hollywood* (1989)
- De duzină / *Pulp* (1994)

Poezii

- *Flower, Fist, and Bestial Wail* (1960)
- *Poems and Drawings* (1962)
- *Longshot Poems for Broke Players* (1962)
- *Run with the Hunted* (1962)
- *It Catches My Heart in Its Hands* (1963)
- *Crucifix in a Deathhand* (1965)
- *Cold Dogs in the Courtyard* (1965)
- *The Genius of the Crowd* (1966)
- *2 by Bukowski* (1967)
- *The Curtains Are Waving* (1967)
- *At Terror Street and Agony Way* (1968)
- *Poems Written Before Jumping Out of an 8 story Window* (1968)
- *A Bukowski Sampler* (1969)
- *The Days Run Away Like Wild Horses Over the Hills* (1969)
- *Fire Station* (1970)
- *Mockingbird Wish Me Luck* (1972)
- *Me and Your Sometimes Love Poems* (1972)
- *While the Music Played* (1973)
- *Burning in Water, Drowning in Flame* (1974)
- *Africa, Paris, Greece* (1975)
- *Scarlet* (1976)
- *Maybe Tomorrow* (1977)
- *Legs, Hips and Behind* (1978)
- *Love Is a Dog from Hell* (1977)
- *Play the Piano Drunk Like a Percussion Instrument Until the Fingers Begin to Bleed a Bit* (1979)

- *Dangling in the Tournefortia* (1982)
- *War All the Time (book)|War All the Time* (1984)
- *Horses Don't Bet on People & Neither Do I* (1984)
- *You Get So Alone at Times That It Just Makes Sense* (1986)
- *The Roominghouse Madrigals* (1988)
- *Beautiful & Other Long Poems* (1988)
- *Septuagenarian Stew: Stories & Poems* (1990)
- *People Poems* (1991)
- *The Last Night of the Earth Poems* (1992)
- *Betting on the Muse: Poems and Stories* (1996)
- *Bone Palace Ballet (book)|Bone Palace Ballet* (1998)
- *What Matters Most Is How Well You Walk Through the Fire.* (1999)
- *Open All Night (book)|Open All Night* (2000)
- *The Night Torn Mad with Footsteps* (2001)
- *Sifting Through the Madness for the Word, the Line, the Way* (2003)
- *As Buddha smiles* (2003)
- *The Flash of the Lightning Behind the Mountain* (2004)
- *Slouching Toward Nirvana* (2005)
- *Come on In!* (2006)
- *The People Look Like Flowers at Last* (2007)
- *The Pleasures of the Damned* (2007)
- *The Continual Condition* (2009)

Proză scurtă

- *Confessions of a Man Insane Enough to Live with Beasts* (1965)
- *All the Assholes in the World and Mine* (1966)
- *Notes of a Dirty Old Man* (1969)
- *Erections, Ejaculations, Exhibitions, and General Tales of Ordinary Madness* (1972)
- *South of No North* (1973)
- *Hot Water Music* (1983)
- *Tales of Ordinary Madness* (1983)
- *The Most Beautiful Woman in Town* (1983)
- *Portions from a Wine-stained Notebook: Short Stories and Essays* (2008)
- *Absence of the Hero* (2010)

Nonfiction

- *Shakespeare Never Did This* (1979); expanded (1995)
- *The Bukowski/Purdy Letters* (1983)
- *Screams from the Balcony: Selected Letters* (1993)
- *Living on Luck: Selected Letters, vol. 2* (1995)
- *The Captain Is Out to Lunch and the Sailors Have Taken Over the Ship* (1998)
 - *Reach for the Sun: Selected Letters, vol. 3* (1999)
 - *Beerspit Night and Cursing: The Correspondence of Charles Bukowski and Sheri Martinelli* (2001)

Scenarii

- *Barfly* (1984)

Filme

- *Bukowski at Bellevue 1970 – Poetry Reading*
- *Supervan* 1977
- *There's Gonna Be a God Damn Riot in Here* 1979; DVD 2008
- *The Last Straw* 1980; DVD 2008
- *Tales of Ordinary Madness*
- *Poetry In Motion* 1982
- *Barfly* 1987
- *Crazy Love* 1987
- *Bukowski: Born Into This* 2002
- *Factotum* 2005
- *The Suicide* 2006
- *One Tough Mother* 2010

Despre Poșta/Post Office

Poșta introduce anti-eroul autobiografic al lui Bukowski, Henry Chinaski, și acoperă perioada din viața lui Bukowski din 1952 până la demisia din Serviciul Poștal al Statelor Unite trei ani mai târziu, întoarcerea sa în 1958 și apoi la demisia finală în 1969.

Marea iubire a vieții lui Bukowski, Jane Cooney Baker („Betty” în *Poșta*), a fost o văduvă alcoolică cu 11 ani mai în vârstă, cu o burtă de bere imensă, care a murit în ianuarie 1962. Ea, de asemenea, a servit ca model pentru „Wanda”, în filmul din 1987 cu scenariul scris de Bukowski, *Barfly*.

Prima soție a lui Bukowski, Barbara Frye („Joyce”), suferea de o diformitate fizică – două vertebre lipsă de la gât. După doi ani de căsătorie, în 1959, ea a înaintat divorțul, acuzându-l de „cruzime mentală”. În roman, „Joyce” este portretizată ca o nimfomană bogată.

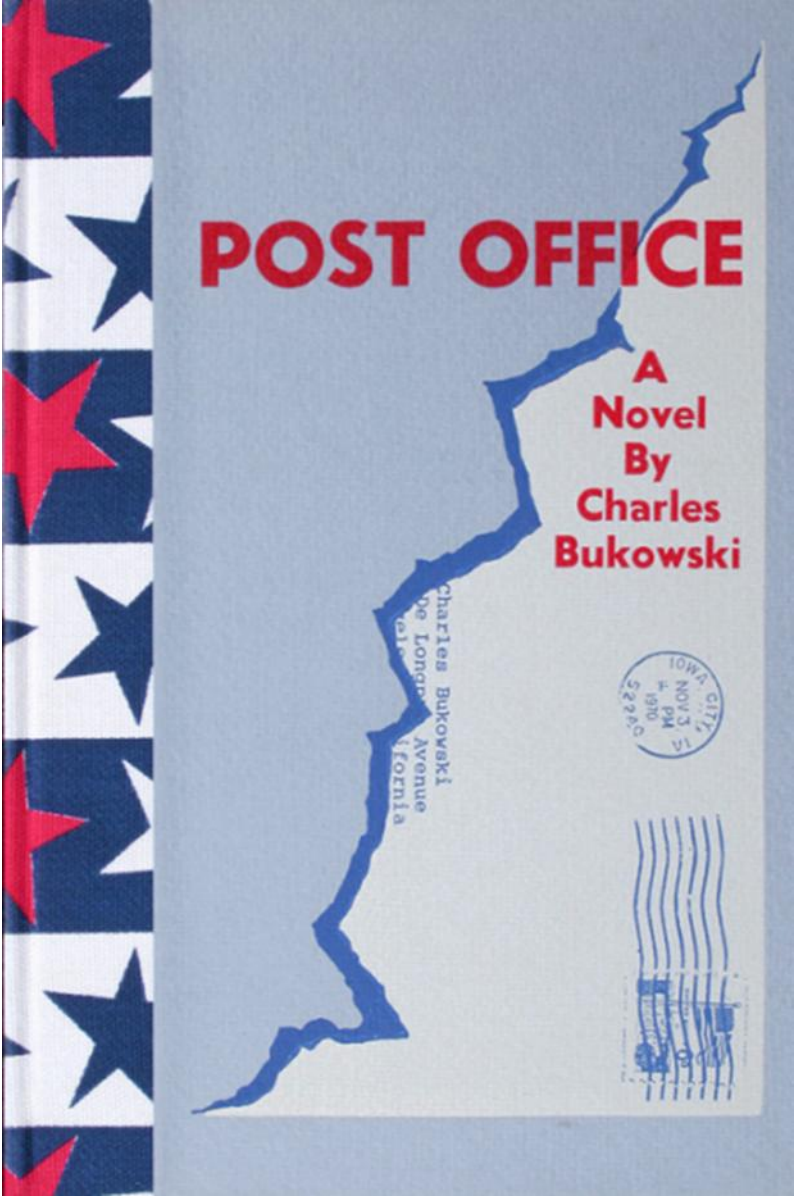
În roman se mai face referire la fiica lui, Marina Louise Bukowski, născută în 1964, din legătura cu Frances Smith („Fay”), care este menționată în roman ca o hippie cu părul cărunt.

John Martin, fondatorul *Black Sparrow Press*, i-a oferit 100 de dolari pe lună pe viață, cu condiția ca Bukowski să demisioneze de la poștă și să scrie permanent pentru *Black Sparrow*. Bukowski a fost de acord; trei săptămâni mai târziu a terminat de scris *Poșta*.

Bukowski avea 49 de ani când acceptat această ofertă. După cum a explicat el într-o scrisoare la momentul respectiv: „Am una din cele două opțiuni – rămân în oficiul poștal și înnebunesc... sau stau aici să fac pe scriitorul și să mor de foame. Am hotărât să mor de foame”.

Din respect pentru sprijinul financiar al lui Martin și pentru credința lui într-un scriitor relativ necunoscut, Bukowski a publicat

aproape toate lucrările sale ulterioare majore la *Black Sparrow Press*.

Aceasta este o operă de ficțiune și nu se dedică nimănui.

Serviciile Poștale ale Statelor Unite

Los Angeles, California

Biroul Dirigintelui 1 Ianuarie, 1970

Circulară 742

COD DE ETICĂ

Toți lucrătorii sunt rugați să țină seama de Codul de Etică pentru angajații poștali, așa cum este expus în Secțiunea 742 din Manualul Poștei, și de Conduita Angajaților, așa cum este descrisă în Secțiunea 744 a Manualului Poștei.

Angajații Poștei au statornicit, de-a lungul anilor, o frumoasa tradiție de serviciu credincios în slujba Națiunii, neîntrecută de alte categorii. Fiecare angajat trebuie să aibă un profund sentiment de mândrie datorită acestei tradiții de serviciu devotat. Fiecare dintre noi trebuie să se străduiască să-și aducă o contribuție semnificativă la permanenta dezvoltare a Serviciilor Poștale spre progresul pe mai departe în interesul public.

Întreg personalul poștal trebuie să acționeze cu neabătută integritate și deplin devotament față de interesul public. Personalul poștal trebuie să-și asume principiile morale cele mai înalte și să respecte legile Statelor Unite, precum și regulamentele și directivele Departamentului Serviciilor Poștale. Nu se cere doar o conduită conformă cu etica; responsabilii și angajații trebuie să vegheze astfel încât să prevină și să evite faptele de natură să împiedice îndeplinirea îndatoririlor serviciilor poștale. Sarcinile trasate trebuie aduse la îndeplinire cu conștiinciozitate și integral. Serviciul Poștal are privilegiul unic de a lua contact zilnic cu majoritatea cetățenilor Națiunii și este, în numeroase împrejurări, contactul lor cel mai direct cu Guvernul Federal. Prin urmare, fiecare angajat poștal are prilejul și responsabilitatea deosebită de a acționa cu onoare și integritate la înălțimea încrederii publice, răsfângând astfel reputația și distincția asupra Serviciului Poștal și a

întregului Guvern Federal.

Toți angajații trebuie să parcurgă Secțiunea 742, Manualul Poștei, Standarde de Bază ale Conduitei Etice, Comportamentul Personal al Angajaților, Restricții cu privire la Activitatea Politică etc.

Funcționar însărcinat

UNU

1

A-nceput ca o greșeală.

Era perioada Crăciunului și-am aflat de la bețivul din deal, care o plesnea la fiecare Crăciun, că angajau pe-aproape oricine se nimerea, așa că m-am dus și-nainte s-apuc să-mi dau seama aveam geanta aia de piele-n spate și mă plimbam de voie. Ce mai slujbă, m-am gândit. Floare la ureche! Îți dădeau doar un cvartal sau două și dacă reușeai să termini, factorul titular îți mai dădea unul, sau poate te-ntorceai și supraveghetorul îți mai dădea încă unul, dar nu te grăbeai, o luai la pas și băgai felicitările alea de Crăciun în fante.

Cred că era a doua zi ca sezonier de Crăciun când femeia aia mare a ieșit și a mers alături de mine în timp ce distribuiam corespondența. Ce vreau să zic prin mare e că avea fundul mare și țâțele mari și că era mare peste tot pe unde trebuie. Părea un pic sărită, dar m-am tot uitat la trupul ei și nu-mi păsa.

Vorbea, vorbea și nu se mai oprea. Apoi a scos-o. Soțul ei lucra pe o insulă îndepărtată și ea se simțea singură, înțelege, și locuia-n căsuța asta din spate, fără nimeni.

— Ce căsuță? am întrebat.

A scris adresa pe o bucată de hârtie.

— Și eu mă simt singur, am zis. O să trec și-o să stăm de vorbă-n seara asta.

Eram combinat, dar combinația era plecată-n cea mai mare parte a timpului, pe-afară, pe undeva, și eram singur pe bune. Eram singur pentru curul ăla mare care stătea lângă mine.

— În regulă, a zis. Pe diseară.

Era o bucată ca lumea, meserie, un futai ca lumea, dar cum se-ntâmplă cu toate futaiurile după a treia sau a patra noapte am început să-mi pierd interesul și nu m-am mai întors.

Dar nu mă puteam împiedica să mă gândesc, Doamne, tot ce fac poștașii ăștia e să-și lase scrisorile-n cutii și s-o pună. Asta-i slujba care-mi trebuie mie, o, da, da, da.

Așa că am dat examen, l-am luat, am dat proba fizică, am luat-o, și iată-mă – factor poștal suplinitor. A-nceput ușor. Am fost trimis la Oficiul West Avon și era exact la fel ca la Crăciun, mai puțin faptul că n-am pus-o. În fiecare zi așteptam s-o pun, dar nu s-a-ntâmplat. Dar supraveghetorul era O.K. Și cutreieram străzile, făcând câte-un cvartal ici, colo. Nici măcar n-aveam uniformă, doar un chipiu. Purtam hainele mele obișnuite. La felul cum beam, combinația mea Betty și cu mine, nu prea rămâneau bani de haine.

Apoi am fost transferat la Oficiul Oakford.

Superiorul era o ceafă-groasă pe nume Jonstone. Era nevoie de ajutor acolo și am înțeles de ce. Lui Jonstone îi plăcea să poarte cămăși roșu-închis – asta-nsemna pericol și sânge. Erau șapte suplinitori – Tom Moto, Nick Pelligrini, Herman Stratford, Rosey Anderson, Bobby Hansen, Harold Wiley și eu, Henry Chinaski. Trebuia să ne prezentăm la 5 a.m., și eram singurul bețiv, pe-acolo. Beam totdeauna până după miezul nopții, și iată-ne stând, la 5 a.m., așteptând să ne vină rândul, așteptând ca vreunul dintre factorii titulari să anunțe că e bolnav. De obicei titularii făceau asta când ploua sau în timpul unui val de arșiță sau în zilele de după sărbători când volumul corespondenței era dublu.

Erau 40 sau 50 de trasee diferite, poate mai multe, fiecare cartator era diferit, nu reușeai niciodată să înveți niciunul, trebuia să ai corespondența gata înainte de 8 a.m. pentru a fi expediată cu camionul, și Jonstone nu accepta scuze. Suplinitorii își cartau revistele pe la colțuri, săreau peste prânz și-și dădeau duhul în stradă. Jonstone ne mai făcea să ne-apucăm de cartat traseele cu 30 de minute întârziere – învărtindu-se pe scaun, cu cămașa aia a lui roșie – „Chinaski ia traseul 539!” începeam cu o jumătate de oră mai târziu, dar tot ni se cerea să rezolvăm corespondența și să ne-ntoarcem la timp. Și o dată sau de două ori pe săptămână, deja sleiți, rupți și futuți, trebuia să facem colectările de noapte, și graficul de la avizier era imposibil – camionul nu putea să meargă atât de repede. Trebuia să sari peste patru sau cinci cutii în prima tură și data următoare erau înfundate cu scrisori și te treceau toate apele îndesându-le-n saci. Am pus-o la meserie. Jonstone a avut grijă.

Suplinitorii înșiși îl făceau cu puțință pe Jonstone supunându-se ordinelor lui imposibile. Nu-mi dădeam seama cum i se permitea unui om de o cruzime atât de vădită să ocupe o asemenea poziție. Titularilor nu le păsa, tipul de la sindicat nu făcea doi bani, așa că am pus pe hârtie un raport de treizeci de pagini într-una din zilele mele libere, i-am trimis un exemplar lui Jonstone și l-am dus pe celălalt la Sediul Federal. Funcționarul mi-a spus să aștept. Am așteptat, am așteptat și-am tot așteptat. Am așteptat o oră și treizeci de minute, apoi am fost condus înăuntru să mă-ntâlnesc cu un bărbat cu părul cărunt și ochi de culoarea scrumului de țigară. Nici măcar nu mi-a spus să stau jos. A-nceput să zbiere la mine de cum am intrat pe ușă.

— Ești o javră cu figuri, ai?

— Aș prefera să nu-mi vorbiți urât, domnule!

— Javră cu figuri, ești una dintre javrele alea cu vocabular și-ți place să ți-l etalezi!

Mi-a fluturat hârtiile în față. Și a zbiert: „DOMNUL JONSTONE E UN OM DE ISPRAVĂ!”

— Nu spuneți tâmpenii. E un sadic vădit, am zis.

— De când lucrezi la Poștă?

— De trei săptămâni.

— DOMNUL JONSTONE LUCREAZĂ LA POȘTĂ DE 30 DE ANI.

— Ce-are a face *asta*?

— Am spus, DOMNUL JONSTONE E UN OM DE ISPRAVĂ!

Cred că sârmanul chiar ar fi vrut să mă omoare. El și cu Jonstone trebuie să se culcaseră împreună.

— În regulă, am zis. Jonstone e un om de ispravă. S-o lăsăm baltă.

Apoi am ieșit și mi-am luat încă o zi liberă. Fără plată, bine-nțeles.

Când Jonstone m-a văzut din nou la 5 a.m. s-a rotit cu scaunul și fața și cămașa-i erau de aceeași culoare. Dar n-a zis nimic. Nu-mi păsa. Stătusem treaz până la 2 a.m. bând și trăgându-mi-o cu Betty. M-am lăsat pe spate și-am închis ochii.

La 7 a.m. Jonstone s-a rotit din nou. Toți ceilalți suplinitori primiseră de

lucru sau fuseseră trimiși la alte oficii care aveau nevoie de ajutor.

— Asta a fost, Chinaski. Nimic pentru tine azi.

Mi-a privit chipul. La naiba, nu-mi păsa. Tot ce voiam să fac era să mă bag în pat și să dorm.

— Bine, Stone, am zis. Printre factori era cunoscut ca „Stone”ⁱ, dar eu eram singurul care i se adresa așa.

Am ieșit, mașina cea veche a pornit și curând eram înapoi în pat cu Betty.

— O, Hank, ce drăguț!

— Și-ncă cum, *baby*! M-am vârat lângă dosul ei cald și am adormit în 45 de secunde.

5

Dar dimineața următoare a fost aidoma:

— Asta a fost, Chinaski. Nimic pentru tine azi.

A ținut așa o săptămână. Stăteam acolo-n fiecare dimineață de la 5 a.m. la 7 a.m. și nu eram plătit. Numele mi-a fost scos chiar și de la colectarea de noapte.

Apoi Bobby Hansen, unul dintre suplinitorii mai vechi – ca durată în serviciu – mi-a zis:

— Mi-a făcut și mie așa o dată. A încercat să mă facă să mor de foame.

— Nu-mi pasă. N-o să-l pup în cur. Plec sau mor de foame, ce-o fi să fie.

— Nu-i nevoie. Prezintă-te la Oficiul Prell în fiecare seară. Spune-i supraveghetorului că nu primești de lucru și te poți înscrie ca suplinitor pentru distribuții speciale.

— Pot să fac asta? Nu există reguli contra?

— Îmi luam cecul la fiecare două săptămâni.

— Mulțam, Bobby.

6

Am uitat ora de-ncepere. 6 sau 7 p.m. Ceva de felul acesta. Tot ce făceai era să stai cu o mână de scrisori, să iei o hartă și să-ți calculezi traseul. Era ușor. Toți șoferii stăteau mult mai mult timp decât era nevoie ca să-și calculeze traseele și eu m-am potrivit după ei. Plecam când pleca toată lumea și mă-ntorceam când se-ntorcea toată lumea.

Pe urmă mai făceai un traseu. Aveai timp să zăbovești prin cafenele, să

citești ziare, să te simți O.K. Aveai chiar și timp pentru prânz. Ori de câte ori voiam o zi liberă, o luam. Pe unul dintre trasee era tipa asta înaltă care primea o corespondență specială-n fiecare seară. Avea o manufactură de rochii sexi și furouri și le *purta*. Te cățărai pe treptele abrupte de la intrarea ei pe la 11 p.m., sunai și-i dădeai speciala. Ea lăsa să-i scape un fel de suspin din rărunchi, cum ar veni „OOOOOOOOOOOOOOOhhhhhhhhhHHHH!” și stătea aproape, foarte, și nu te lăsa să pleci până nu o citea, și apoi zicea: „OOOOOoooh, noapte bună, VĂ MULȚUMESC!”

— Da, doamnă, ziceai, făcând stânga-mprejur cu o pulă ca de taur.

Dar n-avea să țină. A sosit cu poșta după vreo săptămână și jumătate de libertate.

„*Stimate domnule Chinaski,*

Sunteți invitat să vă prezentați de urgență la Oficiul Oakford. Refuzul de a vă conforma va avea drept consecință o posibilă sancțiune disciplinară sau concediere.

A.E. Jonstone, Supr., Oficiul Oakford”

Eram înapoi pe cruce.

7

— Chinaski! Ia traseul 539!

Cel mai greu din oficiu. Blocuri unde numele de pe cutii erau șterse sau lipseau cu totul, sub becuri slabe pe holuri întunecoase. Bătrâne stând pe holuri, de-a lungul străzilor, punând aceeași întrebare de parc-ar fi fost o singură persoană cu o singură voce:

— Ai vreo scrisoare pentru mine?

Și-ți venea să urlî, „Doamnă, de unde naiba să știu cine sunteți *dumneavoastră* sau cine-oi fi eu?”

Transpirația curgând în valuri, mahmureala, orarul imposibil și Jonstone, în cămașa lui roșie, știind ce face, bucurându-se, pre-tinzând c-o face ca să mențină costurile la un nivel scăzut. Dar toți știau de ce-o face. O, ce om de ispravă era!

Oamenii. Oamenii. Și câinii.

Să vă spun eu despre câini. Era o zi din alea la 40° C și-i dădeam bice, transpirând, bolnav, delirând, mahmur. M-am oprit la un imobil mic, cu cutia poștală în josul scării, lângă trotuar. Am deschis-o cu cheia. Nu s-a

auzit un sunet. Apoi am simțit ceva croindu-și drum la mine-ntre picioare. Se-mpingea-ntr-acolo. M-am uitat și era un ciobănesc german, adult, cu nasul înfipt pe jumătate-n fundul meu. Cu un harșt din fâlcii putea să-mi retez coaiele. Am hotărât că oamenii ăia n-aveau să-și primească astăzi corespondența, și poate că n-aveau s-o mai primească niciodată. Frățioare, chiar își vârâse nasul ăla acolo. SNUF! SNUF! SNUF!

Am pus corespondența la loc în tasca de piele, și-apoi foarte, foarte-ncet, am făcut jumătate de pas în față. Nasul m-a urmat. Am făcut altă jumătate de pas cu celălalt picior. Nasul m-a urmat. Apoi am făcut încet, foarte încet un pas întreg. Apoi încă unul. Apoi am rămas nemișcat. Nasul ieșise. Și el stătea pur și simplu uitându-se la mine. Poate că nu mai mirosise nimic asemănător și nu prea știa ce să facă.

M-am îndepărtat încetișor.

8

A mai fost un ciobănesc german. Era vară fierbinte și a apărut SĂRIND dintr-o curte din spate și apoi a PLONJAT prin aer. Dinții i-au făcut harșt, ratându-mi de puțin vena jugulară.

— IISUSE! am zbierat. IISUSE HRISTOASE! CRIMĂ! CRIMĂ! AJUTOR! CRIMĂ!

Bestia s-a-ntors și s-a aruncat din nou. L-am trosnit bine în cap, la jumătatea traiectoriei, cu geanta de corespondență, scrisorile și revistele zburând pe-afară. Era gata să se-arunce din nou când doi inși, proprietarii, au ieșit și l-au prins. Apoi, în timp ce se uita și mârâia, m-am aplecat și am adunat scrisorile și revistele pe care a trebuit să le cartez din nou pe pragul casei următoare.

— Băi nenorociților, nu sunteți sănătoși, le-am zis celor doi indivizi, câinele ăsta-i un ucigaș. Scăpați de el sau nu-l mai lăsați pe stradă!

M-aș fi bătut cu amândoi, dar câinele era acolo, mârâind și sărind între ei. M-am dus pe pragul următor și mi-am cartat din nou corespondența pe coate și pe genunchi.

Ca de obicei, n-am avut timp să iau prânzul, dar tot am întârziat 40 de minute la întoarcere.

Stone s-a uitat la ceas:

— Ai întârziat 40 de minute.

- Tu nici n-ai venit, i-am zis.
- Asta-nseamnă un referat.
- Negreșit, Stone.

Avea deja formularul potrivit în mașină și se-apucase. În timp ce stăteam și sortam scrisorile și mă ocupam de returnări s-a ridicat și mi-a aruncat formularul în față. Eram sătul să-i citesc referatele și știam după excursia mea în centru că orice protest era inutil. Fără să mă uit, l-am aruncat la coș.

9

Fiecare traseu avea capcanele lui și doar factorii titulari știau de ele. Fiecare zi era o nouă nenorocire, și trebuia să fii mereu pregătit pentru un viol, asasinat, câini sau altă nebunie. Titularii nu ți-ar fi spus micile lor secrete. Asta era singurul avantaj pe care-l aveau – în afară că-și știau cartofoarele pe de rost. Era bucuria de pe lume pentru un nou-venit, mai ales pentru unul care bea toată noaptea, se culca la 2 a.m., se scula la 4:30, după o noapte de futut și cântat, și care o scotea la liman, mă rog, oarecum.

Într-o zi eram pe stradă și traseul mergea bine, deși era unul nou, și m-am gândit, Doamne, poate că pentru întâia oară-n doi ani o să reușesc să mănânc ceva la prânz.

Eram groaznic de mahmur, dar totul a mers bine-n până când am ajuns la o mână de scrisori adresate unei biserici. În adresă nu scria numărul, doar numele bisericii și bulevardul unde se găsea. Am urcat treptele, mahmur. N-am găsit nicio cutie de scrisori și pe nimeni înăuntru. Câteva lumânări aprinse. Boluri mici să-ți umezești degetele. Și amvonul gol privindu-mă, și toate statuile, roșu-deschis și albastre și galbene, ferestrele închise, o împutită de dimineată fierbinte.

Doamne-Dumnezeule, m-am gândit.

Și am ieșit.

Am dat ocol bisericii și am găsit o scară care cobora. Am intrat pe o ușă deschisă. Știi ce-am văzut? Un șir de toalete. Și dușuri. Dar era-ntuneric. Toate luminile erau stinse. Cum naiba-și închipuie cineva că se poate găsi o cutie de scrisori pe-ntuneric? Apoi am văzut comutatorul. Am apăsat și luminile-n biserică s-au aprins, pe dinăuntru și pe dinafară. Am intrat în următoarea încăpere și-acolo am găsit vesminte preoțești aruncate pe o masă. Și o sticlă de vin.

Pentru numele lui Dumnezeu, m-am gândit, cine naiba altcineva decât mine mai putea să nimerească în așa un cadru?

Am apucat sticla de vin, am tras o dușcă bună, am lăsat scrisorile peste veșminte și m-am întors la dușuri și toalete. Am stins luminile și m-am căcat pe întuneric și-am fumat o țigară. M-am gândit să fac un duș, dar parcă vedeam titlurile-n ziar: POȘTAȘ PRINS BÂND SÂNGELE DOMNULUI ȘI FĂCÂND DUȘ, DEZBRĂCAT, ÎNTR-O BISERICĂ ROMANO-CATOLICĂ.

Așa că, până la urmă, n-am avut vreme de prânz și când am revenit Jonstone mi-a făcut referat pentru o întârziere de 23 de minute.

Cum am aflat mai târziu, corespondența pentru biserică era lăsată la casa parohială de după colț. Dar acum știam, sigur, unde să mă cac și să fac duș când sunt pe drumuri și mă trece.

10

A-nceput vremea ploioasă. Cea mai mare parte din bani se duceau pe băutură, așa că pantofii mei aveau găuri în talpă și haina de ploaie era veche și ponosită. Orice ploaie mai lungă mă uda de-a binelea – și când zic ud, înseamnă ud pân' la piele – chiloții și șosetele mi se-mbibau, musteau. Factorii titulari anunțau că sunt bolnavi – și asta la oficiile din tot orașul, așa că era de lucru-n fiecare zi la Oficiul Oakford, la toate oficiile. Chiar și suplinitorii sunau că sunt bolnavi. Nu sunam să mă anunț bolnav doar fiindcă eram prea obosit ca să gândesc cum trebuie, în dimineața aceea am fost trimis la Oficiul Wently. Era una dintre furtunile alea care durează cinci zile, când ploaia coboară ca un perete compact de apă și tot orașul cedează, totul cedează, canalele nu pot înghiți apa de-ajuns de repede, apa inundă trotuarele și-n unele zone ajunge peste peluze și-n case.

Am fost trimis la Oficiul Wently.

— Au spus că au nevoie de un om de nădejde, a strigat Stone după mine pe când ieșeam într-o perdea de apă.

Ușa s-a-nchis. Dacă mașina aia veche pornea, și a făcut-o, eram detașat la Wently. Dar nu conta – dacă mașina nu mergea, te aruncau într-un autobuz. Aveam deja picioarele ude.

Supraveghetorul de la Wently m-a pus în fața cartatorului. Dădea deja pe-afară de scrisori și am început să îndes și mai multe cu ajutorul încă unui

suplinitor. N-am mai văzut așa un cartator! Trebuie că era vreo farsă tâmpită. Am numărat 12 racorduriⁱⁱ.

Cartatorul ăla trebuie că acoperea juma' de oraș. Încă nu aflasem că traseul era compus numai din dealuri abrupte. Cine-l concepușe era dement.

I-am dat de cap și tocmai când mă pregăteam să plec supraveghetorul a venit la mine și-a zis:

— Nu pot să-ți dau niciun ajutor la asta.

— E-n regulă, am spus.

În regulă, pe naiba. Abia mai târziu am aflat că era cel mai bun tovarăș al lui Jonstone.

Traseul începea de la oficiu. Prima din 12 curse. Am ieșit într-o perdea de apă și mi-am croit drum în josul dealului. Era partea săracă a orașului – case mici, curți, cutii de scrisori pline de păianjeni, cutii de scrisori atârând într-un singur cui, înăuntru femeii bătrâne rulându-și țigări și mestecând tutun și zumzăind către canari și uitându-se la tine, un tâmpit pierdut în ploaie.

Când chiloții ți se udă îți alunecă-n jos, jos, jos îți alunecă, jos pe lângă buci, o chestie udă care se ține-n turul pantalonilor. Ploaia a spălat cerneala de pe unele scrisori; nu puteai ține o țigară aprinsă. Trebuia să tot bagi mâna-n tașcă după reviste. Era prima cursă și eram deja obosit. Pantofii mi-erău înglodați de noroi și atârnav parc-ar fi fost cizme. Mai mereu nimeream câte-o zonă alunecoasă și-aproape că veneam grămadă.

S-a deschis o ușă și o bătrână a pus întrebarea pe care-o auzeam de o sută de ori pe zi:

— Unde e factorul *obișnuit*, azi?

— Doamnă, VĂ ROG, de unde să știu *eu*?

De unde naiba să știu? Eu sunt aici și el e undeva-n altă parte!

— Oh, dar ce individ *urâcios* mai ești!

— Un individ urâcios?

— Da.

Am râs și i-am trântit în palmă o scrisoare groasă, îmbibată de apă și am mers mai departe. Poate-n susul dealului o să fie mai bine, mi-am zis.

Altă lele bătrână, vrând să fie cumsecade, m-a-ntrebat:

— Nu vrei să intri și să bei un ceai și să te usuci?

— Doamnă, nu vă dați seama că n-avem timp nici să ne tragem chiloții?

— Să vă trageți chiloții?

— DA, SĂ NE TRAGEM CHILOȚII! am urlat la ea și m-am dus în zidul de apă.

Am terminat prima cursă. Mi-a luat cam o oră. Încă 11 curse, asta-nseamnă încă 11 ore. Imposibil, mi-am zis. Trebuie că mi-au aruncat-o-n cârcă pe cea mai grea din prima.

În susul dealului era mai rău pentru că trebuia să-ți târâi propria greutate.

Amiaza a venit și s-a dus. Fără masă de prânz. Eram la a patra sau a cincea cursă.

Chiar și-ntr-o zi uscată traseul ar fi fost imposibil. Era așa de imposibil că nici nu puteai să-ți treacă prin minte.

În cele din urmă eram atât de ud că mi s-a părut că mă înec. Am găsit o verandă pe care doar picura puțin și am rămas acolo și am reușit să-mi aprind o țigară. Am tras de vreo trei ori liniștit când am auzit o voce subțire de bătrână în spatele meu:

— Domnu' poștaş! Domnu' poștaş!

— Da, doamnă? am întrebat.

— ȚI SE UDĂ SCRISORILE!

M-am uitat în jos la geanta de piele și-așa era, o lăsasem deschisă. O picătură sau două căzuseră printr-o gaură din acoperișul verandei.

Am plecat. Ajunge, mi-am zis, doar un tâmpit ar îndura ce îndur eu. O să găsesc un telefon și-o să le spun să vină să-și ia corespondența și-o las baltă. Jonstone câștigă.

În clipa-n care-am decis să-mi dau demisia, m-am simțit mult mai bine. Prin ploaie am văzut o clădire care după cum arăta ar fi putut să aibă un telefon înăuntru. Eram la jumătatea dealului. Când am ajuns jos am văzut că era un mic snack-bar. Înăuntru mergea un radiator. Ei bine, ce naiba, pot să mă și usuc. Mi-am scos haina de ploaie și chipiul, am aruncat tașca pe podea și am comandat o cafea.

A fost o cafea foarte neagră. Refiartă din zaț vechi. Cea mai proastă cafea pe care am gustat-o vreodată, dar era fierbinte. Am băut trei căni și-am stat acolo o oră, până când m-am uscat complet. Apoi m-am uitat afară: ploaia se oprișe! Am ieșit, am urcat dealul și-am început să distribui corespondența din nou. Fără să mă grăbesc, în ritmul meu, mi-am terminat traseul. La a doispea cursă mergeam în lumina amurgului. Când m-am întors la oficiu, se înserase.

Intrarea factorilor era încuiată.

Am bătut în ușa de tablă.

Un mic amploaiat încins și-a făcut apariția și a deschis ușa.

— Ce dracu' ți-a luat atâta? a urlat la mine.

M-am dus la cartator și am aruncat tașca udă plină de retururi, corespondență cartată și redirectionată. Pe urmă mi-am scos cheia și-am trântit-o pe cartator. Trebuia să semnezi de primire și de predare pentru cheie. Nu m-am deranjat. Tipul stătea acolo.

M-am uitat la el.

— Puștiule, dacă-mi mai spui un singur cuvânt, și dacă strănuți numai, să dea naiba, te omor!

Puștiul n-a zis nimic. Am pontat de plecare.

În dimineața următoare am tot așteptat ca Jonstone să se-ntoarcă și să-mi spună ceva. S-a purtat ca și cum nimic nu s-ar fi-ntâmplat. Ploaia s-a oprit și niciun titular nu mai era bolnav. Stone a trimis trei suplinitori acasă fără plată, eu fiind unul dintre ei. Aproape că l-am iubit atunci.

M-am întors și m-am proptit în fundul cald al lui Betty.

11

Dar apoi a-nceput din nou să plouă. Stone m-a băgat la o chestie care se chema Colectarea duminicală, și dacă te gândești la biserică, ia-ți gândul. Luai un camion de la Garajul de Vest și un clipboard cu foaia de drum. Pe foaie erau trecute străzile, orele la care trebuia să fii acolo și cum să ajungi la următoarea cutie de golit. Cum ar veni, 2:32 p.m., Beecher și Avalon, S3 D2 (asta însemnând trei străzi la stânga, două la dreapta), 2:35 p.m., și te-ntrebai cum poți goli o cutie, pe urmă să avansezi cinci cvartale în trei minute și să fi terminat de golit altă cutie. Câteodată îți lua mai mult de trei minute să golești o cutie de duminică. Și indicațiile nu erau exacte. Câteodată o alee apărea ca stradă și câteodată o stradă apărea ca alee. Nu știai niciodată pe unde ești.

Era o ploaie din alea continue, nu era puternică, dar nu se oprea *deloc*. Zona în care conduceam mi-era necunoscută, dar cel puțin aveam destulă lumină ca să citesc fișele de pe clipboard. Dar pe măsură ce se-ntunea era mai greu să citești (la lumina de pe bord) sau să găsești cutiile, în plus nivelul apei pe străzi creștea, și de mai multe ori m-am afundat în apă până la glezne.

Pe urmă lumina de pe bord s-a stins. Nu mai puteam citi indicațiile. N-aveam idee unde mă aflu. Fără indicațiile de pe clipboard eram ca un om pierdut în deșert. Dar ghinionul nu era total – încă. Aveam două cutii de chibrituri și-nainte să mă-ndrept spre fiecare nouă cutie poștală, aveam să aprind un chibrit, să memorez indicațiile și să pornesc într-acolo. Măcar o dată, fusesem deasupra Potrivniciei, acel Jonstone de sus din ceruri, privind în jos, la mine.

Pe urmă am cotit, am sărit afară să descarc cutia și când m-am întors planșeta cu foaia LIPSEA!

Jonstone din Ceruri, ai Milă! Eram pierdut în beznă și-n ploaie. *Eram* cumva cretin, de fapt? Eu îmi provocam necazurile? Posibil. Posibil să fi fost retardat, să fi fost norocos și numai pentru faptul că sunt în viață.

Clipboardul era fixat cu sârmă de bord. Mi-am închipuit că trebuie să fi zburat din camion la ultima cotitură. Am coborât din camion cu pantalonii suflecați și am început să lipăi prin apa până la genunchi. Era-ntunerice. N-o să găsesc niciodată rahatul ăla! Pășeam mai departe aprinzând chibrituri – dar nimic, nimic. Se dusesse la vale. Când am ajuns la colț mintea m-a ajutat de-ajuns cât să observ în ce parte *se* duce curentul și să-l urmez. Am văzut un obiect plutind, am aprins un chibrit, și IATĂ-L! Clipboardul cu foaia. *Cu neputință!* Îmi venea să-l pup. Am lipăit înapoi până la camion, m-am urcat, mi-am răsucit crăcii de la pantaloni înapoi și-am *priponit* pe bune clipboardul de bord. Bine-nțeles, eram în urma graficului o grămadă, dar cel puțin găsisem nenorocitul de clipboard. Nu eram rătăcit în maghernițele de Nicăieri. Nu trebuia să sun la vreo ușă și să-ntreb care-i drumul până la garajul poștei.

Parcă aud vreun căcănar mormăind din hol de la căldură:

— Măi, măi... Ești angajat al Poștei, *nu*? Nu știi s-ajungi la propriul garaj?

Așa c-am condus mai departe, aprinzând chibrituri, sărind în vârtejuri și golind cutii poștale. Eram obosit și flămând și mahmur, dar așa eram de obicei și lipăiam prin sfârșeală așa cum făceam prin apă. Mă tot gândeam la o baie fierbinte, la picioarele mișto ale lui Betty și – ceva să mă țină în funcțiune – o imagine cu mine însumi într-un fotoliu, cu o băutură-n mână, câinele apropiindu-se, eu mângâindu-l pe cap.

Dar mai era cale lungă. Opririle pe fișă păreau fără capăt și când am ajuns jos scria „Verso” și-am întors și, firește, pe partea cealaltă era *altă* listă de

opriri.

Cu ultimul chibrit am ajuns la ultima oprire, am lăsat corespondența la oficiul indicat, și a fost un *plin*, și-apoi am luat-o spre Garajul de Vest, înapoi. Era-n vestul orașului și-n vest terenul era foarte neted, sistemul de canale nu putea face față apei și de câte ori ploua un pic mai mult, se făcea ceea ce se numește o „inundație”. Descrierea era exactă.

Avansând, apa se ridica tot mai sus. Am observat mașini blocate și abandonate peste tot primprejur. Nasol. Tot ce voiam era s-ajung în fotoliul ăla cu paharul ăla de scotch în mână și să mă uit la fundul lui Betty legănându-se prin cameră. Apoi la un stop am dat peste Tom Moto, unul dintre ceilalți suplinitori ai lui Jonstone.

— Pe unde-o iei? a-ntrebat Moto.

— Distanța cea mai scurtă dintre două puncte, am fost învățat, e linia dreaptă, i-am răspuns.

— Mai bine nu, mi-a zis. Știu zona aia. Acolo e-un ocean.

— Rahat, am zis, nu-ți trebuie decât o țără de coaie. Ai un chibrit?

Am aprins și l-am lăsat la stop.

Betty, *baby*, sosesc!

Daa.

Apa ajungea tot mai sus, dar camioanele poștale sunt construite la distanță de sol. Am luat-o pe scurtătură prin cartierul rezidențial, la viteză maximă, și apa zbură pe lângă mine. Continua să plouă, tare. Nu era nicio mașină prin jur. Era singurul obiect în mișcare.

Betty *baby*. Daa.

Un tip stând în verandă a râs de mine și-a strigat „POȘTA TREBUIE SĂ TREACĂ!”

L-am înjurat și i-am arătat degetul din mijloc.

Am băgat de seamă că apa se ridică în interior, peste praguri, învolburându-mi-se-n jurul pantofilor, dar am continuat să merg. Mai erau doar trei străzi!

Apoi camionul s-a oprit.

Ah! Ah! Căca-m-aș!

Am stat și-am încercat să-l urnesc. A pornit o dată, apoi a murit. Apoi nu a mai răspuns la comenzi. Stăteam și mă uitam la apă. Trebuie să fi avut juma' de metru. Ce trebuia să fac? Să rămân acolo până trimiteau o echipă de salvare?

Ce zicea Manualul Poștei? Unde e? Nu știam pe nimeni care să fi văzut vreodată vreunul.

Mă-sa-n cur!

Am încuiat camionul, am băgat cheia-n buzunar și-am pășit în apă – aproape până la talie – și-am început să croiesc drum spre Garajul de Vest. Încă ploua. Dintr-o dată, apa s-a mai înălțat șase-șapte centimetri. Mersesem pe o peluză și coborâsem de pe bordură. Camionul era parcat pe peluza cuiva.

O clipă m-am gândit că dacă aș înota aș putea merge mai repede, apoi m-am gândit, nu, ar arăta caraghios. Am ajuns la garaj și m-am dus la dispecer. Iată-mă, ud până la piele, și tipul se uita la mine.

I-am aruncat cheile de la portiera camionului și cheia de contact.

Pe urmă am scris pe o bucată de hârtie: Mountview Place nr. 3435.

— Camionul vostru e la adresa asta. Mergeți și luați-l.

— Adică l-ai lăsat acolo?

— Adică l-am lăsat acolo.

Am mers mai departe, am pontat, pe urmă m-am dezbrăcat la chiloți și m-am așezat în fața unui radiator. Mi-am atârnat hainele deasupra radiatorului. Apoi m-am uitat prin cameră și lângă alt radiator stătea Tom Moto tot în chiloți.

Am râs amândoi.

— E iadu' pe pământ, nu? a-ntrebat.

— De necrezut.

— Crezi că Stone a pus-o la cale?

— Ba bine că nu! El a stârnit ploaia, pe bune.

— Ai rămas blocat?

— Bine-nțeleș, am zis.

— Și eu.

— Ascultă, soro – am zis – mașina mea are două ani. Tu ai una nouă.

Sunt sigur că sunt blocat. Ce-ar fi să-mi dai un ghionț să pot s-o urnesc?

— O.K.

Ne-am îmbrăcat și-am ieșit. Moto își cumpăraseră o mașină, model nou, cu trei săptămâni înainte. Am așteptat să-i pornească motorul. Niciun sunet. Hristoase, mi-am zis.

Moto s-a dat jos.

— Degeaba. E mort.

Am încercat-o pe-a mea fără speranțe. S-a auzit ceva de la baterie, o scânteie, însă slab. Am apăsat pedala, am mai dat o dată la cheie. A pornit. Chiar i-am dat drumul. VICTORIE! Am încălzit-o cum trebuie. Pe urmă am dat înapoi și-am început să-mping mașina nouă a lui Moto. L-am împins un kilometru jumate. Nu scotea niciun pârț măcar. L-am împins într-un garaj, l-am lăsat acolo, și luând-o pe dealuri și pe străzile mai uscate, m-am întors lângă fundul lui Betty.

12

Factorul preferat al lui Stone era Matthew Battles. Battles nu venea niciodată cu o cămașă mototolită. În fapt, tot ce purta era nou, arăta nou. Pantofii, cămășile, pantalonii, chipiul. Pantofii-i luceau, realmente, și n-avea o haină s-arate c-a fost spălată, nici măcar o dată. Când o cămașă sau o pereche de pantaloni i se murdăreau cât de puțin le arunca.

Stone ne spunea adesea când trecea Matthew:

— Uite, *ăsta* factor!

Și Stone vorbea serios. Ochii numai că nu-i sclipeau de drag.

Și Matthew se ridica-n fața cartatorului lui, țeapăn și curat, scrobbit și odihnit, cu pantofii scânteindu-i triumfător, și vântura scrisorile-alea-n despărțituri plin de bucurie.

— Ești un poștaş adevărat, Matthew!

— Mulțumesc, domnule Jonstone!

O dată la 5 a.m. am sosit și m-am așezat să aștept în spatele lui Stone. Arăta cam dărâmat în cămașa aia roșie.

Lângă mine stătea Moto. Mi-a zis:

— L-au săltat ieri pe Matthew.

— Săltat?

— Da, pentru furt din corespondență.

Deschidea din scrisorile pentru Templul lui Nekalayla și scotea banii. După cînșpe ani în slujbă.

— Cum l-au prins, cum au aflat?

— Bătrânele. Bătrânele-i trimiseseră scrisori lui Nekalayla cu bani înăuntru și n-au primit niciun mesaj de mulțumire sau răspuns. Nekalayla le-a zis celor de la Poștă și Poșta l-a luat la ochi pe Matthew. L-au găsit deschizând scrisorile la vestiar, scoțând banii.

— Pe bune?

— Pe bune. L-au prins la lumina zilei.

M-am lăsat pe spate.

Nekalayla construise templul ăla mare și-l zugrăvisese într-un verde scârbos. Cred că-i aducea aminte de culoarea banilor, și avea o echipă de 30 sau 40 de angajați care nu făceau altceva decât să deschidă scrisori, să scoată cecurile și banii, să noteze suma, trimițătorul, data primirii și așa mai departe. Alții se ocupau cu trimisul cărților și broșurilor scrise de Nekalayla, și poza lui era pe perete, una mare cu N. În haine preoțești și cu barbă, și un tablou cu N., tot foarte mare, supraveghind oficiul, privind.

Nekalayla pretindea că se plimbasese odată prin deșert când l-a întâlnit pe Iisus Hristos și Iisus Hristos i-a spus tot. S-au așezat împreună pe o piatră și I.H. i-a zis cum stă treaba.

Acum le împărtășea secretele celor care-și puteau permite. Ținea și slujbe în fiecare duminică. Ajutoarele lui, care-i erau de asemenea ucenici, pontau de intrare și de ieșire. Închipuiți-vi-l pe Matthew Battles încercând să-l facă pe Nekalayla care se-ntâlnise cu Hristos în deșert!

— I-a zis cineva ceva lui Stone? am întrebat.

— *Glumești?*

Am stat cam o oră. Unui suplinitor i s-a dat cartatorul lui Matthew. Ceilalți suplinitori au primit alte însărcinări. Stăteam singur în spatele lui Stone. Apoi m-am ridicat și m-am dus la biroul lui.

— Domnule Jonstone?

— Da, Chinaski?

— Unde-i Matthew azi? E bolnav?

Capul i-a căzut. S-a uitat la hârtia pe care o avea-n mână și s-a făcut că o citește mai departe. M-am întors și m-am așezat. La 7 a.m., Stone s-a-ntors:

— Nimic pentru tine azi, Chinaski.

M-am ridicat și m-am îndreptat spre ieșire. Am stat puțin în prag.

— La revedere, domnule Jonstone. O zi bună.

N-a răspuns. M-am dus la magazinul de băuturi și am cumpărat o sticlă de Grand Dad la un sfert pentru micul dejun.

aceleași lucruri.

— Ești în întârziere, este?

— Unde-i factorul celălalt?

— Noroc, Unchiu' Sam!

— Domnu' poștaş! Asta nu e bine-aici!

Străzile erau pline de nebuni și de tembeli. Cei mai mulți locuiau în case ca lumea și nu păreau să muncească, și te-ntrebai cum se descurcau. Era un tip care nu te lăsa să-i bagi corespondența-n cutie. Stătea pe alee și te vedea venind de la două, trei străzi distanță și nu se clintea, făcând semn cu mâna, a refuz.

I-am întrebat pe alții care mai fuseseră pe traseul ăsta:

— Ce-i cu tipul ăla care stă acolo și dă din mână?

— Care tip care stă și dă din mână? au întrebat.

Și ei aveau, toți, aceeași voce.

Într-o zi când am avut traseul ăsta, omul-care-dădea-din-mână era la o casă-n susul străzii. Vorbea cu un vecin, s-a uitat peste umăr la mine când eram încă la distanță și și-a dat seama că are timp să se se-ntoarcă și să-mi iasă-n cale. Când s-a întors cu spatele, am început să alerg. Nu cred c-am mai dus vreodată poșta așa repede, numai mișcare și avânt, fără să zăbovesc, aveam să-l ucid. Băgasem scrisoarea până la jumătate-n deschizătură când s-a-ntors și m-a văzut.

— OO, NU, NU, NU! a urlat, N-O PUNE-N CUTIE!

A fugit pe stradă spre mine. Tot ce-am văzut a fost imaginea ștersă a picioarelor lui. Trebuie c-a alergat suta de metri în 9,2”.

I-am pus scrisoarea-n mână. M-am uitat la el cum o deschide, trece prin verandă, deschide ușa și intră-n casă. Ce-nsemna asta tre' să-mi spună altcineva.

Iar un traseu nou. Stone mă băga tot timpul pe trasee grele, dar când și când, după cum se nimereau lucrurile, era obligat să-mi dea unul mai puțin criminal. Traseul 511 mergea cumsecade, și iată-mă gândindu-mă iarăși la *prânz*, prânzul la care nu mai ajungeam niciodată.

Era o zonă rezidențială medie. Fără blocuri. Casă după casă, cu peluze bine întreținute. Dar era un traseu *nou* și înaintam întrebându-mă unde erau

capcanele. Chiar și vremea era frumoasă.

Doamne, mi-am zis, o să reușesc! Prânz, și înapoi la timp. Viața era, în sfârșit, suportabilă.

Oamenii ăștia nici măcar n-aveau câini. Nimeni nu-și aștepta corespondența afară. N-auzisem o voce de om de ore-ntregi. Poate c-ajunsesem la maturitatea poștală, orice-o fi fost și asta. Defilam, eficient, aproape cu dăruire.

Mi-l amintesc pe unul dintre factorii mai vechi arătându-și spre inimă și spunându-mi „Chinaski, într-o zi o să te prindă și pe tine, o să-ți ajungă chiar *aici!*”

— Atac de cord?

— Dăruirea pentru serviciu. O să vezi. O să fii mândru.

— Rahat!

Dar tipul fusese sincer.

Mă gândeam la el în timp ce pășeam mai departe.

Apoi am avut o scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

Am urcat și-am sunat la ușă. O fereștrică s-a crăpat în ușă. Nu vedeam fața.

— Recomandată!

— Fă un pas în spate! a zis o voce de femeie. Fă un pas în spate să pot să-ți văd fața!

Va să zică, asta era, mi-am zis, altă țicnită.

— Uitați, doamnă, nu e *neapărat* să-mi vedeți fața. O să las avizul ăsta-n cutie și puteți să vă luați scrisoarea de la oficiu. Veniți cu un act de identitate.

Am pus avizul în cutie și am pornit-o pe verandă.

Ușa s-a deschis și a ieșit în goană. Avea pe ea un neglijeu din ăla transparent și nu purta sutien. Doar chiloți albastru-nchis. Avea părul nepieptănat și-n dezordine ca și cum ar fi-ncercat să-i fugă de pe cap. Pielea de pe trup îi era albă de parcă n-ar fi văzut niciodată soarele și fața avea un aspect nesănătos. Gura-i stătea deschisă. Avea o urmă de ruj; femeia *arăta-n* felul ăla...

Am băgat de seamă toate astea pe când se repezea la mine. Puneam scrisoarea recomandată la loc în tașcă.

A zbierat:

— Dă-mi scrisoarea!

Am zis:

— Doamnă, o să trebuiască să...

A smuls scrisoarea și a fugit la ușă, a deschis-o și-a dat buzna înăuntru.

La naiba! Nu puteai să te-ntorci fără să ai ori recomandata, ori o semnătură! Trebuia chiar să semnezi de primire și de predare la astea.

— HEI!

M-am dus după ea și mi-am vârât piciorul în ușă exact la timp.

— HEI! FIR-AI...!

— Pleacă! Pleacă! Ești un om rău!

— Ascultă, doamnă! Încearcă să-nțelegi! Trebuie să semnezi pentru scrisoarea aia! Nu pot să te las s-o iei așa! Jefuiești corespondența Statelor Unite!

— Pleacă, om rău!

Mi-am lăsat toată greutatea pe ușă și m-am împins în cameră. Era-ntunerice înăuntru. Toate storurile erau trase. Toate storurile din casă erau trase.

— N-AI NICIUN DREPT SĂ-MI INTRI-N CASĂ! IEȘI!

— Și dumneata n-ai niciun drept să jefuiești corespondența! Ori îmi dai scrisoarea înapoi, ori semnezi pentru ea. Dup-aia plec.

— Bine! Bine! O să semnez.

I-am arătat unde să semneze și i-am dat un pix. M-am uitat la sânii ei și la restul și m-am gândit, ce păcat că e nebună, ce păcat, ce păcat.

Mi-a dat înapoi pixul și semnătura ei – era doar o mângălitură. A deschis scrisoarea, a-nceput s-o citească în timp ce mă-ntorceam să plec.

Apoi a fost în fața ușii, cu brațele desfăcute. Scrisoarea era pe podea.

— Om rău, rău, rău! Ai venit aici să mă violezi!

— Doamnă, lasă-mă să trec.

— AI RĂUL SCRIS PE CHIP PESTE TOT!

— Crezi că nu știi? Acum lasă-mă să ies de-aici!

Cu o mână am încercat s-o dau la o parte. Mi-a-nfipt ghearele pe-o parte a feței, adânc. Mi-am scăpat geanta, mi-a căzut chipiul, și când mi-am scos o batistă să-mi opresc sângele a sărit și mi-a zgâriat cealaltă parte.

— PIZDĂ NENOROCITĂ! CE DRACU' AI?

— Vezi? Vezi? Ești rău!

Stătea-mpinsă în mine. Am apucat-o de cur și mi-am lipit gura de a ei. Sânii ăia se-mpingeau în mine, se-mpingea toată-n mine. Și-a tras capul pe spate, ferindu-se...

— Violator! Violator! Violator rău!

Am coborât cu gura, i-am apucat unul din sfârcuri, apoi m-am mutat la celălalt.

— Viol! Viol! Mă violezi!

Avea dreptate. I-am dat chiloții jos, mi-am desfăcut șlițul, am băgat-o, apoi am dus-o cu spatele până la canapea. Am căzut peste ea.

Și-a ridicat picioarele sus.

— VIOL! a țipat.

Am terminat, m-am încheiat la șliț, mi-am luat tașca și-am ieșit, am lăsat-o contemplând în liniște tavanul...

Am ratat prânzul, dar tot n-am reușit să mă-ntorc la timp.

— Ai întârziat 15 minute, a zis Stone.

N-am zis nimic.

Stone s-a uitat la mine:

— Doamne sfinte, ce-ai pățit la față?

— Tu ce-ai pățit la a ta?

— Cum adică?

— Las-o baltă.

15

Eram iar mahmur, era alt val de arșiță – o săptămână cu 40 de grade zi de zi. Băutele continuau în fiecare noapte, și diminețile devreme și-n timpul zilelor era Stone și neputința a tot și toate.

Unii dintre băieți purtau caschete de soare africane și ochelari de soare, dar eu, eu eram cam la fel, pe ploaie sau senin – haine ponosite și pantofii atât de vechi, încât cuiele-mi intrau tot timpul în tălpi. Puneam bucăți de carton în pantofi. Dar n-a fost de folos decât pe moment – curând cuiele-mi rodeau iar călcâiele.

Whiskey-ul și berea curgeau din mine, țâșnind de la subțiori, și-i dădeam înaintea cu povara aia-n spate ca o cruce, trăgând dinăuntru reviste, distribuind mii de scrisori, clătînându-mă, sudat de marginea soarelui.

O femeie a țipat după mine:

— DOMNU' POȘTAȘ! DOMNU' POȘTAȘ! ASTA NU E BINE-AICI!

M-am uitat. Era la jumătate de stradă-n josul dealului și eram deja-n întârziere.

— Doamnă, lăsați scrisoarea afară din cutie! O s-o luăm mâine!

— NU! NU! VREAU S-O IEI ACUM!

O agita deasupra capului.

— Doamnă!

— VINO S-O IEI! NU E LA LOCUL EI AICI!

O, Doamne.

Am dat drumul la geantă. Apoi mi-am scos chipiul și l-am aruncat pe iarbă. S-a rostogolit în drum. L-am lăsat și-am coborât spre femeie. Juma' de stradă.

Am coborât și i-am înșfăcat aia din mână, m-am întors, am pornit-o-napoi.

Era o reclamă! Corespondență de clasa a treia. Ceva despre o vânzare de haine la jumătate de preț.

Mi-am ridicat chipiul din drum, l-am pus pe cap. Mi-am pus geanta pe partea stângă a coloanei, am luat-o iar la pas. 40 de grade.

Am trecut pe lângă o casă și o femeie a ieșit în fugă după mine.

— Domnu' Poștaș! Domnu' Poștaș! N-ai o scrisoare pentru mine?

— Doamnă, dacă nu v-am pus nici una-n cutie, asta-nseamnă că n-aveți scrisori.

— Dar știu că ai o scrisoare pentru mine!

— Ce vă face să spuneți asta?

— Fiindcă sora mea a sunat și-a spus c-o să-mi scrie.

— Doamnă, n-am nicio scrisoare pentru dumneata.

— Știu că ai! Știu că ai! Știu că-i acolo!

S-a-ntins după o mână de scrisori.

— NU ATINGE CORESPONDENȚA STATELOR UNITE,
DOAMNĂ! NU E NIMIC ASTĂZI PENTRU DUMNEATA.

M-am întors și m-am îndepărtat.

— ȘTIU CĂ AI SCRISOAREA MEA!

Altă femeie stătea-n verandă.

— Ai întârziat azi.

— Da, doamnă.

— Unde-i factorul obișnuit azi?

— Moare de cancer.

— Moare de cancer? Harold moare de cancer?

— Așa-i, am zis.

I-am întins corespondența.

— FACTURI! FACTURI! FACTURI! a țipat. ASTA-I TOT CE POȚI SĂ-MI ADUCI? FACTURILE-ASTEAS?

— Da, doamnă, asta-i tot ce vă pot aduce.

M-am întors și-am pășit mai departe.

Nu era vina mea că foloseau telefonul și gazul și lumina și-și cumpărau toate lucrurile pe credit.

Cu toate astea, când le aduceam facturile țipau la mine — ca și cum *eu* îi pusesem să-și instaleze telefon sau să comande un televizor de 350 de dolari în rate.

Următoarea oprire era un mic imobil cu etaj, destul de nou, cu vreo 10 sau 12 apartamente. Cutia era-n față, sub acoperișul verandei. În sfârșit, puțină umbră. Am băgat cheia-n încuietoare și-am deschis-o.

— SALUT, UNCHIULE SAM! CUM MERGE TREABA?

Vorbise tare. Nu m-așteptam s-aud vocea tipului ăsta-n spatele meu. *Urlase* la mine, și fiind mahmur eram nervos. Am sărit, curentat. Era prea mult. Am scos cheia din cutie și m-am întors. Tot ce-am văzut a fost o ușă de plasă. Cineva era în spatele ei, înăuntru. Cu aer condiționat, și nevăzut.

— Dracu' să te ia! am spus, nu-mi zice mie Unchiu' Sam! *Nu* sunt Unchiu' Sam!

— A, ești unu' de-ăia șmecheri, ai? Să vezi că ies și-ți dau eu ție!

Mi-am luat tașca și-am dat cu ea de pământ. Reviste și scrisori s-au împrăștiat în toate părțile. Trebuia să recartez toată cursa. Mi-am scos chipiul și l-am izbit de ciment.

— IEȘI DE-ACOLO, PORC CE EȘTI! MAMĂ, DOAMNE, CHIAAR TE ROG! IEȘI DE-ACOLO! IEȘI, IEȘI DE-ACOLO!

Eram gata să-l omor.

N-a ieșit nimeni. Nu s-a auzit un sunet. M-am uitat la ușa de plasă. Nimic. Era ca cum apartamentul ar fi fost gol. O clipă m-am gândit să intru. Apoi m-am întors, m-am las în genunchi și-am început să-mi cartez din nou scrisorile și revistele. Treabă grea fără cartator. După douăzeci de minute avea corespondența aranjată. Am îndesat câteva scrisori în cutie, am lăsat revistele pe verandă, am închis cutia, m-am întors, m-am uitat din nou la ușa de plasă. La fel, niciun sunet.

Am terminat traseul, mergând, gândindu-mă, da, o să sune și-o să-i spună lui Jonstone că l-am amenințat. Când ajung înapoi mai bine să fiu pregătit

pentru ce e mai rău.

Am deschis ușa și Stone era la biroul lui, citind ceva.

Am rămas pe loc, uitându-mă la el din picioare, așteptând.

Stone și-a ridicat ochii la mine, apoi și i-a coborât la ce citea.

Am rămas în continuare pe loc, așteptând.

Stone citea mai departe.

— Deci, am spus în cele din urmă, care treaba?

— Care treabă? a ridicat Stone privirea.

— CU TELEFONUL! ZI-MI TOT DESPRE TELEFON! NU STA AȘA ȘI-ATÂT!

— Ce telefon?

— N-ai primit un telefon despre mine?

— Un telefon? Ce s-a-ntâmplat? Ce-ai făcut?

— Nimic.

Am pășit mai departe și am pontat.

Tipul nu sunase. Nu de generos. S-a gândit probabil că o să mă-ntorc dacă sună.

Am trecut pe lângă Stone când m-am întors la cartator.

— Ce-ai *făcut* azi, Chinaski?

— Nimic.

Purtarea mea l-a zăpăcit pe Stone așa de tare că a uitat să-mi spună că am întârziat 30 de minute sau să-mi facă un referat pentru asta.

16

Sortam lângă G.G. într-o dimineată. Așa-i ziceau: G.G. Numele lui real era George Greene. Dar de ani de zile i se zicea doar G.G. Și după o vreme arăta a G.G. Era factor de pe când abia trecuse de douăzeci de ani și acum se apropia de șaptezeci. Vocea-i pierise. Nu vorbea. Croncănea. Și când croncănea, nu spunea mare lucru. Nu era nici simpatizat, nici antipatizat. Era pur și simplu acolo. Fața-i era zbârcită, cu vârtejuri și movile de carne urâtă. Nicio lumină nu-i licărea pe chip. Era un bătrân tovarăș bătucit care-și făcuse treaba: G.G. Ochii-i arătau ca niște bucăți inerte de lut îndesate-n orbite. Era mai bine să nu te gândești sau să te uiți la el

Dar G.G., ca veteran, avea unul dintre cele mai ușoare trasee, chiar la marginea cartierului bogat. În fapt, puteai să-i zici deja cartierul bogat.

Casele, deși vechi, era mari, cele mai multe cu etaj. Peluze larg tunse și ținute-nverzite de grădinari japonezi. Câteva staruri de cinema locuiau acolo. Un celebru autor de benzi desenate. Un scriitor de *bestseller*-uri. Doi foști guvernatori. Nimeni nu-ți vorbea în zona aia. Nu vedeai niciodată pe nimeni. Singurul moment îi care mai zăreai pe câte cineva era la-nceputul traseului, unde erau case mai puțin scumpe și aici copiii te sâcăiau. Vreau să zic, G.G. era burlac. Și avea fluierul ăla. La-nceputul traseului, se-ndrepta din șale, își scotea fluierul, unul mare, și sufla-n el, împrôscând scuipat în toate direcțiile. Asta era ca să anunțe pe copii că a sosit. Avea bomboane pentru copii. Și veneau fugind și le dădea bomboane pe când înainta pe stradă. Bunul bătrânul G.G.

Am aflat de bomboane prima oară când am primit traseul. Lui Stone nu-i convenea să-mi dea un traseu așa ușor, dar câteodată n-avea ce să facă. Deci mergeam și băiețelul ăla vine și mă-ntreabă:

— Hei, unde mi-e bomboana?

Și eu i-am zis:

— Care bomboană, puștiule?

Și puștiul a spus:

— Bomboana *mea*! Vreau bomboana *mea*!

— Ascultă, puștiule – am zis – tre’ să fii sărit. Mama ta te lasă să umbli așa de capul tău?

Puștiul s-a uitat la mine ciudat.

Dar într-o zi G.G. a avut probleme. Bunul, bătrânul G.G. A dat peste fetița aia nouă-n cartier. Și i-a dat niște bomboane. Și-a zis „O, ce fetiță *drăguță*! Mi-ar plăcea să fii fetița mea!”

Mama ascultase la fereastră și-a fugit afară țipând, acuzându-l pe G.G. de molestare de minori. Nu știa despre G.G., așa că, atunci când l-a văzut dându-i fetei bomboane și făcând afirmația aia, a fost prea mult pentru ea.

Bunul, bătrânul G.G. Acuzat de molestare de minori.

Am intrat și l-am auzit pe Stone la telefon, încercând să-i explice mamei că G.G. e o persoană onorabilă. G.G. Stătea pur și simplu-n fața mesei lui de cartare, împietrit.

Când Stone a terminat și a-nchis, i-am zis:

— N-ar trebui să te ploconești în fața femeii ăleia. Are-o minte bolnavă. Jumătate din mamele din America, cu pizdele lor mari și neprețuite și cu fetețele lor neprețuite, jumătate din mamele din America au minți bolnave.

Spune-i s-o lase moartă. Lui G.G. nici nu i se-ntărește, știi bine.

Stone a dat din cap:

— Nu, publicul e dinamită! Asta-i dinamită!

Asta-i tot ce-a putut să spună. Îl mai văzusem pe Stone înainte – cocoșându-se și cerșind și explicându-i fiecărui țăcănit care suna în legătură cu orișice...

Sortam lângă G.G. pe traseul 501, ceea ce nu era tocmai rău. Trebuia să mă lupt să-i dau de cap cu aranjatul corespondenței, dar era *posibil*, și asta-ți dădea speranță. Degeaba-și știa G.G. cartatorul cap-coadă și-napoi, mâinile-i încetineau. Pur și simplu introdusese prea multe scrisori toată viața – până și trupul lui cu simțurile moarte se revolta, în cele din urmă. De mai multe ori în cursul dimineții l-am văzut poticnindu-se. Se oprea și șovăia, intra-n transă, apoi se scutura și mai puneă niște scrisori. Nu mă-nnebuneam după el. Viața lui nu fusese una vitează, și s-a dovedit, mai mult sau mai puțin, o grămadă de rahat. Dar de câte ori se poticnea, ceva-n mine se clătina. Era ca un cal credincios care nu mai poate să meargă. Sau ca o mașină veche, cedând pur și simplu într-o dimineață.

Era o corespondență grea și uitându-mă la G.G. m-a luat cu frisoane. Pentru prima oară în mai bine de patruzeci de ani risca să rateze distribuția de dimineață! Pentru un om atât de mândru de slujba și de munca lui ca G.G., asta putea fi o tragedie. Ratasem o mulțime de distribuiri de dimineață, și-a trebuit să duc sacii la cutii cu mașina mea, dar atitudinea mea era un pic diferită.

S-a poticnit din nou.

Dumnezeule, m-am gândit, nimeni nu mai observă asta-n afară de mine?

M-am uitat în jur, nimeni nu era preocupat. Toți declaraseră, într-un moment sau altul, cât le e de drag – „G.G. e un tip de treabă”. Dar „bunul, bătrânul” se prăbușea și nimănui nu-i păsa. La urmă aveam în față mai puțină corespondență decât G.G.

Poate că-l pot ajuta să-și aranjeze revistele, m-am gândit. Dar a venit un funcționar și mi-a mai pus un teanc de scrisori în față și eram din nou aproape la același nivel ca G.G. O să fie la limită pentru amândoi. M-am poticnit o clipă, apoi am strâns din dinți, mi-am îndepărtat picioarele, m-am aplecat ca un tip care tocmai a luat un pumn puternic, și am început să cern maldărul de scrisori.

Două minute înainte de ora fatidică, și eu, și G.G. terminasem, cu

revistele clasate și împachetate, cu scrisorile par-avion ordonate. Aveam s-o scoatem la capăt amândoi. Îmi făcusem griji degeaba. Atunci a venit Stone. Ducea două mănunchiuri de fluturași. I-a dat un mănunchi lui G.G. și pe celălalt mie.

— Trebuie lucrate și-astea, a zis, apoi s-a cărat.

Stone știa că n-aveam cum să ne ocupăm de alea și să fim gata la timp pentru distribuție. Am tăiat, excedat, sforile din jurul fluturașilor și am început să-i sortez. G.G. stătea pur și simplu și se uita la mănunchiul ăla de fluturași.

Apoi și-a lăsat capul jos, și-a lăsat capul pe mâini și a-nceput să plângă încet.

Nu-mi venea să cred.

M-am uitat în jur.

Ceilalți factori nu se uitau la G.G. Își așezau scrisorile, le legau, vorbind și râzând unii la alții.

— Hei, am zis de câteva ori, hei!

Dar nu se uitau la G.G.

M-am dus la G.G. L-am atins pe braț:

— G.G., am zis, cu ce pot să te-ajut?

A sărit de la locul lui, a fugit în sus pe scară la vestiar. M-am uitat la el când se ducea. Nimeni nu părea să observe. Am mai băgat niște scrisori, pe urmă am fugit și eu pe scări.

Era acolo, cu capul pe brațe la una dintre mese. Doar că acum nu mai plângea în liniște. Plângea cu sughituri și se tânguia. Tot corpul i se zguduia, în convulsii. Nu se mai oprea.

Am alergat jos pe trepte, am trecut pe lângă toți factorii până la biroul lui Stone.

— Hei, hei, Stone! Doamne, Stone!

— Ce e? a-ntrebat.

— G.G. A clacat! Nimănui nu-i pasă! E sus și plânge! Are nevoie de ajutor!

— Cine-i preia traseul?

— Ce contează? Îți zic, îi e *rău*! Are nevoie de ajutor!

— Tre' să gălesc pe cineva să-i preia traseul!

Stone s-a ridicat de la birou, s-a-nvârtit pe-acolo uitându-se la factori de parc-ar mai fi putut fi vreunul în plus pe undeva. Pe urmă s-a-ntors grăbit la

biroul lui.

— Ascultă, Stone, cineva tre' să-l ducă pe omul ăla acasă. Spune-mi unde stă și-o să-l duc chiar eu acasă – cât ai zice pește. Pe urmă o să-ți preiau nenorocitul de traseu.

Stone a ridicat privirea:

— Cine preia masa ta?

— Las-o naibii de masă!

— DU-TE ȘI FĂ-ȚI TREABA!

Apoi a vorbit cu alt supervisor la telefon:

— Alo, Eddie? Ascultă, am nevoie de un om aici...

N-aveau să mai fie bomboane pentru copii în ziua aia. M-am întors. Toți ceilalți factori pleaseră. Am început să așez fluturași. Alături pe masa lui G.G. era legătura lui fluturași nedesfăcuți. Eram iar în urmă. Fără mașină de expediție. Când am ajuns întârziere în dup-amiaza aia, Stone mi-a făcut referat.

Nu l-am mai văzut pe G.G. niciodată. Nimeni nu știa ce i s-a ntâmplat. Nici n-a mai vorbit cineva despre el vreodată. „Tipul de treabă.” Omul dăruit serviciului. Cu gâtul tăiat peste o mână de fluturași de la un magazin local – cu oferta lui specială: o cutie săpun de rufe de firmă – gratis, la prezentarea cuponului, pentru orice cumpărături peste 3 dolari.

17

După trei ani am ajuns „permanent”. Asta-nsemna concedii plătite (suplinitorii nu erau plătiți pentru vacanțe) și săptămâna de lucru de 40 de ore, cu două zile libere. Stone a fost de asemenea obligat să mă desemneze ca înlocuitor pe cinci trasee diferite. Asta era tot ce trebuia să duc – cinci trasee diferite. Cu timpul, o să-nvăț sectoarele cum trebuie, plus scurtăturile și capcanele pe fiecare traseu. Fiecare zi care vine va fi mai ușoară. Aș putea să-ncep să-mi cultiv aspectul ăla degajat.

Totuși, într-un fel, nu eram prea fericit. Nu eram unul care să caute cu intenție suferința, slujba era tot destul de grea, dar îi lipsea într-un fel farmecul de pe vremuri al zilelor mele ca suplinitor – să nu-știi-ce-naiba-se-va-ntâmpla-n următoarea clipă.

Câțiva titulari au venit și mi-au strâns mâna.

— Felicitări, au zis.

— Mda, am zis eu.

Felicitări pentru ce? Nu făcusem nimic. Acum eram membru al clubului. Eram unul dintre băieți. Puteam să stau acolo ani întregi, în cele din urmă să-mi cer traseul meu. Să primesc cadouri de Crăciun de la oamenii de la mine din zonă. Și când sunam să mă anunț bolnav, i-ar fi spus vreunui nenorocit de suplinitor: „Unde e factorul *obișnuit* azi? Ai întârziat. Cel obișnuit nu-ntârzie niciodată”.

Deci, iată-mă. Apoi a venit o circulară cum că niciun chipiu sau echipament nu trebuie să fie puse pe masa de cartare a factorilor. Cei mai mulți dintre băieți își puneau chipiurile acolo. Nu-ncurcau cu nimic și economiseai un drum până la vestiar. Acum, după trei ani în care-mi pusesem chipiul acolo, mi se comanda să nu fac așa.

Așa, va să zică, ajungeam tot mahmur și nu-mi stătea mintea la lucruri cum ar fi chipiul. Deci chipiul meu era tot acolo, în ziua de după sosirea ordinului.

Stone a venit alergând cu referatul. Spunea că e împotriva normelor și regulamentelor să ai orice fel de echipament deasupra cartatorului. Am băgat referatul în buzunar și am continuat să-mi văd de scrisori. Stone s-a așezat, învârtindu-se cu scaunul și uitându-se la mine. Toți factorii-și puseseră chipiurile la vestiar, în afară de mine și de unul Marty. Și Stone s-a dus la Marty și a zis:

— Marty, ai citit ordinul. Chipiul nu trebuie ținut pe masa de cartare.

— Oh, îmi cer scuze, domnule. Obișnuința, știți. Scuze.

Marty și-a luat chipiul și a fugit cu el sui la vestiar.

În dimineața următoare am uitat iar. Stone a venit cu referatul.

Spunea că e împotriva normelor și regulamentelor să ai orice fel de echipament deasupra cartatorului.

Am băgat referatul în buzunar și mi-am văzut de scrisori.

În dimineața următoare, când am intrat, l-am văzut pe Stone uitându-se la mine. Se uita la mine în modul cel mai deliberat. Aștepta să vadă ce-o să fac cu chipiul. L-am lăsat să aștepte o vreme. Apoi mi-am scos chipiul și l-am pus deasupra.

Stone a venit fuga cu referatul.

Nu l-am citit. L-am aruncat în coșul de gunoi, mi-am lăsat chipiul acolo și mi-am văzut de scrisori.

L-am auzit pe Stone la mașina de scris. Era furie în sunetul clapelor.

Cum o fi-nvățat să bată la mașină? m-am întrebat.

A venit din nou. Mi-a-ntins un al doilea referat.

M-am uitat la el.

— N-am nevoie să-l citesc. Știu ce spune. Spune că n-am citit primul referat.

Am aruncat al doilea referat la coș.

Stone a fugit la mașina lui de scris.

Mi-a-ntins un al treilea referat.

— Ascultă, am zis, știu ce spun toate astea. Primul referat a fost pentru că-mi țineam chipiul pe masă. Al doilea a fost pentru că nu l-am citit pe primul. Al treilea e pentru că n-am citit primul sau al doilea referat.

M-am uitat la el și-apoi am aruncat referatul în coș fără să-l citesc.

— Deci pot să arunc astea tot atât de repede cât poți tu să le bați. Poa' să țină așa ore-n șir și curând unul din noi o să-nceapă s-arate caraghios. De tine depinde.

Stone s-a-ntors la fotoliul lui și s-a așezat. N-a mai bătut la mașină. Stătea pur și simplu și se uita la mine.

Nu m-am prezentat în ziua următoare. Am dormit până la prânz. N-am sunat. Apoi m-am dus la sediul federal. Le-am zis care mi-e problema. M-au dus în fața biroului unei femei slabe, în vârstă. Avea părul cărunt și un gât foarte subțire, care se apleca brusc, în față, de la jumătate. Se uita pe deasupra ochelarilor, cu capul împins înainte.

— Da, vă rog?

— Vreau să-mi dau demisia.

— Să vă *dați demisia*?

— Da, demisia.

— Și sunteți factor poștal titular?

— Da, am zis.

— Țț, țț, țț, țț, a făcut ea, scoțând sunetele astea cu buzele ei uscate.

Mi-a dat formularele potrivite și am început să le completez.

— De cât timp sunteți în serviciile poștale?

— Trei ani și jumătate.

— Țț, țț, țț, țț, a făcut, țț, țț.

Și asta a fost. M-am întors acasă la Betty și-am desfăcut sticla.

Nu-mi trecea prin gând că în câțiva ani o să ajung din nou funcționar și că o să lucrez cocoșat pe un scaun aproape doișpe ani.

DOI

1

Între timp, lucrurile au continuat. O lungă bucată de vreme am avut mână bună la curse. Am început să capăt încredere. Urmăreai un anumit profit în fiecare zi. Ceva între 15 și 40 de dolari. Nu cereai prea mult. Dacă nu-ți intra devreme, pariai un pic mai mult, destul ca, în cazul în care calul ieșea-nvingător, să ai marja de profit. Am ținut-o așa, revenind zi de zi câștigător, făcându-i lui Betty semnul victoriei când intram pe alee.

Apoi Betty și-a găsit o slujbă ca dactilografă, și când o combinație din asta își găsește o slujbă, observi diferența imediat. O țineam într-o băută în fiecare noapte și ea pleca înaintea mea dimineata, complet mahmură. Acum o să vadă și ea cum e. Mă sculam pe la 10.30 a.m., îmi beam fără grabă ceașca de cafea și-nghițeam niște ouă, mă jucam cu câinele, flirtam cu tânăra nevastă a unui mecanic care locuia-n spate, schimbam o vorbă prietenească cu o stripteuză care locuia-n față. Eram la hipodrom la 1.00 p.m., pe urmă-napoi cu câștigul, și-afară cu câinele în stația de autobuz așteptând-o pe Betty să se-ntoarcă. Era o viață ca lumea.

Apoi, într-o seară, Betty, dragostea mea mi-a servit-o, la primul pahar:

— Hank, nu mai suport!

— Nu mai suportți ce, scumpete?

— Situația.

— Ce situație, scumpo?

— Eu să muncesc și tu să atârni. Tot vecinii cred că te-ntrețin.

— La naiba, eu munceam și *tu* atârnai.

— Asta-i altceva. Tu ești bărbat, eu sunt femeie.

— A, nu știam. Aveam impresia că voi, cațelor, țipați după drepturi egale!

— Știu ce se-ntâmplă cu dolofana aia din spate, de se fâțâie prin fața ta cu țâțele pe-afară...

— Cu *țâțele* pe-afară?

— Da, ȚÂȚELE! Țâțele alea mari și albe de vacă!

— Hmmm... sunt așa de mari.

— Iată! Vezi!

— Ce dracu', acum?

— Am prieteni primprejur. Văd ce se petrece.

— Ȑia nu sunt prieteni. Sunt doar niște bârfitori fățarnici.

— Și curva din față care se dă dansatoare.

— E curvă?

— Ar fute orice are-o pulă.

— Te-ai tăcănit.

— Nu vreau ca oamenii ăștia să creadă că te-ntrețin. Toți vecinii...

— Dă-i dracu' pe vecini! Ce ne pasă ce cred? Nu ne păsa-nainte. În plus, *eu* plătesc chiria. *Eu* cumpăr mâncarea! Cu ce câștig la curse. Banii tăi sunt ai tăi. Nu ți-a mers niciodată așa bine.

— Nu, Hank, s-a terminat. Nu mai suport!

M-am ridicat și m-am dus la ea.

— Hai, scumpo, suntem doar un pic prost dispuși în seara asta. Am încercat s-o apuc. M-a împins.

— Bine, să dea dracu', am zis.

M-am întors în fotoliu, mi-am terminat paharul, mi-am turnat altul.

— S-a terminat, a zis, nu mă mai culc cu tine din noaptea asta.

— Bine. Po' să-ți ții pizda. Nu-i așa ceva nemaipomenit.

— Vrei tu casa sau vrei să te muți?

— Ia tu casa.

— Și cu câinele?

— Ia câinele, am zis.

— O să-i lipsești.

— Mă bucur că o să-i lipsesc cuiva.

M-am ridicat, m-am dus la mașină și an închiriat primul loc în care-am văzut un anunț. M-am mutat în noaptea aia.

Tocmai pierdusem trei femei și un câine.

2

Următorul lucru pe care mi-l amintesc, țineam în poală o jună din Texas. Nu intru-n amănunte despre cum am cunoscut-o. Oricum, asta era. Avea douăzeci și trei de ani. Eu aveam treizeci și șase.

Avea un păr lung, blond și carnea-i era tare, cum trebuie. Nu știam, la vremea aia, că avea și bani grămadă. Nu bea, dar eu beam. Ne-am distrat din

greu, la-nceput. Și am fost împreună la curse. Era o bucățică, și de câte ori mă-ntorceam la locul meu găseai câte un labagiu vârându-se din ce în ce mai aproape de ea. Erau cu zecile. Pur și simplu veneau din ce în ce mai aproape. Joyce stătea. Trebuia să mă descurc cu ei într-unul din astea două moduri. Fie s-o iau pe Joyce și să ne mutăm, fie să-i spun gagiului:

— Ascultă, prietene, asta e ocupată! Acum cară-te!

Dar să mă lupt cu lupii și caii în același timp era prea mult pentru mine. Pierdeam mereu. Un profesionist se duce singur la curse. O știam. Dar m-am gândit că poate sunt o excepție. Am descoperit că nu sunt deloc o excepție. Îmi puteam pierde banii la fel de repede ca oricine.

Apoi Joyce a cerut să ne căsătorim.

Tot dracu' ăla – mi-am zis. Oricum sunt mâncat.

Am dus-o la Vegas pentru o căsătorie ieftină, apoi am adus-o direct înapoi.

Am vândut mașina cu 10 dolari și următorul lucru de care-mi aduc aminte e că eram într-un autobuz spre Texas și când ne-am dat jos aveam 75 de cenți în buzunar. Era un orașel foarte mic, populația era, cred, sub 2 000 de locuitori. Orașul fusese ales de experți, într-un articol național, drept ultimul oraș din S.U.A. pe care orice inamic l-ar ataca cu o bombă atomică. Și-am înțeles de ce.

În toată vremea asta, fără să-mi dau seama, îmi croiam calea înapoi spre poștă. Maica aceea.

Joyce avea o căsuță în oraș și ardeam gazul pe-acolo, ne-o trăgeam și mâncam. Mă hrănea bine, m-a-ngrășat și m-a slăbit în același timp. Nu-i ajungea niciodată. Joyce, soția mea, era nimfomană.

Făceam scurte plimbări prin oraș, singur, ca să scap de ea, cu urme de dinți peste tot, piept, gât și umeri și încă undeva, unde mă-ngrijora mai tare și era chiar dureros. Mă mânca de viu.

Șontăcăiam prin oraș, și ei se chiombeau la mine știind ce-i cu Joyce, pofta ei de sex, și știind de asemenea că tatăl și bunicul ei aveau mai mulți bani, pământ, lacuri, rezervații de vânatoare decât ei toți la un loc. Le era milă și mă urau în același timp.

O piticanie mi-a fost trimisă-ntr-o dimineață să mă scoale și m-a plimbat peste tot, arătându-mi colo și colo, acestea sunt ale domnului Cutare, tatăl lui Joyce, și-acestea sunt ale domnului Cutare, bunicul lui Joyce...

Am mers cu mașina toată dimineața. Cineva-ncerca să mă sperie. Mă

plictiseam. Stăteam pe bancheta din spate și piticania-și închipuia că sunt un șnapan, care mi-am croit drum chitit pe milioane. Nu știa că a fost un accident, că eram un fost factor poștal cu 75 de cenți în buzunar.

Piticul, săracul de el, avea o boală de nervi și conducea foarte repede, și mai tot timpul îl apuca tremuratul și pierdea controlul mașinii. Mergea dintr-o parte-n alta a drumului și o dată s-a frecat de un gard o sută de metri înaintea să-și recapete controlul.

— HEI! UȘUREL, MEȘTERE! am țipat la el de pe bancheta din spate.

Asta era. Încercau să-mi facă felul. Era evident. Piticania era însurat cu o fată foarte frumoasă. Când era adolescentă i-a rămas blocată o sticlă de Cola în pizdă și a trebuit să meargă la doctor să i-o scoată și, ca în orice oraș mic, s-a dus vorba despre sticla de Cola, săraca fată a fost stigmatizată, și piticul era singurul pretendent. A pus mâna pe cea mai bună bucată din oraș.

Mi-am aprins un trabuc pe care mi-l dăduse Joyce și i-am zis piticaniei:

— Destul, meștere. Acum du-mă-napoi. Și condu-ncet. Nu vreau să mă-nec la mal.

Făceam pe șnapanul ca să-i fac plăcere.

— Da, domnule Chinaski. Da, domnule!

Mă admira. Credea că sunt un mare șnapan.

Când m-am întors, Joyce a-ntrebat:

— Ei, ai văzut tot?

— Am văzut destul, am zis, vrând să spun că-ncercau să-mi facă felul. Nu știam dacă Joyce e băgată-n asta sau nu.

Apoi a-nceput să-mi scoată hainele și să mă-mpingă spre pat.

— Păi, stai un pic, scumpete! Am făcut-o deja de două ori și nu e încă nici două după-masă!

Doar a chicotit și m-a-mpins mai departe.

3

Tatăl ei chiar mă ura. Credea că umblu după banii lui. Nu voiam banii lui nenorociți. Și n-o voiam nici măcar pe blestemata lui de fiică neprețuită.

Singura dată când l-am văzut a fost când a intrat în dormitor într-o dimineață pe la 10:00. Joyce și cu mine eram în pat, trăgându-ne sufletul. Din fericire tocmai terminaserăm.

M-am holbat la el de sub marginea păturii. Apoi n-am putut să mă abțin.

I-am zâmbit și i-am făcut cu ochiul.

A zbughit-o din casă bombănind și-njurând.

Dacă puteam fi dat la o parte, sigur o să se ocupe de asta.

Bunicul era mai ca lumea. Mergeam la el și beam cu el whiskey și-ascultam discurile lui de cowboy. Nevasta lui era pur și simplu indiferentă. Nici nu mă plăcea, nici nu mă ura. Se certa cu Joyce o grămadă și i-am ținut partea bătrânei o dată sau de două ori. Asta a cucerit-o, pe undeva. Dar bunicul era ca lumea. Cred că era băgat și el în conspirație.

Fuseserăm la cafeneaua aia și mâncaseram, cu toată lumea gudurându-se-n jurul nostru și câscând gura. Eram bunicu', bunica, Joyce și cu mine.

Pe urmă ne-am urcat în mașină și am pornit mai departe.

— Ai văzut vreodată vreun bizon, Hank? m-a-ntrebat bunicu'.

— Nu, Wally. N-am văzut.

Îi spuneam „Wally”. Ca niște vechi tovarăși de pahar. Vezi să nu!

— Avem, pe-aici.

— Credeam c-au cam dispărut.

— O, nu, avem cu zecile.

— Nu cred.

— Arată-i, tăticule Wally, a zis Joyce.

Cătea proastă, îi spunea „Tăticu' Wally”. Nu era tăticu' ei.

— Bine.

Am condus până la câmpul ăla gol, împrejmuit. Terenul era înclinat și nu se vedea celălalt capăt. Avea mai mulți kilometri-n lung și-n lat. Nu era nimic altceva decât iarbă verde, scurtă.

— Nu văd niciun bizon, a zis.

— Vântul bate din direcția bună, a zis Wally. Urcă-te-acolo și fă câțiva pași. Tre' să faci câțiva pași ca să-i vezi.

Nu era nimic pe câmp. Se credeau din cale-afară de amuzanți să păcălească un figurant de la oraș. M-am cățărat peste gard și am intrat.

— Deci, unde-s bizonii? am strigat la el.

— Sunt acolo. Du-te.

La naiba, aveau de gând să facă vechea farsă cu plecatul. Fermieri nenorociți. Or s-aștepte pân-ajung acolo și pe urmă or s-o taie umflându-se de râs. Bine, îi las s-o facă. Puteam să mă-ntorc pe jos. O să pot să mă odihnesc, departe de Joyce.

Am înaintat foarte repede în câmp, așteptând s-o-ntindă. Nu-i auzeam plecând. Am pășit mai departe, apoi m-am întors, mi-am făcut mâinile pâlnie la gură și-am țipat spre ei:

— PĂI UNDE-I BIZONUL?

Răspunsul a venit din spatele meu. Le-am auzit copitele pe pământ. Erau trei, mari, exact ca-n filme, și alergau, veneau REPEDE! Unul avea un ușor avans față de ceilalți. Nu prea-ncăpea-ndoiala spre cine se-ndreptau.

— Rahat! am zis.

M-am întors și-am început s-alerg. Gardul ăla părea foarte departe. Părea imposibil. N-aveam timp să mă uit înapoi. Asta putea să fie hotărâtor. Zburam, cu ochii beliți. Chiar mâncam pământul! Dar ei se apropiau în fiecare clipă! Simțeam terenul zguduindu-se împrejur pe când tropăiau, dând năvală drept spre mine. Auzeam cum le curg balele, le auzeam respirația. Cu ultimele puteri am forjat și am sărit gardul. Nu m-am cățarat. Am planat peste el. Și-am aterizat pe spate într-un șanț cu unul din ăia întinzându-și capul peste gard și uitându-se la mine.

În mașină, râdeau cu toții, își ziceau că e cel mai amuzant lucru pe care l-au văzut în viața lor. Joyce râdea mai tare decât toți.

Animalele idioate s-au învărtit de câteva ori, apoi au plecat în galop.

Am ieșit din șanț și m-am urcat în mașină.

— Am văzut bizonii, am zis, acum hai să luăm ceva de băut.

Au răs tot drumul pân-acasă. Se opreau și apoi cineva-ncepea și atunci începeau toți. Wally a trebuit să oprească mașina la un moment dat. Nu mai putea conduce. A deschis ușa și s-a tăvălit pe jos, râzând. Chiar și bunica-și lua porția, alături de Joyce.

Mai târziu povestea s-a-mprăștiat prin oraș și mersul meu și-a pierdut ceva din semeție. Trebuia să mă tund. I-am spus lui Joyce.

Mi-a zis:

— Du-te la frizer.

Și eu am zis:

— Nu pot. Bizonii.

— Ți-e frică de ăia de la frizer?

— Bizonii, am zis.

M-a tuns Joyce.

Groaznic.

Dup-aia Joyce a vrut să ne-ntoarcem în oraș. Cu toate neajunsurile, cu sau fără tuns, orașelul ăla era mai bun decât viața-n oraș. Era liniște. Aveam casa noastră. Joyce mă hrănea bine. O grămadă de carne. Carne zemoasă, bună, bine gătită. Tre' să-i recunosc asta ticăloasei. Știa să gătească. Știa să gătească mai bine decât orice femeie pe care-am cunoscut-o. Mâncarea face bine la nervi și la starea de spirit. Curajul vine din burtă – restul e disperare.

Dar nu, voia să plecăm. Mam'mare se lua tot timpul de ea și ea era oftică. În ce mă privea, îmi convenea să mă dau șmecher. Îi luasem fața vărului ei, durul local. Nu se mai întâmplase așa ceva pân-atunci. De ziua blugilor toți din oraș trebuiau să poarte blugi, sau altfel să fie aruncați în lac. Mi-am pus singurul costum și cravată și încet, ca Billy the Kid, cu toate privirile ațintite asupra mea, m-am plimbat, încet, prin oraș, uitându-mă la vitrine, oprindu-mă să iau trabucuri. Am frânt orașul de la jumătate ca pe un chibrit.

Mai târziu, m-am întâlnit pe stradă cu doctorul orașului, îmi plăcea de el. Era tot timpul luat pe substanțe. Nu le aveam cu prafurile, dar în caz că aş fi avut nevoie să mă ascund câteva zile de mine însumi, știam că pot obține orice voiam de la el.

— Tre' să plecăm, i-am zis.

— Ar trebui să stați aici, a zis, e-o viață ca lumea. Vânat și pescuit la discreție. Aerul e bun. Și nicio problemă. Orașul e-al tău – mi-a zis.

— Știu, doctore, dar ea ține hăturile.

Așa că bunicu' i-a scris lui Joyce un cec baban și pe-acî țî-e drumul. Am închiriat o casuță pe-un vârf de deal, și Joyce a scos chestia asta moralizatoare tâmpită:

— Amândoi ar trebui să ne găsim de lucru, a zis Joyce, să le dovedim că nu umbli după banii lor. Să le dovedim că ne descurcăm singuri.

— Scumpo, asta e ceva de școală primară. Orice prost poa' să ceară o slujbă, acolo; tre' să fii isteț ca să te descurci fără să muncești. La treaba asta unii zic „parazitism”. Mi-ar plăcea să fiu un bun parazit.

Nu voia.

Pe urmă i-am explicat că nu puteai să-ți găsești o slujbă dacă n-ai o

mașină să circuli. Joyce a luat telefonul și bunicu' a trimis banii. Pe urmă știu că stăteam într-un Plymouth nou. M-a trimis pe străzi îmbrăcat într-un costum nou, super, pantofi de 40 de dolari, și mi-am zis, ce mama dracu', o să-ncerc s-o lălăi. Lucrător la expediții, asta eram. Când nu știi să faci nimic, ajungi lucrător la expediții, la recepție, magazioner. Am luat două anunțuri, m-am dus în două locuri și-n amândouă m-au angajat. Primul mirosea a muncă, așa că l-am ales pe-al doilea.

Așa că iată-mă, cu aparatul meu de lipit etichete, lucrând într-un magazin de artă. Era ușor. Era de lucru doar o oră-două pe zi. Ascultam radioul, mi-am amenajat un mic birou din furnir, mi-am tras o masă veche, telefonul, și o ardeam citind Buletinul hipic. Mă mai plictiseam câteodată și o luam în jos până la cafenea și stăteam acolo, bând cafea, mâncând plăcinte și flirtând cu ospătărița.

Șoferii de camioane apăreau:

— Unde-i Chinaski?

— E la cafenea.

Veneau pân-acolo, își luau o cafea, și urmă ne duceam și ne făceam treaba, luam câteva cutii din camionetă și le-aruncam înăuntru. Ceva cu un avis de însoțire-a mărfii.

Nu mă dădeau afară. Chiar și tipul de la vânzări mă simpatiza. Îl furau pe boss prin spate, dar eu nu spuneam nimic. Era jocul lor. Nu mă interesa. Nu eram eu genul de hoț mărunț. Voiam toată lumea sau nimic.

6

Adia a moarte în locul ăla de pe deal. Am știut-o de prima oară când am ieșit pe ușa de plasă în curtea din spate. Zumzăiala și bâzâitul m-au izbit drept în față: 10 000 de muște s-au ridicat în aer dintr-o dată. Muștele-astea erau în toate curțile de-acolo – era iarba aia verde și înaltă, și ele-și făceau culcuș în ea, le plăcea la nebunie.

O, Iisuse, mi-am zis, și niciun păianjen 10 kilometri-mprejur!

Cum stăteam acolo, cele 10 000 de muște au început să coboare înapoi din cer, așezându-se la loc în iarbă, pe gard, pe pământ, la mine-n păr, pe brațe, peste tot. Una dintre cele mai curajoase m-a mușcat.

Am înjurat, am fugit și-am cumpărat cel mai mare spray contra muștelor care există. M-am luptat cu ele ore-ntregi, eu și muștele, și la urmă, tușind și

bolnav de la inspirat insecticidul, m-am uitat în jur și erau la fel de multe muște ca-ntotdeauna. Cred că pentru fiecare pe care o omorâsem au coborât în iarbă și au ieșit două. M-am dat bătut.

Dormitorul avea o despărțitoare-mprejurul patului. Avea deasupra ghivece și-n ghivece erau mușcate. Când m-am băgat în pat cu Joyce prima oară și ne-am pus pe treabă, am observat că marginile-ncep să se clatine și să se zgâlțâie.

Apoi, trosc.

— A, ah! am zis.

— Ce mai e? a-ntrebat Joyce. Nu te opri! Nu te opri!

— Iubito, tocmai mi-a picat un ghiveci cu mușcate peste cur.

— Nu te opri! Dă-i-nainte!

— Bine, bine!

Am băgat iar cărbuni, mergea binișor, când...

— A, rahat!

— Ce e? Ce e?

— Alt ghiveci de mușcate, iubito, m-a pocnit în șale, mi s-a rostogolit pe spate pân' la cur, apoi a căzut.

— Dă-le *naibii* de mușcate! Dă-i-nainte! Dă-i-nainte!

— Of, bine...

Cât a durat acțiunea ghivecele alea tot cădeau peste mine. Era ca și cum încercai s-o pui în timpul unui atac aerian. Pân-la urmă am reușit.

Mai târziu am zis:

— Uite, iubito, tre' să facem ceva cu mușcatele astea.

— Nu, lasă-le acolo!

— De ce, iubito, de ce?

— Iese mai bine.

— Iese mai bine?

— Da.

A chicotit și-atât. Dar ghivecele au rămas acolo. În cea mai mare parte a timpului.

Apoi am început să vin acasă supărat.

— Ce-i cu tine, Hank?

Trebuia să mă-mbăt în fiecare seară.

— E managerul, Freddy. A-nceput să fluiera un cântec. Îl fluiera când ajung dimineața și nu se oprește deloc, și-l fluiera seara când plec acasă. O ține așa de două săptămâni!

— Cum se cheamă cântecul?

— *În jurul lumii-n optzeci de zile*. Nu mi-a plăcut niciodată cântecul ăsta.

— Păi, ia-ți altă slujbă.

— O s-o fac.

— Dar rămâi acolo până-ți găsești altă slujbă. Tre' să le dovedim că...

— Bine. Bine!

8

M-am întâlnit cu un bețiv de demult pe stradă-ntr-o după-amiază. Îl știam de pe când eram cu Betty și făceam împreună turul barurilor. Mi-a zis că acum era lucrător la Poștă și că e floare la ureche.

A fost una dintre cele mai mari și mai groase minciuni ale secolului. L-am căutat pe tipul ăla ani de zile, dar mă tem că altcineva l-a găsit primul.

Așa că iată-mă dând din nou examenul pentru serviciul public. Doar că de data asta am bifat pe foaie „lucrător” în loc de „factor”.

La momentul în care-am primit anunțul să mă prezint pentru ceremonia depunerii jurământului, Freddy se opri din fluierat *În jurul lumii-n optzeci de zile*, dar eu abia așteptam slujba aia ușoară la „Unchiul Sam”.

I-am zis lui Freddy:

— Am o mică problemă de rezolvat, așa că s-ar putea să-mi iau o oră sau o oră jumate la prânz.

— O.K., Hank.

Nu-mi închipuiam pe-atunci cât o să dureze prânzul ăla.

9

Eram ceva oameni adunați. 150 sau 200. Erau formulare lungi și plicticoase de completat. Pe urmă ne-am ridicat toți și ne-am așezat cu fața la drapel. Tipul cu care-am depus jurământul era același cu care îl depusesem data trecută.

După depunere, tipul ne-a spus:

— Bine, aveți o slujbă bună. Feriți-vă de belele și sunteți asigurați pentru

toată viața.

Asigurați? Erai asigurat și-n închisoare. Trei metri pătrați și fără chirie de plătit, fără cheltuieli cu-ntreținerea, fără impozit pe venit, fără pensie alimentară. Fără taxe pentru numărul de înmatriculare. Fără taxă de drum. Fără sentințe pentru condus băut. Fără pierderi la curse, îngrijiri medicale gratis. Camaraderie cu cei cu interese similare. Biserică. Pază. Însmormântare gratis.

După vreo doișpe ani, din cei 150-200, aveam să rămânem doar doi. Așa cum unii nu pot fi taximetriști sau pești sau traficanți de droguri, mulți tipi, și tipe la fel, nu pot fi lucrători poștali. Și nu-i acuz. Pe măsură ce trec anii, îi văd cum continuă să mărșăluiască în cohorte de 150 sau 200 și rămân doi, trei, patru din fiecare grup – destul cât să-i înlocuiască pe cei care ies la pensie.

10

Ghidul ne-a plimbat prin toată clădirea. Eram atât de mulți că a fost nevoie să ne împartă în mai multe grupuri. Am folosit liftul în ture. Ne-a arătat bufetul angajaților, subsolul, toate tâmpeniile astea.

Dumnezeule, m-am gândit, de s-ar grăbi. Prânzul meu s-a prelungit deja cu peste două ore.

Apoi ghidul ne-a înmănat cardurile de acces. Ne-a arătat aparatele de pontaj.

— Acum, iată cum pontajați.

Ne-a arătat cum să facem. Apoi a zis:

— Acum, treceți voi.

După doișpe ore jumate am ieșit. A dracului ceremonie de depunere a jurământului ce-a mai fost și aia.

11

După nouă-zece ore pe oameni a-nceput să-i ia somnul și să alunece sub mesele de cartare, oprindu-se în ultima clipă. Lucram la corespondența pe zone. Dacă pe scrisoare scria zona 28 o băgai în orificiul nr. 28. Era simplu.

Un negru masiv a sărit în picioare și a-nceput să-și rotească brațele ca să rămână treaz. A-nceput să se miște de colo-colo, clătinându-se.

— La dracu'! Nu mai *suport*!

Și era ditamai bruta forțoasă. Să-ți folosești aceiași mușchi, iar și iar, era realmente obositor. Mă durea tot corpul. Și la capătul culoarului dintre rânduri stătea un supraveghetor, alt Stone, și avea *expresia* aia pe chip – cred c-o exersau în fața oglinzii, toți supraveghetorii aveau *expresia* asta pe chip – se uitau la tine ca și cum ai fi fost o bucată de rahat. Deși intraseră pe aceeași ușă. Fuseseră odată lucrători sau factori. Nu puteam s-o-nțeleg. Erau bulangii unul și-unul.

Trebuia să ții un picior pe podea tot timpul. Celălalt se odihnea pe rezemătoare. Ceea ce numeau „rezemătoare” era o mică pernă rotundă așezată pe un suport. N-aveai voie să stai de vorbă. Două pauze de zece minute în opt ore. Notau ora la care plecai și ora la care te-ntorceai. Dacă stăteai 12 sau 13 minute, ți se atrăgea atenția.

Dar salariul era mai bun decât la magazinul de artă. Și, m-am gândit, aș putea să mă obișnuiesc.

Nu m-am obișnuit niciodată.

12

Apoi supraveghetorul ne-a dus în altă aripă. Stătusem acolo 10 ore.

— Înainte să-ncepeți, a zis, vreau să vă spun ceva. Fiecare tavă din asta trebuie umplută în 23 de minute. Țsta e graficul de producție. Acum, așa, de fază, hai să vedem dacă putem să ne-ncadrăm în graficul de producție! Acum, un, doi, trei... ȘI!

— Ce dracu' mai e și-asta? mi-am zis. Sunt obosit.

Fiecare tavă era lungă de 60 de centimetri. Dar fiecare conținea un număr diferit de scrisori. Unele aveau de două sau de trei ori mai multă corespondență, în funcție de dimensiunea scrisorilor.

Brațele au început să zboare. Teama de eșec.

Am luat-o lejer.

— Când terminați prima tavă, luați alta.

Chiar își dădeau silința. Apoi săreau și luau altă tavă.

Supraveghetorul a ajuns în spatele meu.

— Iată, a zis, arătând spre mine, aici, la omul *ăsta* producție. E la jumătate din tava a doua!

Eram la prima tavă. Nu știu dacă încerca să mă ia la mișto, dar întrucât le-o luasem înainte așa de tare, am lăsat-o puțin mai moale.

La 3:30 a.m. cele 12 ore ale mele ajunseseră la capăt. La vremea aia suplinitoilor nu li se plătea o dată și jumătate pentru orele suplimentare. Erai plătit ca pentru orele normale. Și erai angajat ca „lucrător suplinitor temporar pe timp nedefinit”.

Am pus ceasul în așa fel încât să fiu la magazinul de artă la 8 a.m.

— Ce s-a-ntâmplat, Hank? Ne-am gândit că ai avut un accident cu mașina. Te-am tot așteptat să te-ntorci.

— Plec.

— Pleci?

— Da, nu poți condamna pe nimeni că vrea ceva mai bun.

Am intrat în birou și mi-am luat cecul. Eram iar la Poștă.

Între timp, Joyce, și mușcatele ei, și câteva milioane dacă rezistam. Joyce și muștele și mușcatele. Lucram în tura de noapte, 12 ore, și ea-și înfîgea ghearele-n mine-n timpul zilei, încercând să mă facă să prestez. Dormeam și mă trezeam cu o mână pe mine. Pe urmă trebuia s-o fac. Draga de ea, săraca, era nebună. Apoi am ajuns acasă-ntr-o dimineață și mi-a zis:

— Hank, să nu te superi.

Eram prea obosit ca să mă supăr.

— Ce-i, scumpo?

— Am luat un câine. Un cățeluș.

— O.K.. Drăguț. Nu-i nimic în neregulă cu câinii. Unde e?

— E-n bucătărie. L-am botezat „Picasso”.

M-am dus și m-am uitat la câine. Nu vedea.

Părul îi acoperea ochii. M-am uitat la el cum merge. Pe urmă l-am ridicat și m-am uitat la ochii lui. Bietul Picasso!

— Scumpo, știi ce-ai făcut?

— Nu-ți place?

— N-am zis că nu-mi place. Dar e retardat. Are un I.Q. de vreo 12. Ne-ai adus un câine complet tâmpit.

— Cum îți dai seama?

— Po' să-mi dau seama doar uitându-mă la el.

Chiar în clipa aia Picasso a început să se pișe. Picasso era plin de pișat. Se scurgea în firicele lungi, galbene, umflate pe podeaua de la bucătărie. Pe urmă Picasso a terminat, a alergat și a început să examineze ce-a făcut.

L-am ridicat.

— Șterge.

Deci Picasso era încă o problemă.

Mă sculam după o tură de noapte de 12 ore cu Joyce fredonându-mă pe sub mușcate și-ntrebându-mă „Unde e Picasso?”

— Ah, lasă-l naibii pe Picasso!

Coboram din pat, gol, cu chestia aia mare în față.

— Iar l-ai lăsat în curte! Ți-am spus să nu-l lași afară-n curte-n timpul zilei!

Apoi ieșeam în curtea din spate, gol, prea obosit ca să-mi pun ceva pe mine. Era destul de ferit. Și dădeam peste bietul Picasso, copleșit de 500 de muște, cu muște-nvârtindu-se-n jurul lui în cercuri. Alergam afară cu chestia aia (coborând de-acum) și-njuram muștele alea. Îi stăteau în ochi, sub păr, în urechi, pe părțile genitale, în gură... peste tot. Și el stătea și zâmbea la mine. Râdea la mine, în timp ce muștele-l devorau. Poate că știa mai multe decât oricare dintre noi. Îl ridicam și-l aduceam în casă.

„Cățelul a râs

la una ca asta;

și farfuria a întins-o cu lingura.”

— Dă-o naibii, Joyce! Ți-am spus de o mie de ori.

— Păi, tu l-ai învățat să ceară afară. Tre’ să iasă să facă caca!

— Da, dar când e gata, adu-l înăuntru. N-are destulă minte ca să vină singur. Și curăță rahatul când a terminat. Faci să fie raiul muștelor afară.

Apoi de îndată ce ațipeam, Joyce se apuca iar să se împingă în mine. Până la milioanele alea era cale lungă.

Stăteam într-un fotoliu, pe jumătate adormit, așteptând masa.

M-am ridicat să-mi iau un pahar cu apă și exact când intram în bucătărie l-am văzu pe Picasso ducându-se la Joyce și lingând-o pe gleznă. Eram desculț și ea nu m-a auzit. Purta tocuri. S-a uitat la el și toată fața-i era o mască de ură provincială din cea mai pură, mai aprinsă. L-a lovit cu putere

într-o parte, cu vârful pantofului. Bietul de el a-nceput fugă în cercuri mici, scheunând. Vezica i-a dat drumul la pișat. Am intrat după paharul de apă. Am ținut paharul în mână și apoi înainte s-apuc să-l umplu cu apă l-am aruncat spre bufetul din stânga chiuvetei. Sticla sărit în toate părțile. Joyce de-abia a avut timp să-și acopere fața. Nu mi-a păsat. Am luat câinele și am ieșit. M-am așezat pe fotoliu cu el și l-am mângâiat. Stârpitura s-a uitat mine și-a scos limba și m-a lins pe încheietură. Coada îi fâlfâia și i se agita ca un pește care moare-ntr-o plasă.

Am văzut-o pe Joyce în genunchi, cu o pungă de hârtie, adunând sticla. Apoi a-nceput să plângă. A-ncercat s-o ascundă. S-a-ntors cu spatele la mine, dar puteam să-i văd zguduilele, cum se cutremură, cum o sfâșie.

— *Baby. Baby*, încetează!

Am apucat-o din spate. Era moale.

— *Baby*, îmi pare rău... îmi pare rău. Am strâns-o-n brațe, cu mâna pe burta ei.

Am frecat-o pe burtă încet, ușurel, încercând să-i opresc convulsiile.

— Ușor, scumpo, ușor. Ușor...

S-a liniștit un pic. I-am dat părul pe spate și am pupat-o după ureche. Era cald acolo. Și-a tras capul. Când am pupat-o acolo încă o dată nu și-a mai tras capul. Am simțit-o cum trage aer în piept, apoi a dat drumul unui suspin. Am ridicat-o și am dus-o-n camera cealaltă, m-am așezat pe un fotoliu cu ea în poală. Nu voia să mă privească. Am pupat-o pe gât și pe urechi. Cu o mână după umerii ei și cu cealaltă deasupra șoldului. Mi-am mișcat mâna de deasupra șoldului în sus și-n jos o dată cu respirația ei, încercând să scot energia negativă.

În cele din urmă, cu cel mai slab zâmbet în lume, s-a uitat la mine. M-am întins și am mușcat-o de vârful bărbiei.

— Cățea nebună! i-am zis.

A râs și apoi ne-am pupat, cu capetele mișcându-ni-se înainte și înapoi. A-nceput iar să plângă.

M-am tras înapoi și-am spus „ÎNCETEAZĂ!”

Ne-am pupat iar. Apoi am luat-o și-am dus-o-n dormitor, am pus-o pe pat, mi-am scos pantalonii și chiloții și pantofii *repede*, i-am tras pantalonii peste pantofi, i-am scos un pantof, și pe urmă cu un pantof scos și unul nu, i-am pus-o cum nu mai avusese parte de luni de zile. Toate ghivecele cu mușcate s-au prăbușit de pe suport. Când am terminat, am strâns-o-n brațe

ușor, m-am jucat cu părul ei lung, i-am vorbit dulce. A tors. În final s-a ridicat și s-a dus la baie.

Nu s-a-tors. S-a dus în bucătărie și a-nceput să spele vasele cântând.

Doamne, nici lui Steve McQueen nu i-ar fi ieșit mai bine.

Aveam doi Picasso în grijă.

16

După cină sau prânz sau ce-o fi fost – cu cele 12 ore ale mele de noapte nu mai eram sigur ce și când se-ntâmplă – i-am spus:

— Ascultă, scumpete, îmi pare rău, dar nu-ți dai seama că slujba asta mă scoate din minți? Ascultă, hai s-o lăsăm baltă. Hai să zăcem și să facem dragoste și să ne plimbăm și să stăm de vorbă. Hai să mergem la Zoo. Hai să ne uităm la animale. Hai să ne urcăm în mașină și să mergem să vedem oceanul. Sunt numai 45 de minute pân-acolo. Hai să ne jucăm la jocuri mecanice. Hai să mergem la curse, la Muzeul de Artă, la meciurile de box. Hai să ne facem prieteni. Hai să râdem. Viața-n felul ăsta e viața pe care-o duc toți: ne omoară.

— Nu. Hank, tre' să le demonstrăm, tre' să le demonstrăm...

Vorbea puștoaica dintr-un orașel texan de provincie.

M-am dat bătut.

17

În fiecare seară când mă pregăteam de plecare, Joyce îmi întindea hainele pe pat. Toate erau din ce se găsea mai scump. Nu purtam niciodată aceeași pereche de pantaloni, același tricou, aceeași pereche de pantofi două seri la rând. Erau mai multe duzini de costume diferite, îmi puneam ce-mi pregătea ea. Cum făcea mama.

N-am ajuns foarte departe, îmi ziceam, și apoi îmi trăgeam țoalele alea pe mine.

18

Aveau chestia aia căreia-i zicea clasă pregătitoare, și așa, timp de 30 de minute-n fiecare noapte, măcar nu trebuia să sortăm corespondență.

Un italian zdrahon s-a suit pe o platformă să ne spună cum stă treaba.

— ... deci nimic nu se compară cu mirosul de sudoare ca lumea, curată,

dar nimic nu-i mai rău ca mirosul de sudoare stătută...

Doamne sfinte, mi-am zis, aud bine? Chestia asta e sancționată de guvern, neîndoielnic. Tembelul ăsta umflat îmi spune mie să mă spăl sub braț. N-ar face una ca asta unui inginer sau concertmaistru. Ne înjosește.

— ... așa că faceți o baie în fiecare zi. Aspectul exterior o să conteze pentru promovarea voastră la fel de mult ca și producția.

Cred că voia să folosească la un moment dat cuvântul „igienă”, dar pur și simplu nu dispunea de el.

Apoi a coborât de pe platformă și a desfășurat o hartă mare. Și când zic mare, vreau să spun mare. Acoperea jumătate din scenă.

O lumină a fost aprinsă peste hartă. Și italianul zdrahon a luat un arătător cu vârf de cauciuc ca alea folosite-n școala primară și l-a îndreptat spre hartă.

— Uitați, vedeți toată partea asta VERDE? E o grămadă. Uitați-vă.

A luat bagheta și a frecat-o înainte și înapoi peste zona verde.

Erau sentimente antirusești un pic mai puternice pe vremea aia decât sunt acum. China nu-ncepuse să-și încordeze mușchii. Vietnamul era doar o mică petrecere cu artificii. Dar tot mă gândeam, cred c-am înnebunit! N-aud bine? Dar nimeni din public n-a protestat. Aveau nevoie de slujbe. Și, după Joyce, și eu aveam nevoie de o slujbă.

Apoi a zis:

— Uitați-vă aici. Asta-i *Alaska*! Și aici sunt *ei*! S-ar zice că pot să sară dintr-o parte-n cealaltă, nu?

— Da! a zis un gherțoi cu creierul spălat din rândul întâi.

Italianul a rulat harta care a plonjat sec în ea însăși, pâ râind cu furie războinică.

Apoi tipul s-a dus în față și-a ndreptat spre noi arătătorul cu sfârc de cauciuc.

— Vreau să-nțelegeți că trebuie să ne-ncadrăm în buget! Vreau să-nțelegeți că FIECARE SCRISOARE PE CARE O SORTAȚI – ÎN FIECARE SECUNDĂ, FIECARE MINUT, FIECARE ORĂ, FIECARE ZI, FIECARE SĂPTĂMÂNĂ – FIECARE SCRISOARE-N PLUS PE CARE O SORTAȚI PESTE NORMĂ E DE AJUTOR PENTRU VICTORIA ÎMPOTRIVA RUȘILOR! Așa, acum, asta a fost pentru azi. Înainte să plecați, o să primiți fiecare diagrama.

Diagrama. Ce mai era și asta?

Cineva a venit cu niște foi.

— Chinaski? a zis.

— Da?

— Ai zona 9.

— Mulțumesc, am zis.

Nu mi-am dat seama ce spun. Zona 9 era cel mai mare oficiu din oraș. Unii au primit zone subțiri. Era la fel ca și cu tăvile de 60 de centimetri în 23 de minute – pur și simplu ți le-ndesau pe gât.

19

În noaptea următoare când mutau grupul din clădirea principală în clădirea unde se făcea pregătirea, m-am oprit să vorbesc cu Gus, bătrânul vânzător de ziare. Gus fusese odată candidat cu șansa a treia la categoria semi-ușoară, dar n-a ajuns niciodată până la campion. Lovea cu stânga și, cum se știe, nimănui nu-i convine să se bată cu un stângaci – tre' s-o iei de la capăt cu antrenamentul. De ce să-ți bați capul? Gus m-a luat înăuntru și-am tras un gât din sticla lui. Pe urmă am încercat s-ajung grupul din urmă. Italianul aștepta în prag. M-a văzut când veneam. Ne-am întâlnit la jumătatea drumului în curte.

— Chinaski?

— Da?

— Ai întârziat.

N-am spus nimic. Am mers spre clădire împreună.

— Mă bate gândul să-ți trântesc un avertisment.

— O, *vă rog* nu faceți asta, domnule! *Vă rog!* am spus în timp ce pășeam unul lângă altul.

— Bine – a zis – o să te iert de data asta.

— Vă mulțumesc, domnule, am spus, și-am intrat împreună.

Știți ceva? Bulangiul putea.

20

Cele 30 de minute erau consacrate acum pregătirii pentru diagramă. Ne-au dat fiecăruia un pachet de fișe să le-nvățăm și să le distribuim în despărțituri. Ca să treci de faza asta trebuia să distribui 100 de fișe în nu mai mult de 8 minute cu o precizie de cel puțin 95 la sută. Aveai dreptul la trei

încercări, și dacă greșeau a treia oară, îți dădeau drumul. Erai concediat, vreau să spun.

— Unii dintre voi n-or să reușească, a zis italianul. Atunci poate că sunteți făcuți pentru altceva. Poate o să ajungeți președinte la General Motors.

Pe urmă am scăpat de *italiano* și a venit instructorul nostru simpatic care ne încuraja

— Puteți s-o faceți, băieți, nu-i așa de greu pe cât pare.

Fiecare grup avea propriul instructor și aceștia primeau gratificații și după procentajul din grupurile lor care trecea proba. Fusesem repartizați la tipul cu procentajul cel mai scăzut. Eram îngrijorat.

— Nu e mare lucru, băieți, trebuie doar să fiți atenți.

Unii dintre băieți aveau pachete subțiri. Aveam pachetul cel mai gros dintre toate.

Stăteam acolo-n hainele mele noi, șic. Stăteam cu mâinile-n buzunare.

— Chinaski, care-i problema? a-ntrebat instructorul. Știu că tu poți s-o faci.

— Mda. Mda. Chiar acum mă gândesc.

— La ce te gândești?

— La nimic.

Și m-am îndepărtat.

O săptămână mai târziu stăteam tot acolo cu mâinile-n buzunare și un suplinitor a venit la mine.

— Domnule, cred că sunt gata să fac sortarea acum.

— Ești sigur? l-am întrebat.

— Am avut 97, 98, 99 și de câteva ori 100 la pregătire.

— Tre' să-nțelegi ca am cheltuit o grămadă de bani cu pregătirea ta. Vrem ca treaba asta să meargă fără cusur!

— Domnule, cred realmente că sunt pregătit!

— Bine – i-am strâns mâna – atunci dă-i drumul, băiete, și să ai baftă.

— Vă mulțumesc, domnule!

A fugit spre camera de sortare, un acvariu de sticlă-n care te băgau ca să vadă dacă știi să-noți în apele lor. Bietul peștișor. Ce prăbușire de la statutul de șmecher într-un oraș de provincie. Am intrat în camera de pregătire, am scos banda de cauciuc de pe fișe și m-am uitat la ele prima oară.

— Ah, căcat! am zis.

Câțiva tipi au râs. Apoi instructorul a zis:

— Cele 30 de minute s-au încheiat. Acum vă-ntoarceți la lucru.

Adică înapoi la cele 12 ore.

Nu reușeau să țină destui oameni ca să expedieze corespondența, și cei care rămâneau trebuiau să facă toată treaba. Pe orar apăream la lucru două săptămâni la rând, dar apoi ar fi urmat să primim patru zile libere. Astea ne ținea pe picioare. Patru zile de odihnă, în ultima noapte dinaintea celor patru zile libere, s-a auzit interfonul.

— ATENȚIE! TOȚI SUPLINITORII DIN GRUPA 409 L.

Eram în grupa 409.

— ... CELE PATRU ZILE LIBERE AU FOST ANULATE. SUNTEȚI PROGRAMAȚI SĂ VĂ PREZENTAȚI LA LUCRU ÎN CELE PATRU ZILE!

21

Joyce și-a găsit o slujbă taman la Departamentul de Poliție al Comitatului. Trăiam cu un gabor! Dar cel puțin era-n timpul zilei, ceea ce-mi oferea un răgaz față de mâinile alea drăgăstoase – numai că Joyce a cumpărat doi peruși, și nenorociții nu vorbeau, scoteau doar niște sunete toată ziua.

Joyce și cu mine ne-ntâlneam la micul dejun și la cină – totul era foarte pe fugă și mișto așa. Deși mai izbutea să mă violeze când și când, era mult mai bine, în afară de peruși.

— Ascultă, scumpo...

— Ce mai e?

— Bine, m-am obișnuit cu mușcatele și cu muștele și cu Picasso, dar trebuie să-nțelegi că muncesc 12 ore pe noapte și-nvăț o diagramă pe lângă asta, și-mi molestezi vloga care-mi mai rămâne...

— Molestez?

— Bine. Nu mă exprim cum trebuie, îmi pare rău.

— Ce vrei să zici cu „molestez”?

— Am zis, lasă asta! Ascultă, e vorba de peruși.

— Deci acum sunt perușii! Și ei te molestează?

— Da.

— Cine stă deasupra?

— Ascultă, lasă poantele. Lasă porcăriile, încerc să discut ceva cu tine.

— Acu-mi spui tu mie ce să las!

— Bine! *Rahat!* Tu ești cu banii! Mă lași sau nu să vorbesc? Răspunde-mi, da sau nu?

— Bine, scumpișor: da.

— Bine. Scumpișorul spune așa: „Mami! Mami! Perușii ăia blestemați mă scot din minți!”

— Bine, spune-i lu’ mami cum te scot perușii din minți.

— Păi, se-ntâmplă așa, mami, cheștiile-astea clămpănesc toată ziua, nu se opresc niciodată, și eu tot aștept să-i aud spunând ceva, dar nu spun niciodată nimic și nu pot să dorm toată ziua fiindcă stau și-i ascult pe idioții ăștia!

— Bine, scumpișor. Dacă te țin treaz, scoate-i afară.

— Să-i scot afară, mami?

— Da, scoate-i afară.

— Bine, mami.

Mi-a dat un pup și apoi a-ntins-o pe scări spre slujba ei de gabor.

M-am băgat în pat și-am încercat să adorm. Cum mai clămpăneau! Fiecare mușchi din trup mă durea. Dacă stau pe partea asta, dacă stau pe partea aia, dacă stau pe spate, mă durea. Am descoperit că era mai bine pe burtă, dar asta a devenit obositor, îmi lua două-trei minute bune să-mi schimb poziția.

Mă zvârcoleam și mă suceam, înjurând, mai țipând, mai râzând câte-un pic de caraghioslăcul situației. O țineau tot într-un clămpănit. Au început să mă calce pe nervi. Ce știau ei despre suferință în colivia lor mică? Sporovăială de ’telectuali! Doar pene; creiere cât o gămlie.

Am reușit să mă dau jos din pat, să merg în bucătărie, să-mi umplu o cană cu apă și apoi m-am dus la colivie și am aruncat apa peste ei.

— Bulangii nenorociți! i-am înjurat.

S-au uitat la mine fioros de sub penele lor ude. *Tăceau!* Nimic nu se compară cu vechiul tratament cu apă. Am învățat ceva de la doctorii de cap.

Apoi cel verde cu piept galben s-a aplecat și s-a mușcat singur de torace. Apoi a ridicat capul și a-nceput să clămpăne spre cel roșu cu piept verde, și s-au pornit din nou.

Stăteam pe marginea patului și-i ascultam. Picasso a venit și m-a mușcat de gleznă.

Asta a pus capac. Am dus colivia afară. Picasso m-a urmat. 10 000 de muște s-au ridicat în aer. Am pus colivia pe pământ, am deschis ușița și m-am așezat pe trepte.

Amândouă păsările s-au uitat la ușiță. Nu puteau să-nțeleagă, și parcă puteau. Le simțeam parcă mințile mici încercând să funcționeze. Își aveau acolo hrana și apa, dar ce era cu spațiul ăsta deschis?

Cel verde cu piept galben s-a dus primul. A sărit în deschizătură de pe stinghia lui. A zăbovit, prins cu ghearele de sârmă. A stat acolo 15 secunde, încercând să se hotărască. Apoi ceva a făcut clic în mica lui căpățână. Sau mica ei căpățână. N-a zburat. A tășnit drept spre cer. Sus, sus, sus, sus. Drept în sus! Drept ca o săgeată! Picasso și cu mine stăteam și ne uitam. Nenorocitul se dusesse. Urma la rând cel roșu cu piept verde. Cel roșu era mult mai ezitant. Făcea ture pe fundul cuștii, nervos. Era o hotărâre a dracului de grea. Oameni, păsări, toți și toate trebuie să ia hotărârile astea. Era un joc greu.

Deci bătrânul roș' făcea ture chibzuind. Lumina galbenă a soarelui. Muște bâzâind. Om și câine privind. Tot cerul. Tot cerul ăla. Era prea mult. Bătrânul roș' a sărit pe sârmă. Trei secunde.

FÂL!

Pasărea s-a dus.

Picasso și cu mine am luat colivia goală și ne-am întors în casă.

Am dormit bine pentru prima oară după săptămâni de zile. Chiar am uitat să pun ceasul să sune. Călăream un cal alb pe Broadway, New York City. Tocmai fusesem ales primar. O aveam sculată ca lumea, și atunci cineva a aruncat cu un pumn de noroi în mine... și Joyce m-a scuturat.

— Ce s-a-ntâmpat cu păsările?

— Dă-le dracu' de păsări! Sunt primarul New Yorkului!

— Te-am întrebat de păsări! Nu văd decât colivia goală!

— Păsări? Păsări? Ce păsări?

— Scoală-te naibii!

— Ai avut o zi grea la birou, dragă? Pari nervoasă.

— Unde SUNT PĂSĂRILE?

— Mi-ai zis să le scot afară dacă nu mă lasă să dorm.

— Am vrut să zic să le pui în verandă-n spate sau afară, prost ce ești!

— Prost?

— Da, prost! Vrei să spui că le-ai dat drumul la păsările alea din colivie?

Vrei să spui că chiar le-ai dat drumul din colivie?

— Păi, tot ce po' să zic e că nu-s închise-n baie, nu-s în dulap.

— O să moară de foame!

— Pot să prindă râme, să mănânce boabe, chestii de-astea.

— Nu pot, nu pot. Nu știu cum! O să piară!

— Să-nvețe sau să piară, am zis, apoi m-am întors încet pe partea cealaltă și am adormit la loc. Am auzit-o, vag, pregătindu-și cina, trântind capace și linguri de podea, înjurând. Dar Picasso era cu mine-n pat, Picasso era la adăpost de pantofii ei ascuțiți. Mi-am întins mâna și a lins-o și am adormit.

Adică, o vreme. M-am trezit mozoșit. Am ridicat ochii și am văzut-o uitându-se-n ochii mei cu o privire de nebună. Era goală, sânii ei îmi veneau peste ochi. Părul îmi gâdila nările. M-am gândit la milioanele ei, am apucat-o, am răsturnat-o pe spate și mi-am băgat-o.

22

Nu era chiar polițistă, era funcționar la poliție. Și a-nceput să vină acasă și să-mi povestească despre un tip care purta un ac de cravată purpuriu și era un „adevărat domn”.

— Vai, e atât de *amabil*!

Auzeam numai despre el în fiecare seară.

— Deci, ce mai face bătrânul Ac de Cravată în seara asta?

— Vai, zicea, știi ce s-a-ntâmpat?

— Nu, scumpo, de-asta-ntreb.

— Vai, e-AȘA un domn!

— Bine, bine. Ce s-a-ntâmpat?

— Știi, a *suferit* atâta!

— Sigur.

— I-a murit soția, știi.

— Nu știam.

— Nu fii așa ușuratic. Îți spun, soția i-a murit și l-au costat 15 000 de dolari îngrijirile medicale și înmormântarea.

— Bine. Și?

— Mergeam pe culoar. El venea din partea cealaltă. Ne-am întâlnit. S-a uitat la mine și, cu accentul său turcesc, mi-a zis: „O, ești așa frumoasă!” Și știi ce-a făcut?

— Nu, scumpo, spune-mi. Spune-mi repede.
— M-a pupat pe frunte, ușor, atât de ușor. Și apoi a mers mai departe.
— Să-ți spun ceva despre el, scumpete. A văzut prea multe filme.
— De unde-ai știut?
— Cum adică?
— Are un cinema pentru mașini. Se ocupă de el după lucru în fiecare seară.

— Nu-i de mirare.
— Dar e-așa un domn! a zis.
— Uite, scumpo, nu vreau să te rănesc, dar...
— Dar ce?
— Uite, ești din provincie. Am lucrat în mai bine de 50 de locuri, poate 100. N-am stat nicăieri multă vreme. Ce vreau să spun, există un joc de birou peste tot în America. Oamenii se plictisesc, nu știu ce să facă, așa că joacă jocul poveștii-de-amor-la-birou. De cele mai multe ori nu e altceva decât un fel de-a-ți trece timpul. Câteodată mai reușesc să se scoată cu un futai, două pe lângă asta. Dar chiar și-atunci, e doar o distracție-n treacăt, ca bowlingul sau televizorul sau petrecerea de Anul Nou. Tre' să-nțelegi că nu-nseamnă nimic și atunci n-o să suferi, înțelegi ce vreau să spun?

— Cred că domnul Partisian e sincer.
— O s-ajungi să te-nțepi cu acul ăla, scumpo, să nu uiți că ți-am spus. Ai grijă cu schemele-astea lunecoase. Sunt la fel de false ca o monedă de plumb.

— El nu e fals. E un domn. E un domn adevărat. Aș vrea să fi fost și tu un domn.

Am lăsat-o baltă. M-am așezat pe canapea și mi-am luat foaia cu diagrama și am încercat să învăț Babcock Boulevard. Babcock zicea: 14, 39, 51, 62. Ce naiba? Nu puteam să țin minte asta?

23

Am primit în sfârșit o zi liberă, și știți ce-am făcut? M-am sculat devreme înainte să se-ntoarcă Joyce și m-am dus la piață să fac niște cumpărături, și poate că înnebunisem. Umblam prin piață și-n loc să iau un cotlet ca lumea sau chiar o bucată de pui, știți ce-am făcut? Am belit ochii, m-am dus la raionul oriental și-am început să-mi umplu coșul cu caracatiță,

păianjeni-de-mare, melci, alge și tot așa. Vânzătorul s-a uitat la mine ciudat și a-nceput să bată la casă.

Când Joyce s-a-ntors acasă-n seara aia, le-ntinsesem pe toate pe masă, gata. Alge înăbușite amestecate cu un strop de păianjen-de-mare, și grămezi de melcișori aurii, prăjiți în unt.

Am dus-o în bucătărie și i le-am arătat.

— Am gătit asta-n onoarea ta, am zis. Dedicatie pentru iubirea noastră.

— Ce naiba-s porcăriile astea? a-ntrebat.

— Melci.

— Melci?

— Da, nu-ți dai seama că multe sute de ani orientalii s-au nutrit cu asta și cu altele de felul ăsta? Să-i onorăm pe ei și să ne onorăm pe noi. Sunt prăjiți în unt.

Joyce a intrat și s-a așezat. M-am pus pe mestecat melci.

— La naiba, sunt buni, *baby*! ÎNCEARCĂ UNUL!

Joyce a luat unul cu furculița și l-a băgat în gură, uitându-se în timpul ăsta la cei din farfurie.

Mi-am umplut gura cu un pumn de alge delicioase.

— Bune, ai, scumpo?

A-nceput să mestece melcul.

— Prăjit în unt auriu!

Am luat câțiva cu mâna, mi i-am aruncat în gură.

— Secolele sunt cu noi, scumpo. Nu putem greși!

Și l-a-nghițit în sfârșit. Apoi i-a studiat pe ceilalți din farfurie.

— Toți au niște *găoaze* micuțe! E groaznic! Groaznic!

— Ce-i groaznic la găoaze, scumpo?

Și-a dus un șervețel la gură. S-a ridicat și a fugit la baie. A-nceput să vomite. Am zbierat din bucătărie:

— CE AU GĂOAZELE, SCUMPO? ȘI TU AI O GĂOAZĂ, EU AM O GĂOAZĂ! TE DUCI LA MAGAZIN ȘI CUMPERI UN COTLET DE VACĂ ȘI ĂLA A AVUT O GĂOAZĂ! GĂOAZELE ACOPERĂ PĂMÂNTUL! ÎNTR-UN FEL ȘI COPACII AU GĂOAZE, DAR NU LE POȚI GĂSI, LOR LE CAD PUR ȘI SIMPLU FRUNZELE. GĂOAZA TA, GĂOAZA MEA, LUMEA E PLINĂ DE MILIOANE DE GĂOAZE. PREȘEDINTELE ARE O GĂOAZĂ, BĂIATUL CARE SPALĂ MAȘINI ARE O GĂOAZĂ, JUDECĂTORUL ȘI CRIMINALUL AU GĂOAZE...

CHIAȚ ȘI AC DE CRAVATĂ ARE O GĂOAZĂ!

— O, încetează! ÎNCETEAZĂ!

A gemut din nou. Orășel de provincie. Am desfăcut sticla de sake și m-am servit.

24

Era cam la o săptămână după asta pe la 7 am. Mă scosesem cu înc-o zi liberă și după două serii de exerciții, mă vârașem lângă fundul lui Joyce, găoaza ei, adormit, cu adevărat adormit, și atunci a sunat soneria și m-am dat jos din pat și-am deschis.

Era un tip scund cu cravată. Mi-a-ndesat niște hârtii în mână și-a-ntins-o.

Era o citație pentru divorț. S-au dus milioanele mele. Dar nu eram supărat fiindcă oricum nu m-așteptasem la milioanele ei.

Am sculat-o pe Joyce.

— Ce-i?

— Nu puteai să mă scoli la o oră mai normală?

I-am arătat hârțiile.

— Îmi pare rău, Hank.

— E-n regulă. Nu trebuia decât să-mi spui. Aș fi fost de-acord. Tocmai am făcut dragoste de două ori și am râs împreună și ne-am distrat. Nu-nțeleg. Și tu ai știut-o tot timpul. Să dea naiba dacă pot să-nțeleg o femeie.

— Știi, am depus dosarul odată când ne-am certat. M-am gândit, dacă aștept până mă calmez n-o s-o fac niciodată.

— O.K., *baby*, admir o femeie cinstită. E Ac-de-Cravată?

— E Ac-de-Cravată, a zis.

Am râs. Era un râs mai degrabă trist, recunosc. Dar m-a pufnit.

— E ușor să-ți dai așa cu părerea. Dar o să ai probleme cu el. Îți urez noroc, *baby*. Să știi că am iubit o mulțime de lucruri la tine și n-au fost numai banii tăi.

A-nceput să plângă în pernă, pe burtă, cutremurându-se. Era doar o fată din provincie, răsfățată și răvășită. Tremura, plângând, fără să se prefacă. Era îngrozitor.

Păturile căzuseră și mă uitam la spatele ei alb, cu omoplații în afară de parc-ar fi vrut să devină aripi, să iasă prin piele. Era neajutorată.

M-am băgat în pat, am mângâiat-o pe spate, am mângâiat-o, am

mângâiat-o, am liniștit-o, apoi a izbucnit iar:

— Ah, Hank, te iubesc, te iubesc, îmi pare rău, îmi pare-așa de rău, de rău, așa de rău!

Era realmente dată peste cap.

După o vreme, am început să mă simt ca și cum eu aș fi fost cel care divorța de *ea*.

Apoi ne-am tras-o ca lumea, în numele vremurilor bune.

A păstrat casa, câinele, muștele, mușcatele.

M-a ajutat chiar să-mpachetez. Mi-a împăturit frumos pantalonii în valize. Mi-a împachetat chiloții și aparatul de ras. Când am fost gata să plec a-nceput din nou să plângă. Am mușcat-o de ureche, de dreapta, și am coborât cu lucrurile. M-am urcat în mașină și-am început să bat străzile căutând un anunț „De închiriat”.

Nu părea să fie ceva neobișnuit pentru mine.

TREI

1

Nu m-am opus divorțului, n-am ajuns la tribunal. Joyce mi-a dat mașina. Nu conducea. Tot ce pierdusem erau trei-patru milioane. Dar aveam în continuare serviciul la poștă.

M-am întâlnit cu Betty pe stradă.

— Te-am văzut cu cățeaua aia acu' ceva vreme. Nu e genul tău.

— Niciuna nu e.

I-am spus că se terminase. Ne-am dus la o bere. Betty îmbătrânise, se îngrășase. Se făcuse mai greoaie. Apăruseră ridurile. Carnea-i atârna pe gâtlee. Era trist. Dar și eu îmbătrânisem.

Betty își pierduse slujba. Câinele fusese lovit de-o mașină și omorât. Își găsisse o slujbă de chelneriță, dar a pierdut-o când au dărâmat cafeneaua ca să ridice o clădire de birouri. Acum locuia într-o cămăruță într-un hotel de ratați. Schimba așternuturile și făcea curat în băi. O luase pe vin. A sugerat că am putea să fim iar împreună. Eu am sugerat c-am putea să mai așteptăm un pic. De-abia îmi reveneam după o poveste urâtă.

S-a-ntors în camera ei și și-a pus cea mai bună rochie, tocuri, a-ncercat să se aranjeze. Dar avea ceva teribil de trist.

Ne-am luat o jumătate de whiskey și niște bere, ne-am dus la mine la etajul patru al unui bloc vechi. Am sunat și-am anunțat că sunt bolnav. M-am așezat în fața lui Betty. Și-a pus picior peste picior, a pocnit din tocuri, a râs un pic. Era ca pe vremuri. Aproape. Ceva lipsea.

Pe vremea aia, când te anunțai bolnav poșta trimitea o soră pentru verificare, să se asigure că nu o ardeai prin cluburi sau în vreun salon de poker. Locul unde stăteam era aproape de oficiul central, așa că le era la îndemână să mă verifice. Betty și cu mine eram acolo de vreo două ore când s-a auzit o bătaie-n ușă.

— Ce-i asta?

— Bine – am șoptit – taci! Scoate-ți tocurile-alea, du-te-n bucătărie și nu scoate-un sunet.

— O CLIPĂ! am răspuns la bătaie.

Mi-am aprins o țigară ca să-mi acopăr mirosul, apoi m-am dus la ușă și am întredeschis-o. Era sora. Aceași. Mă știa.

— Ce mai e acum? a-ntrebat.

Am scos un mic rotocol de fum.

— Burta deranjată.

— Sunteți sigur?

— E burta.

— Semnați formularul ăsta ca dovadă că m-am prezentat aici și erați acasă?

— Sigur.

Sora a strecurat formularul pe o parte. L-am semnat. L-am strecurat înapoi.

— Veniți mâine la lucru?

— N-am cum să știu. Dacă mă simt bine, vin. Dacă nu, stau acasă.

S-a uitat la mine urât și-a plecat. Știu că-mi simțise mirosul de whiskey din răsuflare. Destul ca dovadă? Probabil că nu, prea multe probleme tehnice, sau poate că râdea când s-a urcat în mașina ei cu gentuța ei neagră.

— În regulă – am zis – încălță-te și vino.

— Cine-a fost?

— O soră de la poștă.

— A plecat?

— Mda.

— Așa fac întotdeauna?

— Nu s-a-ntâmplat pân-acum să nu. Acum hai să ne punem ca lumea pe băut să sărbătorim!

Am intrat în bucătărie și am turnat două sănătoase. Am ieșit și i-am întins lui Betty paharul ei.

— *Salud!*, am zis.

Ne-am ridicat paharele sus, am ciocnit.

Atunci a sunat ceasul *deșteptător*, a sunat tare.

Am sărit de parc-aș fi fost împușcat în spate. Betty și-a aruncat un picior, drept în sus. Am fugit la ceas și am oprit soneria.

— Iisuse, a zis, aproape că m-am căcat pe mine!

Am început amândoi să râdem. Apoi ne-am așezat. Ne-am băut paharele.

— Am avut un prieten care lucra pentru municipalitate, a-nceput ea. Țștia trimiteau un inspector, un tip, dar nu de fiecare dată, cam una din cinci. Deci, în seara aia beam cu Harry – așa-l chema, Harry. În seara aia beam cu Harry și se-aude o bătaie la ușă. Harry stătea pe canapea cu toate hainele pe

el. „O, Iisuse! zice, și se-aruncă-n pat cu haine cu tot și trage păturile. Eu bag sticlele și paharele sub pat și deschid ușa. Tipul intră și se așază pe pat. Harry avea pe el până și pantofii și șosetele, dar era băgat complet sub pătură. Tipul zice: „Cum te simți, Harry?” Și Harry spune: „Nu prea bine. Ea a venit să-mi poarte de grijă”. Arată spre mine. Stăteam acolo, beată. „Bine, sper să te faci bine, Harry”, zice tipul, și dup-aia pleacă. Sunt sigură că a văzut sticlele și paharele sub pat, și sunt sigură că știa că labele lui Harry nu erau chiar așa mari. A fost o fază dură.

— La dracu', nu te lasă deloc să trăiești, nu-i așa? Te vor tot timpul la galere.

— Bine-nțeles.

Am mai băut un pic și apoi ne-am culcat, dar nu era la fel, niciodată nu e – era spațiu-ntre noi, se-ntâmplaseră niște lucruri. Am privit-o cum se duce la baie, i-am văzut cutele și zbârciturile dedesubtul feselor. Săraca. Săraca de ea. Joyce fusese tare și solidă – apucați și era bine. La Betty nu era așa bine. Era trist, era trist, era trist. Când Betty s-a-ntors, nu s-a-ntâmpnat să cântăm sau să râdem, nici măcar să ne certăm. Am stat, am băut și am fumat pe-ntunerice, și când ne-am lungit să dormim, nu mi-am pus piciorul peste trupul ei sau ea peste al meu cum făceam înainte. Am dormit fără să ne atingem.

Fuseserăm amândoi jefuiți.

2

Am sunat-o pe Joyce.

— Cum merge cu Ac de Cravată?

— Nu pot să-nțeleg, a zis.

— Ce-a făcut când i-ai spus că ai divorțat?

— Stăteam față-n față la bufetul angajaților când i-am spus.

— Ce s-a-ntâmpnat?

— Și-a scăpat furculița. A căscat gura. A spus: „Ce?”

— Și-a dat seama că vorbești serios, în clipa aia.

— Nu pot să-nțeleg. Mă evită tot timpul de-atunci. Când îl văd pe culoar fuge. Nu mai stă în fața mea când mâncăm. Pare... în fine, aproape... rece.

— Scumpo, mai sunt și alți bărbați. Uită-l pe tipul ăla. Îndreaptă-ți pânzele către unul nou.

— E greu să-l uit. Adică, felul cum era.

- Știe că ai bani?
- Nu, nu i-am spus niciodată, nu știe.
- Păi, dacă vrei să...
- Nu, nu! Nu-l vreau în felul ăsta!
- Bine, atunci. Pa, Joyce.
- Pa, Hank.

Nu la multă vreme după asta, am primit de la ea o scrisoare. Se-ntorsese în Texas. Bunica era foarte bolnavă, nimeni nu-i mai dădea mult de trăit. Lumea-ntreba de mine. Și așa mai departe. Cu dragoste, Joyce.

Am lăsat scrisoarea jos și parcă-l vedeam pe pitic mirându-se cum de am ratat. Mica dihanie tremurândă, luându-mă drept așa un ticălos dibace. Mi-a părut rău să-l dezamăgesc în halul ăsta.

3

Apoi am fost convocat la personal, la vechiul sediu federal. M-au lăsat să ratat cele 45 de minute sau o oră și jumătate.

Apoi.

- Domnul Chinaski? a zis o voce.
- Da, am răspuns.
- Intrați.

Tipul m-a condus în fața unui birou. Acolo stătea o femeie. Arăta sexy întrucâtva, undeva înspre treizeci și opt sau treizeci și nouă de ani, dar arăta ca și cum ambițiile ei sexuale au fost fie lăsate la o parte pentru alte lucruri, fie ignorate.

— Luați loc, domnule Chinaski.

Am luat loc.

Baby, m-am gândit, chiar aș putea să ți-o pun.

— Domnule Chinaski, a zis, ne întrebăm dacă ați completat corect acest formular.

— Ce?

— Cazierul judiciar, adică.

Mi-a-ntins foaia. Nu exista nicio umbră de sex în ochii ei.

Enumerasem opt sau zece contravenții pentru beție. Era doar o estimare. Nu mai aveam habar de date.

- Deci, ați enumerat *tot*? m-a-ntrebat.
- Hmmm, hmmm, să mă gândesc...

Știam ce vrea. Voia să spun „da” și atunci m-ar fi avut.

— Să mă gândesc... Hmmm. Hmmm.

— Da? a zis.

— Oh, oh! Doamne!

— Ce e?

— E ori beat în mașină sau beat la volan. Acum vreo patru ani. Nu știu data exactă.

— Și asta a fost o scăpare?

— Da, realmente, voiam s-o trec.

— Bine. Treceți-o.

Am scris-o.

— Domnule Chinaski. Acesta e un cazier groaznic. Vreau să explicați acuzațiile astea și, dacă se poate, să motivați angajarea dumneavoastră la noi.

— Bine.

— Aveți zece zile să răspundeți.

Nu-mi doream slujba aia într-atât. Dar mă iritase.

Am sunat și m-am anunțat bolnav în seara aia, după ce am cumpărat niște foi tipizate, numerotate și un dosar albastru, cu un aspect foarte oficial. Mi-am luat o jumătate de whiskey și un carton cu șase beri, apoi m-am așezat și m-am pus pe bătut la mașină. Aveam dicționarul lângă cot. Când și când, mai dădeam o pagină, găseam un cuvânt lung și incomprehensibil și construiam o propoziție sau un paragraf cu ideea aia. A ținut așa 42 de pagini. Am încheiat cu asta: „Copii ale acestei declarații au fost păstrate pentru a fi distribuite către presă, televiziune și alte mijloace de comunicare în masă”.

Căcarea lumii.

Ea s-a ridicat de la birou și a primit-o personal.

— Domnul Chinaski?

— Da?

Era 9 a.m. La o zi după cererea ei de a răspunde la acuzații.

— O clipă.

A luat cele 42 de pagini pe birou. A citit și-a tot citit. Cineva citea peste umărul ei. Apoi au citit 2,3,4,5. Toți citeau. 6,7,8,9. Toți citeau.

Ce naiba? mi-am zis.

Apoi am auzit o voce din mulțimea aia:

— Mă rog, toate geniile pilesc! Ca și cum asta explica toată problema. Iarăși, prea multe filme.

S-a ridicat de la birou cu cele 42 de pagini în mână.

— Domnule Chinaski?

— Da?

— Cazul dumneavoastră își va urma cursul. O să vă căutăm.

— În timpul ăsta, continuu să lucrez?

— În timpul ăsta, continuați să lucrați.

— La revedere, am zis.

4

Într-o noapte am fost repartizat la un scaun lângă Butchner. Nu carta nicio scrisoare. Stătea pur și simplu. Și vorbea.

O față a intrat și s-a așezat la capătul rândului. L-am auzit pe Butchner:

— Daa, pizdo! Vrei să-mi iei pula la fofo, nu-i așa? Asta vrei, pizdo, nu-i așa?

Am continuat să cartez. Supraveghetorul a trecut pe lângă noi. Butchner a zis:

— Te-am trecut pe listă, mami! O să pun eu laba pe tine, jengoaso! Împuțito! Muisto!

Supraveghetorii nu se luau niciodată de Butchner. Nimeni nu se lua niciodată de Butchner.

Apoi l-am auzit din nou.

— Bine, puișor! Nu-mi place cum te uiți! Te-am trecut pe listă, mami! Ești în vârful listei! O să am eu grijă de curu' tău! Hei, cu tine vorbesc! M-auzi?

Era prea mult. Mi-am aruncat corespondența.

— Bine, i-am zis. Ți-arunc mânușă! Ți-arunc toată garderoba! Vrei să-i dăm drumul aici sau afară?

M-am uitat la Butchner. Vorbea cu tavanul, smintit:

— Ți-am zis, ți-am zis, ești în vârful listei! O să am eu grijă de tine, și-o să am grijă de nu te vezi!

Vai, Doamne Sfinte, mi-am zis, am fost chiar nasol la faza asta! Lucrătorii erau foarte tăcuți. Nu puteam să-i acuz. M-am ridicat, m-am dus să-mi iau un pahar cu apă. Apoi m-am întors. Peste 20 de minute m-am ridicat să-mi iau pauza de 10 minute. Când m-am întors, supraveghetorul

aștepta. Un negru gras trecut ușor de cincizeci de ani. A urlat la mine:

— CHINASKI!

— Care-i problema, omule? am întrebat.

— Ți-ai părăsit locul de două ori în 30 de minute!

— Da, m-am dus să beau apă prima oară. 30 de secunde. Pe urmă dup-aia mi-am luat pauza.

— Închipuieți că lucrați la un aparat!? Nu puteai să-ți părăsești de două ori aparatul în 30 de minute!

Toată fața îi sticlea de furie. Era uimitor. Nu puteam să-nțeleg.

— ÎȚI FAC REFERAT!

— Bine, am zis.

M-am dus și m-am așezat lângă Butchner. Supraveghetorul a venit fuga cu referatul. Era scris de mână. Nici măcar nu puteam să-l citesc. Scrisese cu atâta furie că ieșise numai pete și linii frânte.

Am împăturit referatul frumos și l-am băgat în buzunarul din spate.

— O să-l omor pe nemernic! a zis Butchner.

— Aș vrea s-o faci, grasule – am zis – aș vrea s-o faci.

5

Era o noapte de 12 ore, bașca supraveghetorii, bașca lucrătorii, bașca faptul că de-abia puteai să respiri în hoarda aia de carne, bașca mâncarea răncedă înăbușită de la bufetul „non-profit”.

Bașca CP1. City Primary 1. Diagrama aia de la oficiu nu era nimic în comparație cu City Primary 1. Care cuprindea cam o treime dintre străzile din oraș și modul în care erau împărțite pe zone numerotate. Locuiam în unul dintre cele mai mari orașe din S.U.A. Erau o grămadă de străzi. După asta urma CP2. Și CP3. Trebuia să treci fiecare probă în 90 de zile, din trei încercări, 95 la sută sau peste, 100 de fișe într-o cușcă de sticlă, opt minute, și dacă picai, te lăsau să candidezi pentru postul de Președinte la General Motors, cum zicea ăla. Pentru cei care treceau, diagramele deveneau un pic mai ușoare, la a doua sau a treia etapă. Dar cu noaptea de 12 ore și zilele libere anulate, era prea mult pentru cea mai mare parte. Deja, din grupul nostru de 150-200 de la-nceput, mai rămăsesem doar 17 sau 18.

— Cum să lucrez 12 ore pe noapte, să dorm, să mănânc, să fac baie, să umblu, să iau rufe de la spălat și să pun benzină, să plătesc chiria, să schimb cauciucurile, să fac toate lucrurile care trebuie făcute și să mai

studiez și schema? l-am întrebat pe unul dintre instructori în sala diagramelor.

— Renunță la somn, mi-a zis.

M-am uitat la el. Nu făcea mișto. Tâmpitul vorbea serios.

6

Am descoperit că singurul moment pentru învățat era înainte s-adorm. Eram totdeauna prea obosit ca să-mi pregătesc și să iau micul dejun, așa că ieșeam și-mi cumpăram un carton baban cu șase beri, îl puneam pe un scaun lângă pat, desfăceam o cutie, luam un gât și apoi desfășuram foaia cu scheme. Cam atunci când ajungeam la a treia cutie de bere trebuia să las foaia. Atâta puteai să bagi. Pe urmă beam restul berilor, stând în pat, uitându-mă la pereți. La ultima cutie adormeam. Și când mă sculam, aveam timp doar să merg la toaletă, să fac baie, să mănânc și să mă duc înapoi la muncă.

Și nu te obișnuiai, erai pur și simplu din ce în ce mai obosit. Îmi luam totdeauna cartonul de șase pe drumul de-ntoarcere, și-ntr-o dimineață am fost chiar răpus. Am urcat scările (nu exista lift) și am băgat cheia-n broască. Ușa s-a deschis. Cineva mutase toate mobilele, pusese un covor nou. Ba nu, și mobila era nouă.

Pe canapea era o femeie. Arăta bine. Tânără. Picioare ca lumea. Blondă.

— Bună – am zis – o bere?

— Salut! a zis. Bine, vreau.

— Îmi place cum e aranjată camera asta, i-am zis.

— Eu am aranjat-o.

— Dar *de ce*?

— Așa am avut chef.

Am băut amândoi din bere.

— Ești ca lumea, am zis.

Mi-am pus cutia de bere jos și am sărutat-o. I-am pus mâna pe un genunchi. Era un genunchi frumos.

— Da, chiar îmi place locul ăsta. Chiar o să-mi ridice moralul.

— Mă bucur. Și soțului meu îi place.

— Păi soțul tău de ce-ar... Ce? Soțul tău? Auzi, ce număr are apartamentul ăsta?

— 309.

— 309? Doamne Sfinte! Am greșit etajul! Locuiesc la 409. Ți-am deschis ușa cu cheia mea.

— Stai jos, dulceață, a zis ea.

— Nu, nu...

Am luat restul de patru beri.

— De ce te grăbești? a-ntrebat.

— Unii bărbați sunt nebuni, am zis, mergând spre ușă.

— Adică?

— Adică unii bărbați își iubesc nevestele.

A râs:

— Nu uita unde stau.

Am închis ușa și-am mai urcat un etaj. Mi-am deschis ușa. Nu era nimeni înăuntru. Mobila era veche și scâlciată, covorul aproape complet decolorat. Cutii goale de bere pe podea. Nimerisem unde trebuia.

Mi-am scos hainele, m-am urcat în pat singur și-am mai deschis o bere.

7

Pe când lucram la Oficiul Dorsey i-am auzit pe câțiva veterani tachinându-l pe Big Daddyⁱⁱⁱ Greystone, cum a trebuit să-și cumpere un casetofon ca să poată să-și învețe diagramele. Tăticu' se-nregistrase pe casetă citind foile cu diagrame și le asculta. Lui Big Daddy i se spunea Big Daddy pe drept cuvânt. Băgase trei femei în spital cu chestia aia. Acum își găsisse o gaură. Un poponar pe nume Carter. Până și pe Carter îl sfârtecuse. Carter se dusese la un spital în Boston. Se glumea despre Carter că trebuise să bată drumul tocmai la Boston fiindcă nu exista destul fir pe Coasta de Vest ca să-l coasă după ce Big Daddy își făcuse treaba cu el. Pe bune sau nu – m-am hotărât să încerc cu casetofonul. Grijile mi s-au risipit. Puteam să-l las să meargă-n timp ce dormeam. Citisem undeva că poți învăța cu subconștientul în timp ce dormi. Asta părea să fie calea cea mai simplă. Mi-am cumpărat un aparat și niște casete.

Am înregistrat diagramele pe casetă, m-am băgat cu berea în pat și am început să ascult:

— AȘA, HIGGINS – 42 HUNTER, 67 MARKLEY, 71 HUDSON, 84 EVERGLADES! ȘI ACUM, ASCULTĂ, ASCULTĂ, CHINASKI, PITTSFIELD VINE 21 ASHGROVE, 33 SIMMONS, 46 NEEDLES! ASCULTĂ, CHINASKI, ASCULTĂ, WESTHAVEN VINE 11

EVERGREEN, 24 MARKHAM, 55 WOOD-TREE! CHINASKI, ATENȚIE, CHINASKI! PARCHEBLEAK...

Nu mergea. Vocea mea mă adormea. Nu puteam să trec de a treia bere.

După un timp nu am mai dat drumul la casetofon, nici nu am mai învățat diagramele, îmi beam pur și simplu cutiile mari de bere și mă culcam. Nu puteam să-nțeleg. M-am gândit chiar să mă duc la un psihiatru, îmi desfășuram în minte întrevederea:

— Da, tinere?

— Păi, cam așa stau lucrurile.

— Dă-i drumul. Vrei pe canapea?

— Nu, mulțumesc. Aș adormi.

— Dă-i drumul, te rog.

— Păi, am nevoie să-mi păstrez slujba.

— Asta e rezonabil.

— Dar trebuie să învăț pentru testare încă trei diagrame ca s-o pot păstra.

— Diagrame? Ce-s „diagramele” astea?

— Asta-i când oamenii nu trec codurile. Cineva tre’ să carteze scrisoarea aia. Așa că tre’ să învățăm foile cu diagrame după 12 ore de lucru pe noapte.

— Și?

— Nu pot ridica foaia. Dacă-o fac, îmi cade din mână.

— Nu poți învăța diagramele astea?

— Nu. Și trebuie să sortez 100 de fișe într-o cușcă de sticlă în opt minute cu o precizie de cel puțin 95 la sută sau sunt concediat. Și-mi trebuie slujba.

— De ce nu poți învăța diagramele?

— De-asta am venit. Să vă-ntreb *pe* dumneavoastră. Cred că sunt nebun. Dar sunt toate străzile alea și toate se-mpart diferit. Uitați.

Și-i dau diagrama de șase pagini, prinse cu clamă sus, tipărite cu litere mici pe ambele părți. El le răsfoiește.

— Și trebuie să-nveți pe de rost toată chestia asta?

— Da, domnule doctor.

— Păi, tinere – dându-mi foile înapoi –, nu ești nebun pentru că nu vrei să-nveți astea. Aș spune mai degrabă că ai fi fost nebun dacă *voiai* să le înveți. Te costă 25 de dolari.

Așa că m-am analizat singur și mi-am păstrat banii.

Dar ceva trebuia făcut.

Apoi mi s-a aprins becuțelul. Era-n jur de 9:10 a.m. Am sunat la Sediul

Federal, Departamentul Personal.

— Cu doamna Graves. Aș dori să vorbesc cu doamna Graves, vă rog.

— Alo?

Și iat-o, la telefon. Nemernica. Mi-am muiat glasul.

— Doamna Graves. Sunt Chinaski. Am înaintat un răspuns în legătură cu acuzația dumneavoastră că aș avea un cazier cu probleme. Nu știu dacă vă amintiți de mine.

— Ne amintim de dumneavoastră, domnule Chinaski.

— S-a luat vreo hotărâre?

— Încă nu. O să vă anunțăm.

— În regulă, atunci. Dar am o problemă.

— Da, domnule Chinaski?

— Învăț acum CP1.

Am făcut o pauză.

— Mi se pare foarte greu. Diagrama asta mi se pare aproape imposibil de învățat, să-mi consum tot timpul ăsta liber când s-ar putea să fie fără folos. Adică, aș putea fi îndepărtat din serviciul poștal în orice moment. Nu e corect să mi se ceară să-nvăț diagramele în aceste condiții.

— În regulă, domnule Chinaski. O să sun la sala de pregătire și o să-i anunț să vă scoată de la diagrame până când vom adopta o hotărâre.

— Mulțumesc, doamnă Graves.

— O zi bună, a zis, și a-nchis.

Era o zi bună. Și după cât mi-am muiat glasul vorbind la telefon aproape că m-am hotărât să cobor la 309. Dar am ales să fiu prudent. Mi-am făcut niște ouă cu costiță și am sărbătorit cu un kil de bere suplimentar.

8

Apoi am rămas doar șase sau șapte. CP1 era pur și simplu prea mult pentru ceilalți.

— Cum merge cu diagrama, Chinaski? m-au întrebat.

— Nicio problemă, am zis.

— O.K., zi Woodburn Boulevard.

— Woodburn?

— Da, Woodburn.

— Ascultă, nu-mi place să fiu sâcâit cu astea când lucrez. Mă deranjează. Fiecare treabă pe rând.

De Crăciun a fost Betty la mine. A gătit un curcan și am băut. Lui Betty i-au plăcut totdeauna brazii de Crăciun uriași. Trebuie c-avea mai bine de doi metri și jumate dintr-atât pe lățime, acoperit cu becuri, beculețe, zorzoane, diverse rahaturi. Am băut din două jumătăți de whiskey, am făcut dragoste, ne-am mâncat curcanul, am mai băut. Cuiul din suport nu stătea bine și suportul nu era suficient de mare ca să țină pomul, îl tot fixam. Betty s-a-ntins pe pat, a adormit. Beam pe podea în chiloți. Apoi m-am întins și eu. Am închis ochii. Ceva m-a trezit. Am deschis ochii. Exact la timp cât să văd pomul uriaș acoperit cu beculețe înfierbântate aplecându-se-ncet spre mine, cu steaua ascuțită coborând ca un pumnal. Nu mi-am dat seama exact ce se-ntâmplă. Semăna cu sfârșitul lumii. Nu mă puteam mișca. Ramurile pomului m-au înfășurat. Eram sub el. Becurile erau înroșite.

— O, IISUSE HRISTOASE, AI MILĂ! DOAMNE, AJUTĂ-MĂ! DOAMNE! DOAMNE! AJUTOR!

Becurile mă ardeau. M-am rostogolit spre stânga, n-am reușit să scap, m-am rostogolit spre dreapta.

— AI!

Am reușit în sfârșit să ies de dedesubt. Betty se sculase, era-n picioare.

— Ce s-a-ntâmpat? Ce-i asta?

— NU VEZI? POMUL ĂSTA NENOROCIT A-NCERCAT SĂ MĂ OMOARE!

— Ce?

— DA, UITĂ-TE LA MINE!

Aveam pete roșii pe tot corpul.

— O, *sărăcuțul!*

M-am dus și am tras ștecărul din priză. Luminile s-au stins. Chestia aia era moartă.

— O, bietul meu pom!

— Bietul tău pom?

— Da, era *așa* drăguț!

— O să-l fixezi dimineață. N-am încredere în el acum. Îi dau liber pentru restul nopții ăsteia.

Nu i-a plăcut asta. Simțeam cum se coace de o ceartă, așa că am proptit obiectul în spatele unui scaun și am aprins luminile la loc. Dacă-i ardea ei

țâțele sau curul, l-ar fi aruncat pe fereastră. M-am gândit că am fost foarte de treabă.

La mai multe zile după Crăciun m-am oprit s-o văd pe Betty. Stătea în cameră la ea, beată, la 8:45 dimineța. Nu arăta bine, nici eu n-arătam. S-ar fi zis că fiecare locatar îi dăduse o jumătate de whiskey. Avea acolo vin, vodcă, whiskey, scotch. Mărcile cele mai ieftine. Camera era plină de sticle.

— Proștii dracului! Atâta-i *duce* capul? Dacă bei toate astea o să te-omoare!

Betty n-a făcut decât să mă privească. Am văzut totul în privirea aia.

Avea doi copii care nu veneau niciodată s-o vadă, nu-i scriau niciodată. Era femeie de serviciu într-un hotel ieftin. Când am întâlnit-o prima oară, avea haine scumpe, glezne subțiri ieșind din încălțăminte scumpă. Avea carnea tare, era aproape frumoasă. Ochi sălbatici. Pusă pe râs. Venind după un soț bogat, divorțase, și el avea să moară-ntr-un accident de mașină, beat, mort în flăcări în Connecticut. „N-o s-o-mblânzești niciodată”, mi-au zis.

Și iat-o. Dar nu fusesem chiar singur.

— Ascultă – am zis – tre’ să iau astea de-aici. Adică, o să-ți dau înapoi câte-o sticlă din când în când. N-o să le beau.

— Lasă sticlele, a zis Betty. Nu m-a privit. Camera ei era la ultimul etaj și ea stătea pe un scaun la fereastră privind traficul de dimineță.

M-am apropiat.

— Sunt rupt. Tre’ să plec. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, ia-o ușor cu astea!

— Sigur, a zis.

M-am aplecat și am sărutat-o de despărțire.

Cam la o săptămână și jumătate după asta am trecut din nou pe-acolo. Am bătut și nu mi-a răspuns nimeni.

— Betty! Betty! Ești bine?

Am apăsat pe clanță. Ușa era deschisă. Patul era nefăcut. Pe cearșaf era o pată mare de sânge.

— La dracu’! am zis. M-am uitat în jur.

Toate sticlele dispăruseră.

Apoi m-am uitat în jur. O franțuzoaică între două vârste era proprietara locului. Stătea în prag.

— E la Spitalul Departamental. Îi era foarte rău. Am chemat ambulanța noaptea trecută.

— A băut toate alea?

— N-a fost chiar singură.

Am fugit jos pe scări și m-am urcat în mașină. Am ajuns acolo. Știam bine locul. Mi-au spus numărul camerei.

Erau trei sau patru paturi într-o cămăruță. O femeie stătea ridicată în patul ei, în drum, mestecând un măr și râzând cu două vizitatoare. Am tras perdeaua dimprejurul patului lui Betty, m-am așezat pe scaun și m-am aplecat deasupra ei.

— Betty! Betty!

I-am atins brațul.

— Betty!

A deschis ochii. Erau iarăși frumoși. Albastru calm, strălucitor.

— Știam că ești tu, a zis. Apoi a-nchis ochii. Avea buzele deshidratate. O spumă i se uscaseră în colțul stâng al gurii. Am luat un prosop și am curățat-o. I-am șters fața, mâinile și gâtul. Am luat alt prosop și i-am stors un strop de apă pe limbă. Apoi ceva mai mult. I-am umezit buzele. I-am aranjat părul. Am auzit niște femei râzând, dincolo de cearșafurile care ne despărțeau.

— Betty, Betty, Betty. Te rog, vreau să bei niște apă, doar o sorbitură, nu mult, doar o sorbitură.

N-a răspuns. Am încercat 10 minute. Nimic.

I s-a adunat iar spumă la gură. Am curățat-o din nou.

Apoi m-am ridicat și am dat la o parte perdeaua. M-am uitat la cele trei femei. Am ieșit și-am vorbit cu sora de la birou.

— De ce nu se face nimic pentru femeia aceea de la 45-C? Betty Williams.

— Facem tot ce putem, domnule.

— Dar nu e nimeni acolo.

— Ne facem turele obișnuite.

— Dar unde sunt doctorii? Nu văd niciun doctor.

— Domnul doctor a văzut-o, domnule.

— De ce-o lăsați pur și simplu să zacă acolo?

— Am făcut tot ce-am putut, domnule.

— DOMNULE! DOMNULE! DOMNULE! LĂSAȚI-MĂ CU „DOMNULE” ĂSTA, SE POATE? Po’ să jur că dacă era președintele sau guvernatorul sau vreun ticălos bogat, camera ar fi fost plină de doctori făcând *ceva*! De ce-o lăsați să moară? Cu ce-i un păcat să fii sărac?

- V-am spus, domnule, că am făcut TOT ce putem.
- O să mă-ntorc în două ore.
- Sunteți soțul?
- Am fost concubinul ei.
- Puteți să-mi lăsați numele și numărul de telefon?
- I le-am dat, apoi am ieșit repede.

10

Înmormântarea urma să fie la 10:30 a.m., dar era deja cald. Aveam pe mine un costum negru ieftin, cumpărat și ajustat în grabă. Era primul meu costum nou după ani de zile. Îl găsisem pe fiu-său. Mergeam în Mercedes-ul lui nou. Îi luasem urma cu ajutorul unei bucăți de hârtie cu adresa socrului lui pe ea. Două apeluri interurbane și am dat de el. Când a ajuns, mama lui murise. A murit în timp ce dădeam telefoanele. Puștiul, Larry, nu se adaptase niciodată la treaba cu societatea. Avea obiceiul să fure mașini de la prieteni, dar între prieteni și judecător reușea să scape. Apoi l-au luat în armată, și nu știu cum a ajuns într-un program de pregătire și când i-au dat drumul a căpătat o slujbă bine plătită. Atunci a-ncetat să-și mai viziteze mama, când a primit slujba aia bună.

- Unde e sora ta? l-am întrebat.
- Nu știu.
- Ca lumea mașina asta. Nici măcar nu-i aud motorul.

Larry a zâmbit. Asta i-a plăcut. Doar noi trei mergeam la înmormântare: fiu, iubit și sora retardată a proprietarei hotelului. O chema Marcia. Marcia nu spunea niciodată nimic. Stătea doar prin preajmă cu zâmbetul ăla idiot pe buze. Avea pielea albă ca smalțul. Avea o claie de păr galben, mort și o pălărie care nu-i stătea bine pe cap. Marcia fusese trimisă de proprietăreașă în locul ei. Proprietăreașă trebuia să aibă grijă de hotel.

Bine-nțeles, eram groaznic de mahmur. Ne-am oprit să bem o cafea.

Fuseseră deja probleme cu înmormântarea. Larry se certase cu preotul catolic. Erau ceva-ndoieli că Betty fusese chiar catolică. Preotul nu voia să țină slujba. În cele din urmă am hotărât să țină o jumătate de slujbă. Oricum, jumătate de slujbă era mai bine decât deloc.

Am avut probleme chiar și cu florile. Cumpărasem o coroană de trandafiri, trandafiri amestecați, și fuseseră aranjați într-o coroană. La florărie stătuseră o după-amiază s-o facă. Femeia de la florărie o cunoscuse

pe Betty. Băuseră împreună cu câțiva ani înainte când Betty și cu mine aveam casa și câinele. Delsie îi zicea, îmi dorisem întotdeauna să mă bag în chiloții lui Delsie, dar n-am reușit niciodată.

Delsie m-a sunat:

— Hank, ce-i cu nenorociții ăia?

— Care nenorociți?

— Tipii de la morgă.

— Ce e?

— Păi, l-am trimis pe băiat cu camioneta să-ți ducă coroana și n-au vrut să-l lase să intre. Au zis că au închis. Știi, e drum lung pân-acolo.

— Da, Delsie?

— Și până la urmă l-au lăsat să pună florile înăuntru, dar nu l-au lăsat să le pună în frigider. Așa că băiatul a trebuit să le lase după ușă. Ce dracu' au oamenii ăia?

— Nu știu. Ce dracu' au oamenii-n general?

— N-o să pot să vin la-nmormântare. Ești bine, Hank?

— De ce nu treci să mă consolezi?

— Ar trebui să-l iau pe Paul cu mine.

Paul era soțul ei.

— Las-o baltă.

Deci iată-ne pe drum spre jumătate de înmormântare.

Larry și-a ridicat privirea din cafea.

— O să-ți scriu mai încolo în legătură cu piatra pentru mormânt. Nu mai am bani acum.

— Bine, am zis.

Larry a plătit cafelele, am ieșit și ne-am urcat în Mercedes.

— Stai un pic, am zis.

— Ce e? a-ntrebat Larry.

— Cred c-am uitat ceva.

Am intrat înapoi în cafenea.

— Marcia.

Stătea la masă în continuare.

— Plecăm, Marcia.

S-a ridicat și m-a urmat.

Preotul și-a citit ce-avea de citit. N-am ascultat. Sicriul stătea acolo. Ce fusese Betty era înăuntru. Era foarte cald. Soarele se pogora ca un cearșaf

galben. O muscă dădea ture. La jumătatea jumătății de înmormântare doi tipi în haine de lucru au venit cu coroana mea – trandafirii erau morți, muriseră și mureau în arșiță – și au sprijinit-o de un copac din preajmă. Spre sfârșitul slujbei coroana mea s-a înclinat în față și s-a prăbușit. Nimeni n-a ridicat-o. Apoi s-a terminat. M-am dus la preot și i-am strâns mâna, „Mulțumesc”. A zâmbit. Cu asta se făceau două zâmbete: preotul și Marcia.

Pe drumul de-ntoarcere, Larry a spus din nou:

— O să-ți scriu în legătură cu piatra pentru mormânt.

Încă aștept scrisoarea aia.

11

Am urcat la 409, am băgat un scotch tare cu apă, am luat niște bani din sertarul de sus, am coborât scările, m-am urcat în mașină și m-am dus la hipodrom. Am ajuns la timp pentru prima cursă, dar n-am jucat fiindcă n-avusesem timp să citesc Buletinul^{iv}.

M-am dus la bar să-mi iau de băut și am văzut-o pe lungana asta cu ochi oblici, într-o haină veche de ploaie. Era realmente *șleampătă*, dar, fiindcă așa mi-a venit cheful, am strigat-o-ndeajuns de tare cât să audă din mers:

— Vi, *baby*.

S-a oprit, apoi a venit spre mine.

— Salut, Hank. Ce faci?

O știam de la poșta centrală. Lucra la alt oficiu, cel de lângă fântâna arteziană, dar părea mai prietenoasă decât mulți.

— Sunt depresat. Trei înmormântări în doi ani. Întâi mama, pe urmă tata. Azi, o prietenă veche.

A comandat ceva. Am deschis Buletinul.

— Hai să vedem a doua cursă.

A venit și s-a băgat în mine, picior și piept la greu. Era ceva sub haina aia de ploaie. Mă uit totdeauna după calul nepopular care poate să bată favoritul. Dacă văd că niciunul nu poate să-l bată pe favorit, pariez pe favorit.

Venisem la hipodrom după celelalte două înmormântări și câștigasem. În mormântările aveau ceva. Te făceau să vezi mai limpede. O-nmormântare pe zi și m-aș îmbogăți.

Calul 6 pierduse la un cap în spatele favoritului în cursa de-o milă ultima oară. 6 fusese depășit de favorit după ce condusesse două lungimi, la intrarea în linie dreaptă. 6 avusese 35/1. Favoritul avusese 9/2 la cursa aia. Amândoi

erau în aceeași categorie. Favoritul pusesese un kilogram, de la 56 la 57. 6 cântărea tot 56, dar schimbaseră jocheul cu unul mai puțin cunoscut, iar distanța era o milă și o sută de metri. Mulțimea-și închipuia că dacă favoritul îl ajunsese pe 6 la o milă, atunci cu siguranță avea să-l ajungă pe 6 cu bucata de alergat în plus. Părea logic. Dar cursele de cai nu merg după logică. Antrenorii-și plasează caii în ceea ce par a fi condiții defavorabile ca să țină banii publicului departe. Trecerea la altă distanță, apoi trecerea la un jocheu mai puțin cunoscut indicau toate o alergare la un preț bun. M-am uitat la tabelă. Era afișat al cincilea. Tabela îi dădea 7 la 1.

— E calul 6, i-am spus lui Vi.

— Ba nu, calul ăla e din ăia de se îneacă la mal, a zis ea.

— Mda, am zis, apoi m-am dus și am pus 10 la victorie pe 6.

6 a luat conducerea la ieșirea pe porți, a rămas lângă margine la prima turnantă, apoi s-a menținut, fără să forțeze, la o lungime și-un sfert în prima linie. Plutonul l-a urmat. Și-au închipuit că 6 o să rămână în față la turnantă, apoi o să slăbească și atunci o să se ducă după el. Asta era procedura standard. Dar antrenorul îl instruisese altfel pe băiat. La mijlocul turnantei băiatul a slăbit frâiele și calul a țâsnit înainte. Înainte s-apuce jocheii ălalți să miște ceva, 6 conducea la patru lungimi. La capătul liniei băiatul l-a lăsat un pic să răsuflă, s-a uitat înapoi, apoi i-a dat drumul din nou. Arătam bine. Apoi favoritul, 9/5, a ieșit din pluton și blestematul fugea, nu glumă. Mânca lungimile, gonea. Ziceai că o să zboare pe lângă armăsarul meu. Favoritul era calul numărul 2. La jumătatea liniei drepte, 2 era la jumătate de lungime în spatele lui 6, și atunci băiatul de pe 6 a pus mâna pe cravașa. Băiatul de pe favorit *folosise* cravașa. Au continuat restul finişului așa, la jumătate de lungime distanță, și așa au ajuns la potou. M-am uitat la tabelă. Calul meu urcase la 8 la 1. Ne-am întors la bar.

— N-a câștigat calul cel mai bun cursa asta, a zis Vi.

— Nu-mi pasă care e cel mai bun. Tot ce vreau e câștigătorul. Comandă. Am comandat.

— Bine, șmechere. Să te vedem la următoarea.

— Crede-mă, dulceață, sunt rupere când vin de la-nmormântări.

S-a băgat cu piciorul și cu piepții ăia-n mine. Am sorbit din scotch și am deschis Buletinul. A treia cursă.

L-am studiat. Își pusese ră-n cap să belească gloata-n ziua aia. „Iepurele” tocmai câștigase, astfel că gloata avea acum în cap calul iute și-și luase ochii

de la alergătorii pe finiş. Gloata nu se duce cu gândul dincolo de ultima cursă. În parte din cauza pauzei de 25 de minute dintre curse. Nu-şi pot aduce aminte decât de ceea ce tocmai s-a-ntâmpat. Cursa a treia era de şase furlongi^v. Acum zoritul, „iepurele”, era favorit. Pierduse ultima lui cursă, de şapte furlongi, la mustaţă, la o mie patru sute, păstrând conducerea tot timpul până la finiş şi pierzând pe ultimii metri. Calul 8 era cel mai apropiat. Terminase al treilea, la o lungime şi jumătate în spatele favoritului, recuperând două lungimi pe final. Gloata şi-a zis că dacă 8 nu l-a ajuns pe favorit la şapte furlongi, cum naiba să-l ajungă când *e* unul mai puţin? Gloata se-ntorcea totdeauna falită. Calul care câştigase la cursa de şapte furlongi nu participa la cursa de azi.

— E calul numărul 8, i-am zis lui Vi.

— Distanţa e prea mică. N-o s-apuce să se dezmeticească.

Calul 8 era trecut al şaselea şi era cotate cu 9.

Am încasat de la ultima cursă, apoi am pariat 10 pe calul 8. Dacă pariezi prea mult calul tău pierde. Sau te răzgândeşti şi schimbi calul. 10 pe victorie e un pariu curat, confortabil.

Favoritul a pornit bine. A ieşit primul pe porţi, a ajuns la margine şi a luat două lungimi. Calul 8 alerga pe exterior, penultimul, apropiindu-se treptat de margine. Favoritul încă părea pe val la capătul liniei. Băiatul l-a luat pe 8, acum pe-a cincea, pe exterior, şi l-a atins cu cravaşa. Atunci favoritul a-nceput s-o lase un pic mai moale. Făcuse primul sfert în 22 şi 4/5, dar încă mai avea două lungimi avans la jumătatea liniei drepte. Şi-atunci calul 8 şi-a luat pur şi simplu zborul, ca vântul, şi-a câştigat la două lungimi jumătate. M-am uitat la tabelă. Indica tot 9 la 1.

Ne-am întors la bar. Vi s-a băgat pe bune în mine.

Am câştigat trei dintre ultimele cinci curse. Pe vremurile alea erau doar opt curse, nu nouă. Oricum, opt curse era destul pentru ziua aia. Am cumpărat câteva ţigări de foi şi ne-am urcat în maşină. Vi venise cu autobuzul. M-am oprit să iau o sticlă de-o jumate şi ne-am dus la mine.

Vi s-a uitat în jur.

— Ce caută un tip ca tine-ntr-un loc ca ăsta?

— Asta mă-ntreabă toate fetele.

— E chiar ca o gaură de şoareci.

— M-ajută să-mi păstrez modestia.

— Hai la mine.

— O.K.

Ne-am urcat în mașină și mi-a spus unde stă.

Ne-am oprit să luăm niște cotlete ca lumea, verdețuri, ce trebuie pentru o salată, cartofi, pâine, mai mult de băut.

În holul blocului ei era un panou:

ESTE INTERZISĂ GALĂGIA SAU TULBURAREA LINIȘTII.

TELEVIZOARELE TREBUIE ÎNCHISE LA 10 P.M.

AICI LOCUIESC OAMENI CARE MUNCESC.

Era un panou mare scris cu vopsea roșie.

— Îmi place partea cu televizoarele.

Am luat liftul. Apartamentul ei chiar arăta bine. Am dus sacoșele în bucătărie, am găsit două pahare, am turnat de băut.

— Scoate alea. Mă-ntorc imediat.

Am scos alea, le-am pus pe chiuveță. Vi s-a-ntors. Se-nțolise. Cercei, tocuri înalte, fustă scurtă. Arăta bine. Durdulie. Dar cur și coapse ca lumea, săni. O bucată țeapănă.

— Salut, am zis, sunt un prieten al lui Vi. Zicea că se-ntoarce imediat. Ceva de băut?

A râs, apoi i-am cuprins trupul ăla mare și am sărutat-o. Buzele-i erau reci ca diamantele, dar aveau gust bun.

— Mi-e foame, a zis. Lasă-mă să gătesc.

— Și mie mi-e foame. O să te mănânc pe *tine*!

A râs.

Am sărutat-o scurt, apucând-o de fund. Apoi m-am dus în sufragerie cu paharul de băutură, m-am așezat, mi-am întins picioarele, am răsuflat.

Aș putea să stau aici, mi-am zis, să câștig bani la curse și ea să-mi poarte de grijă-n momentele proaste, să-mi frece trupul cu uleiuri, să-mi gătească, să vorbească cu mine, să se culce cu mine. Desigur, am avea mereu ciorovăieli. Asta e natura Femeii. Le plac schimburile reciproce de rufe murdare, ceva țipete, ceva spectacol. Apoi un schimb de promisiuni solemne. Nu eram prea bun la schimbul de promisiuni solemne.

Mă luase valul, în mintea mea mă mutasem deja acolo.

Vi s-a ocupat de toate. A venit cu paharul în mână, mi s-a așezat în poală, mi-a băgat limba-n gură. Pula mi s-a umflat, apăsată de fundul ei tare. Am

apucat o bucată. Am strâns.

— Vreau să-ți arăt ceva, a zis.

— Știu că vrei, dar hai s-așteptăm încă vreo oră după masă.

— A, nu asta voiam să zic.

M-am întins și am băgat limba.

Vi mi s-a dat jos din poală.

— Vreau să-ți arăt o poză cu fiica mea. E-n Detroit cu maică-mea. Dar o să vin-aici la toamnă, ca să meargă la școală.

— Câți ani are?

— Șase.

— Și tatăl?

— Am divorțat de Roy. Ticălosul nu era bun de nimic. Nu făcea decât să bea și să joace la curse.

— A?

S-a-ntors cu poza, mi-a pus-o-n mână. Era pe un fond întunecat.

— La naiba, Vi, chiar e neagră! Nu te-a dus mintea s-o faci pe un fond luminos?

— E de la taică-său. Negrul domină.

— Mda. Văd.

— Maică-mea a făcut poza.

— Sigur ai o fiică drăguță.

— Chiar e drăguță, pe bune.

Vi a pus poza la loc și s-a dus în bucătărie.

Veșnica poză! Femeile și pozele lor. Același lucru iar și iar și mereu. Vi stătea în ușa de la bucătărie.

— Nu bea prea mult acum! Știi ce-avem de făcut!

— Nu-ți fă griji, scumpo, o să am ce să-ți arăt. Pân-atunci, adă-mi de băut! Am avut o zi grea. Jumătate scotch, jumătate apă.

— Pune-ți singur, barosane.

M-am întors cu scaunul și am dat drumul la televizor.

— Dacă mai vrei o zi ca lumea la curse, femeie, adu-i domnului barosan de băut! Acum!

Vi pariasă în cele din urmă pe calul meu la ultima cursă. Era un gagi de 5/1 care nu mai arătase o alergare onorabilă de doi ani. Am pariat pe el doar fiindcă era cotate 5/1 când ar fi trebuit să fie 20. Calul a câștigat la șase lungimi, fără să forțeze. Îl aranjaseră pe băiatu' de la găoz la vârfu' nasului.

Am ridicat privirea: o mână cu un pahar mi se-ntindea peste umăr.

— Mersi, dulceață.

— Da, stăpâne, a râs.

13

În pat aveam ceva în față, dar nu puteam să fac nimic. Gâfâiam, gâfâiam, gâfâiam ca o balenă. Vi avea foarte multă răbdare. Mă sforțam, trăgeam de mine, dar băusem prea mult.

— Scuze, *baby*, am zis. Apoi m-am rostogolit într-o parte. Și m-am culcat.

Apoi ceva m-a trezit. Era Vi. Mă-ncinsese și încălecase.

— Așa, *baby*, așa! i-am zis.

Mă arcuiam când și când. Mă privea, de deasupra, cu ochi mici și lacomi. Eram violat de o vrăjitoare cu ochi oblici! O clipă, asta m-a excitat.

Apoi i-am spus:

— La naiba. Dă-te jos, dulceață. A fost o zi lungă și grea. O să vină vremuri mai bune.

S-a dat jos. Chestia a coborât ca un ascensor rapid.

14

Dimineața am auzit-o umblând prin casă. Umbla, umbla și tot umbla.

Era-n jur de 10:30 a.m. Mi-era rău. Nu voiam să dau ochii cu ea. Încă cincisprezece minute. Apoi o să ies.

M-a scuturat.

— Hei, vreau să pleci de-aici înainte s-apară prietena mea!

— Și ce? O fut și pe ea.

— Da, da, a râs, sigur că da.

M-am sculat. Am tușit, m-am înecat. Am început încet să-mi pun hainele.

— Mă faci să mă simt ca un neisprăvit, i-am zis. Nu pot să fiu *atât* de rău! Tre' să fie *ceva* bun în mine.

M-am îmbrăcat, în sfârșit. M-am dus la baie și mi-am aruncat cu niște apă pe față, mi-am pieptănat părul. De-aș putea să-mi pieptăn fața, mi-am zis, dar nu pot.

Am ieșit.

— Vi.

— Da?

— Nu fi șucărită. N-a fost din cauza ta. A fost pileala. Mi s-a mai întâmplat.

— Bine, atunci n-ar trebui să bei atâta. Niciunei femei nu-i place să vină pe locul doi după o sticlă.

— De ce nu joci pe ordinea asta atunci?

— Ah, încetează!

— Ia zi, ai nevoie de ceva bani, scumpete?

Mi-am băgat mâna-n portofel și am scos o hârtie de douăzeci. I-am întins-o.

— O, chiar *ești* un dulce!

M-a atins cu mâna pe obraz, m-a sărutat tandru pe-o parte a gurii.

— Ai grijă cum conduci.

— Sigur, scumpete.

Am condus cu grijă până la hipodrom.

15

M-au chemat în biroul consilierului într-una dintre camerele din fund de la etajul doi.

— Să văd cum arăți, Chinaski.

S-a uitat la mine.

— Au! Arăți rău. Să iau o pilulă.

Zis și făcut, a desfăcut o sticlă și a luat una.

— Bine, domnule Chinaski, am vrea să știm unde ați fost în ultimele două zile?

— Doliu.

— Doliu? Doliu după ce?

— Înmormântare. Veche prietenă. O zi pentru acoperit hoitul. O zi pentru doliu.

— Dar n-ați sunat, domnule Chinaski.

— Mda.

— Și vreau să vă spun un lucru, Chinaski, între noi.

— V-ascult.

— Când nu sunați, știți ce spuneți?

— Nu.

— Domnule Chinaski, spuneți: „Mă piș pe Poștă!”

— Așa spun?

— Și, domnule Chinaski, știți ce-nseamnă asta?
— Nu, ce-nseamnă?
— Asta-nseamnă, domnule Chinaski, că Poșta o să se pișe pe *tine!*
Apoi s-a lăsat pe spate și m-a privit.
— Domnule Feathers, i-am zis, puteți să vă duceți dracului.
— Nu fi impertinent, Henry. Po' să-ți fac viața grea.
— Vă rog să folosiți numele întreg când vă adresați, domnule. Vă cer doar puțin respect.

— Îmi ceri respect, dar...
— Prea bine. Știm unde trageți, domnule Feathers.
— Ce? Asta-i o amenințare?
— Negrii mă iubesc pe-aici, Feathers. I-am prostit.
— Negrii te iubesc?
— Îmi dau de băut. Ba chiar le fut femeile. Sau încerc.
— În regulă. A-nceput să ne scape din mână. Vă rog să vă reluați lucrul.

Mi-a dat bonul de învoire. Era neliniștit, bietul om. Nu-i prostisem pe negri. Nu prostisem pe nimeni în afară de Feathers. Dar nu puteai să-l condamni că s-a neliniștit. Un supraveghetor fusese împins pe scări. Altul tăiat pe cur. Altul înjunghiat în burtă pe când aștepta la o trecere să se schimbe culoarea, la 3 a.m. Chiar în fața biroului central de poliție. Nu l-am mai văzut niciodată.

Feathers, curând după ce-am vorbit cu el, s-a transferat de la oficiul central. Nu știu exact unde s-a dus. Dar era în altă parte decât în oficiul central.

16

Într-o dimineață pe la 10:00 a sunat telefonul.

— Domnul Chinaski?

Am recunoscut vocea și am început să mă ploconesc.

— Mmm, am zis.

Era doamna Graves, scorpia.

— Dormeați?

— Da, da, doamnă Graves, dar spuneți. E în regulă, e în regulă.

— Ați primit avizul.

— Mmm, mmm.

— Deci am notificat sala de testare.

— Mmm.
— Și sunteți programat să vă prezentați cu CP1 în două săptămâni, de azi încolo.
— Ce? Stați un pic...
— Asta-i tot, domnule Chinaski. O zi bună.
A-nchis.

17

Așa stând lucrurile, am luat foaia cu scheme și am legat totul de sex și vârstă. Tipul ăsta stă-n casa aia cu trei femei. O bătea cu cureaua pe una (numele ei era numele străzii și vârstă, numărul zonării); i-o halea alteia (idem), și pe-a treia o futea pur și simplu, pe stil vechi (idem). Erau pe urmă poponarii ăștia și unul dintre ei (pe nume Bd. Manfred) avea treizeci și trei de ani... etc., etc., etc.

Sunt sigur că nu m-ar fi lăsat în cușca aia de sticlă dac-ar fi știut la ce mă gândesc în timp ce mă uitam la fișele alea. Toate arătau ca niște cunoștințe vechi.

Totuși, m-am încurcat la unele dintre orgii. Am scos 94 prima oară.

După zece zile, când m-am întors, știam cine cui și ce îi face.

Am scos 100 la sută în cinci minute.

Și am primit o scrisoare de felicitare de la dirigintele municipal.

18

Curând după asta am devenit titular și asta-mi dădea dreptul la o noapte de opt ore – altceva decât 12, și concediu plătit. Din cei 150 sau 200 de la început, rămăsesem doar doi.

Apoi l-am cunoscut la oficiu pe David Janko. Era un puști alb la vreo douăzeci de ani. Am făcut greșeala să vorbesc cu el, ceva despre muzica clasică. S-a nimerit să mă pricep la muzica clasică fiindcă era singurul lucru pe care-l puteam asculta în timp ce beam bere, în pat, dimineața devreme. Dac-ascuți în fiecare dimineață ajung să-ți intre-n cap niște lucruri. Și când Joyce a divorțat de mine am împachetat din greșeală două volume din *Viețile compozitorilor clasici și moderni* într-una din valizele mele. Cele mai multe dintre viețile oamenilor ălor au fost atât de chinuite că îmi plăcea să citesc despre ei, gândindu-mă, uite, și eu sunt în rahat și nici măcar nu pot scrie muzică.

Dar am deschis gura. Janko și alt tip se contraziceau și am pus capăt disputei spunându-le data nașterii lui Beethoven, când a pus pe hârtie *Simfonia a treia*, și expunându-le la modul general (chit că confuz) ce au spus criticii despre a Treia.

A fost prea mult pentru Janko. M-a luat imediat drept un tip cu carte. Stând pe scaunul de lângă mine a-nceput să se vaite și să țină tirade, noapte după noapte, despre pătimirea îngropată adânc în sufletul lui zbuciumat și nefericit. Văram scrisorile în despărțituri, ascultam, și-ascultam, și-ascultam, gândindu-mă, ce mă fac acum? Cum o să-l fac pe smintitul ăsta blestemat să tacă?

Ajungeam acasă-n fiecare noapte năuc și bolnav. Mă omora cu sunetul vocii lui.

19

Începeam la 6:18 p.m. și Dave Janko nu începea până la 10:36 p.m., așa că putea fi mai rău. Având o pauză de masă de treizeci de minute la 10:06, mă-ntorceam de obicei atunci când sosea. Și iată-l apărând, uitându-se după un scaun lângă mine. Janko, pe lângă mare creier, se dădea și mare amant. După el, era vânat pe holuri de femei tinere și frumoase, urmărit de ele pe străzi. Nu-i dădeau pace, bietul de el. Dar nu l-am văzut niciodată vorbind cu femei la serviciu, nici pe ele cu el.

Și iată-l sosind:

— HEI, HANK! OMULE, AM DAT AZI O MUIE!...

Nu vorbea, zbiera. Zbiera toată noaptea.

— DOAMNE, M-A DEVORAT! ȘI TÂNĂRĂ! DA, ERA CHIAR PROFESIONISTĂ!

Mi-am aprins o țigară. Pe urmă a trebuit să ascult tot despre cum a întâlnit-o:

— A TREBUIT SĂ IES SĂ-MI IAU O PÂINE, 'NȚELEGI?

Pe urmă – până la cele mai mici detalii – ce-a spus ea, ce-a spus el, ce-au făcut etc.

La vremea aia, se dăduse o lege care cerea ca Poșta să plătească orele suplimentare ale lucrătorilor suplitori o dată și jumătate. Așa că oficiul poștal a repartizat timpul peste program lucrătorilor titulari.

Cu opt sau zece minute înainte de ora normală de plecare la 2:48 p.m. se auzea de la interfon:

— Atenție, vă rugăm! Toți titularii care s-au prezentat la 6:18 sunt solicitați să lucreze o oră peste program!

Janko surâdea, se apleca și-și turna și mai mult din otravă-n mine.

Apoi, opt minute înainte să mi se-ncheie a noua oră, la difuzor se-auzea din nou.

— Atenție, vă rugăm! Toți titularii care s-au prezentat la 6:18 sunt solicitați să lucreze două ore peste program!

Apoi opt minute înainte de a zecea oră:

— Atenție, vă rugăm! Toți lucrătorii titulari care s-au prezentat la 6:18 sunt solicitați să lucreze trei ore peste program!

În timpul ăsta, Janko nu se oprea deloc.

— STĂTEAM ÎN FARMACIA AIA, 'NȚELEGI. AU INTRAT DOUĂ GAGICI A-NTĂIA. MI S-AU AȘEZAT CÂTE UNA DE FIECARE PARTE...

Băiatul mă omora, dar nu găseam nicio scăpare, îmi aduceam aminte toate slujbele în care mai lucrasem. Nebunii se lipeau de mine de fiecare dată. Mă plăceau.

Pe urmă Janko mi-a pus în brațe romanul lui. Nu știa să bată la mașină și i-l bătuse cineva de meserie. Era legat între coperte de piele neagră, fițoase. Titlul era foarte romantic.

— SĂ-MI SPUI CUM ȚI SE PARE, mi-a zis.

— Mda, am zis.

20

L-am luat acasă, am desfăcut o bere, m-am băgat în pat și-am început.

Începea bine. Era despre cum stătuse Janko în cămăruțe și flămânzise în timp ce-ncerca să-și găsească o slujbă. Avea probleme cu agențiile de plasare a forței de muncă. Și apărea un tip pe care-l cunoscuse-ntr-un bar – părea genul foarte citit –, dar prietenul lui tot împrumuta bani de la el pe care nu-i dădea niciodată-napoi.

Era o scriere onestă.

Poate că l-am judecat greșit pe omul ăsta, mi-am zis.

Îmi făceam speranțe pentru el în timp ce citeam. Apoi romanul s-a prăbușit. Dintr-un motiv sau altul, în clipa-n care-a-nceput să scrie despre Poștă, treaba și-a pierdut autenticitatea.

Romanul devenea din ce în ce mai rău. S-a terminat cu el la operă. Era în

antract. Plecase de la locul lui ca să scape de gloata necioplită și stupidă. Mă rog, aici eram de partea lui. Apoi, după un stâlp, s-a-ntâmpat. S-a-ntâmpat foarte iute. A dat peste una frumoasă, fină, cultivată. Mai c-a dărâmat-o.

Dialogul urma așa:

— O, îmi pare *atât* de rău!

— Nu face nimic...

— N-am vrut... știți... îmi pare rău...!

— O, vă asigur, chiar nu-i nimic!

— Dar nu v-am văzut... n-am vrut să...

— Nu-i nimic. Chiar nu-i nimic...

Dialogul despre ciocnire continua pe o pagină și jumătate.

Bietul băiat era cu adevărat smintit.

S-a vădit că gagica asta, deși umblă creanga printre stâlpi singură, ei bine, e de fapt căsătorită cu doctorul ăla, dar dom' doctor nu-nțelegea opera, ba, mai mult, nu-l interesau nici măcar lucrurile simple precum *Bolero*-ul lui Ravel. Sau chiar *Dansul tricornului* a lui de Falla. Eram de partea doctorului aici.

Din această ciocnire a două suflete cu adevărat sensibile, ceva s-a produs. Se-ntâlneau la concerte și-o puneau pe fugă după. (Asta era mai degrabă *implicat* decât afirmat pentru că amândoi erau prea delicați ca pur și simplu să se *fută*.)

Și se termina. Biata frumoasă creatură își iubea soțul și îl iubea pe erou (Janko). Nu știa ce să facă, așa că, bine-nțeles, se sinucidea. Îi lăsa și pe doctor, și pe Janko fiecare singur în baia lui.

I-am spus puștiului:

— Începe bine. Dar o să trebuiască să scoți dialogul ăla cu ciocnitu-n juru' stâlpului. E foarte prost...

— NU! NU SCOT NIMIC!

Lunile treceau și romanul era mereu respins.

— IISUSE! — a zis – NU POT SĂ MERG LA NEW YORK ȘI SĂ STRÂNG MÂNA EDITORILOR!

— Ascultă, puștiule, de ce nu-ți dai demisia din slujba asta? Du-te-ntr-o cămăruță și scrie. Lucrează-l.

— UN TIP CA TINE POA' SĂ FACĂ CHESTIA ASTA, a zis, FIINDCĂ ARĂȚI CA UN BETIV. OAMENII TE ANGAJEAZĂ FIINDCĂ-ȘI ÎNCHIPUIE CĂ NU-ȚI POȚI GĂSI O SLUJBĂ-N ALTĂ

PARTE ȘI-O SĂ RĂMÂI. PE MINE NU MĂ ANGAJEAZĂ FIINDCĂ SE UITĂ LA MINE ȘI VĂD CÂT SUNT DE INTELIGENT ȘI-ȘI ZIC: PĂI, UN TIP INTELIGENT CA EL N-O SĂ RĂMÂNĂ LA NOI, AȘA CĂ N-ARE NICIUN ROST SĂ-L ANGAJĂM.

— Eu tot zic, du-te-ntr-o cămăruță și scrie.

— DAR AM NEVOIE DE ASIGURARE!

— E bine că au fost alți câțiva care n-au gândit așa. Bine că Van Gogh n-a gândit așa.

— FRATELE LUI VAN GOGH ÎI DĂDEA CULORI PE GRATIS! mi-a zis puștiul.

PATRU

1

Apoi am dezvoltat un sistem nou la curse. Am scos 3 000 de dolari într-o lună și jumătate mergând la hipodrom doar de două sau trei ori pe săptămână. Am început să visez. Vedeam o căsuță la mare. Mă vedeam în haine ca lumea, liniștit, sculându-mă diminețile, urcându-mă în mașina mea de import, conducând fără grabă până la hipodrom. Vedeam mese relaxate, cu cotlete, cu băuturi cât trebuie de reci în pahare colorate înainte și după. Bacșișul mare. Țigara de foi. Și femei când ți le dorești. E ușor să te lași în voia unor gânduri de felul ăsta când ți se pun în mână bancnote babane la geamul casierului. Când la o cursă de șase furlongi, adică-ntr-un minut și nouă secunde, câștigi salariul pe-o lună.

Așa că am ajuns în biroul șefului de personal. Iată-l, la masa lui. Aveam o țigară de foi în gură și răsuflarea-mi duhnea a whiskey. Miroseam a bani. Arătam a bani.

— Domnule Winters, am zis, Poșta s-a purtat bine cu mine. Dar am niște interese de afaceri în afara serviciului de care trebuie neapărat să mă ocup. Dacă nu-mi puteți da un concediu, trebuie să-mi prezint demisia.

— Nu ți-am mai dat un concediu anul ăsta, Chinaski?

— Nu, domnule Winters, mi-ați respins cererea de concediu. De data asta nu mai poate fi vorba de respingere. Sau demisioniez.

— Bine, completează cererea și ți-o semnez. Dar nu-ți pot da decât 90 de zile libere.

— Le iau, am zis, exhalând o dâră lungă de fum albastru din țigara mea scumpă.

2

Hipodromul se mutase la vreo sută de mile de-a lungul coastei. Am continuat să-mi plătesc chiria pentru apartamentul din oraș, mă urcam în mașină și am apucat-o-ntr-acolo. O dată, de două ori pe săptămână mă-ntorceam la apartament, verificam poșta, dormeam eventual peste noapte și apoi mă-ntorceam.

Era o viață plăcută, și am început să câștig. După ultima cursă, în fiecare

seară, zăboveam la un pahar-două la bar, lăsându-i barmanului un bacșiș bun. Părea o viață nouă. Îmi mergea la fix.

Într-o seară nici măcar nu m-am uitat la ultima cursă. M-am dus la bar.

Cincizeci de dolari la victorie era pariul meu standard. După ce pariezi 50 la victorie o vreme e ca și cum ai paria 5 sau 10.

— Scotch și apă, i-am cerut tipului de la bar. Cred c-o s-o ascult pe-asta la difuzor.

— Pe cine-ai pus?

— Blue Stocking, i-am zis, 50 la victorie.

— Prea greu.

— Glumești? Un cal bun poa' să ia la 60 de kile la un preț cerut de 6 000 de dolari. Astea-nseamnă, în condițiile date, că acel cal a făcut ceva ce niciun alt cal din cursa aia n-a mai făcut.

Bine-nțeles, nu ăsta era motivul pentru care pariasem pe Blue Stocking. Totdeauna dădeam informații false. Nu mai voiam pe altcineva la bord.

La vremea aia, nu aveau rețea t.v. cu circuit închis. Ascultai anunțurile și-atât. Aveam în față 380 de dolari. O pierdere la ultima cursă mi-ar fi lăsat un profit de 330 de dolari. Treabă bună pentru o zi de muncă.

Ascultam. Crainicul pomenise fiecare cal din cursă în afară de Blue Stocking.

Calul meu trebuie c-o fi căzut, mi-am zis. Erau la linia dreapta, alergând spre potou. Cursa era cunoscută pentru finişul scurt.

Și atunci, chiar înainte de sfârșitul cursei, spicherul a zbierat:

— ȘI IATĂ-L PE BLUE STOCKING VENIND PRIN EXTERIOR!
BLUE STOCKING SE-APROPIE! E... BLUE STOCKING!

— Scuză-mă, i-am spus barmanului. Mă-ntorc imediat. Pregătește-mi un scotch cu apă, dublu.

— Da, domnule, a zis.

M-am întors afară, unde exista o tabelă mică, lângă arenă. Blue Stocking avea 9/2. Mă rog, nu era 8 sau 10 la 1. Dar jucai pe câștigător, nu pe preț. Aveam 250 de dolari câștig plus mărunțiș. M-am întors la bar.

— Cine vă surâde mâine, domnule? a-ntrebat barmanul.

— Până mâine e cale lungă, i-am zis.

Mi-am terminat paharul, i-am lăsat bacșiș un dolar și am tăiat-o.

În fiecare seară era cam același lucru. Conduceam de-a lungul coastei căutând un loc unde să cinez. Voiam un loc scump care să nu fie prea aglomerat. Începusem să am nas pentru locurile astea. Le recunoșteam privindu-le de-afară. Nu aveai întotdeauna o masă cu vedere directă spre ocean, asta dacă nu erai dispus să aștepți. Dar tot puteai să vezi oceanul afară și luna, și să te lași pradă romantismului. Să te bucuri de viață. Comandam mereu o salată mică și un cotlet mare. Chelnerița zâmbea încântător și stătea foarte aproape de tine. Făcusem cale lungă, de la un tip care a lucrat în abatoare, care bătuse țara cu o echipă de muncitori la căile ferate, care lucrase-ntr-o fabrică de biscuiți pentru câini, care dormise pe bănci în parc, care avusese slujbe pe doi bani într-o duzină de orașe din toată țara.

După cină îmi căutam un motel. Însemna și asta să bat ceva drum. Întâi mă opream undeva pentru whiskey și bere. Evitam locurile cu televizoare. Aveam așternuturi curate, un duș cald, lux. Era o viață miraculoasă. Și nu mă săturam de ea.

4

Într-o zi eram la bar între curse și am zărit-o pe femeia aia. Dumnezeu sau altcineva tot creează femei și le zvârle pe străzi, și curul ăsteia e prea mare și țâțele ăleia sunt prea mici, și asta-i nebună, și aia-i sărită, și aia-i cucernică, și aia citește-n frunze de ceai, și asta nu-și poate stăpâni părțurile, și aia are nasul prea mare, și aia are picioare schilave...

Dar din când în când, apare câte-o femeie, ca o floare, o femeie care pur și simplu erupe din haine... o creatură a sexului, un blestem, sfârșitul a tot și toate. Am ridicat privirea și iat-o, la celălalt capăt al barului. Se cam îmbătase și barmanul nu voia s-o servească și a-nceput să facă gât și au chemat un gabor de la hipodrom și gaborul a apucat-o de braț, scoțând-o afară, și vorbeau.

Mi-am terminat paharul și i-am urmat.

— Domnule polițist! Domnule polițist!

S-a oprit și s-a uitat la mine.

— A făcut soția mea ceva rău? am întrebat.

— Credem că e în stare de ebrietate, domnule. O conduceam la poartă.

— Poarta de start?

A râs.

— Nu, domnule. Poarta de ieșire.

— Mă ocup eu, domnule ofițer.

— În regulă, domnule. Dar aveți grijă să nu mai bea.

N-am răspuns. Am luat-o de braț și am condus-o înapoi înăuntru.

— Slavă domnului, mi-ai salvat viața, a zis.

S-a ciocnit de mine din lateral.

— O.K. Mă cheamă Hank.

— Eu sunt Mary Lou, a zis ea.

— Mary Lou – am zis eu – te iubesc.

A râs.

— Apropo, nu te ascunzi după stâlpi la operă, nu?

— Nu mă ascund după nimic, a zis, împingându-și sânii înainte.

— Mai vrei ceva de băut?

— Sigur, dar nu vrea să mă servească.

— Sunt mai multe baruri aici, Mary Lou. Hai să dăm o tură pe sus. Să nu vorbești. Rămâi în spate și-ți aduc eu paharul. Ce bei?

— Orice, a zis.

— Scotch cu apă e bine?

— Sigur.

Am băut restul zilei. Mi-a purtat noroc. Am scos două din ultimele trei.

— Ești cu mașina? am întrebat-o.

— Am venit c-un nenorocit, a zis. Lasă-l încolo.

— Dacă tu poți, pot și eu, i-am zis.

Ne-am frecat în mașină și limba-i săgeta prin gura mea și-afară ca un șerpișor rătăcit. Ne-am dat drumul și am pornit-o pe coastă. Era o seară norocoasă. Am găsit o masă cu vedere la ocean, am comandat de băut și am așteptat cotletele. Toată lumea de-acolo se uita la ea. M-am înclinat și i-am aprins țigara, gândindu-mă, asta o să fie una ca lumea. Toată lumea de-acolo știa la ce mă gândesc și Mary Lou știa la ce mă gândesc și îi zâmbeam pe deasupra flăcării.

— Oceanul, am zis, uite-te la el, cum se zbate, cum freamătă-n sus și-n jos. Și dedesubt, peștii, bieții pești luptându-se unii cu alții, mâncându-se unii pe alții. Suntem ca peștii ăia, doar că suntem aici deasupra. O mișcare greșită și ești terminat. E plăcut să fii campion. E plăcut să știi ce mișcări ai de făcut.

Mi-am scos un trabuc și l-am aprins.

— Înc-un pahar, Mary Lou?

— O.K., Hank.

5

Am ajuns la hotelul ăla. Se-ntindea deasupra mării, era construit deasupra mării. Un hotel vechi, dar la care se simțea ștaiful. Am primit o cameră la primul etaj. Se auzea dedesubt oceanul, se auzeau valurile, se simțea *mirosul* oceanului, simțeau fluxul mergând înainte și înapoi, înainte și înapoi.

Nu m-am zorit cu ea, cât am stat de vorbă și-am băut. Apoi m-am dus și m-am așezat pe canapea lângă ea. Ne-am încălzit, râzând și vorbind și ascultând oceanul. M-am dezbrăcat, dar am pus-o să-și lase hainele pe ea. Apoi am dus-o până la pat și întinzându-mă deasupra ei i-am scos în sfârșit hainele și am intrat. Era greu de intrat. Apoi a cedat.

A fost una dintre cele mai bune. Auzeam apa, auzeam fluxul înainte și înapoi. Era ca și cum mi-aș fi dat drumul cu tot oceanul. Părea să nu se mai sfârșească. Apoi m-am rostogolit într-o parte.

— O, Doamne, am zis. O, Doamne!

Nu știu cum se face de-ajunge Domnul în situațiile astea mereu.

6

A doua zi am trecut să-i luăm niște lucruri de la un motel, înăuntru era un tip scund, negricios, cu un neg de-o parte a nasului. Arăta periculos.

— Pleci cu el? a-ntrebat-o pe Mary Lou.

— Da.

— Bine. Baftă.

Și-a aprins o țigară.

— Mulțumesc, Hector.

Hector? Ce dracului de nume mai era și-ăsta?

— Bei o bere? m-a-ntrebat tipul.

— Sigur, am zis.

Hector stătea pe marginea patului. S-a dus în bucătărie și-a adus trei beri. Era o bere bună, de import, din Germania. A desfăcut sticla lui Mary Lou, i-a turnat din sticlă într-un pahar. Apoi m-a-ntrebat:

— Pahar?

— Nu, mersi.

M-am ridicat și am ciocnit cu el. Ne-am așezat și ne-am băut berile în tăcere.

Apoi el a zis:

— Ești destul de bărbat ca să mi-o iei?

— La dracu', nu știu. E alegerea ei. Dacă vrea să rămână cu tine, rămâne. De ce n-o-ntrebi pe ea?

— Mary Lou, rămâi cu mine?

— Nu, a zis ea, plec cu el.

A arătat înspre mine. M-am simțit important. Pierdusem atâtea femei în fața atâtor tipi, că era plăcut să meargă acum în sens invers. Mi-am aprins o țigară. Apoi m-am uitat după o scrumieră. Am văzut una pe măsuta de toaletă.

S-a-ntâmpnat să mă uit în oglindă să văd cât sunt de mahmur și să-l văd venind spre mine ca o săgeată spre un panou de *darts*. Aveam încă sticla de bere-n mână. Am pivotat și a intrat drept în ea. L-am nimerit în gură. Toată gura-i era numai sânge și dinți sfârâmați. Hector s-a lăsat în genunchi, urlând, ținându-se de gură cu amândouă mâinile. Am văzut stiletul. L-am împins departe de el cu piciorul, l-am ridicat, m-am uitat la el. Douăzeci de centimetri. Am apăsât butonul și lama s-a retras. L-am băgat în buzunar.

Apoi, în vreme ce Hector se văita, m-am dus în spate și i-am tras un șut în fund. S-a lățit pe podea, plângând în continuare. M-am îndepărtat, am luat un gât din berea lui.

Apoi m-am dus și am plesnit-o pe Mary Lou. A țipat.

— Pizdă! Ați pus asta la cale, așa-i? O lăsați pe maimuța asta să mă omoare pentru patru-cinci sute de dolari nenorociți din portofelul meu!

— Nu, nu! a zis. Plângea. Amândoi plângeau.

Am plesnit-o iar.

— Așa faceți, pizdă? Omorâți oamenii pentru câteva sute?

— Nu, nu, TE IUBESC, Hank, TE IUBESC!

Am apucat rochia aia albastră de gât și am sfâșiat-o până la talie. Nu purta sutien. Căteaua n-avea nevoie.

Am ieșit din cameră, am ajuns afară și-am luat-o spre hipodrom. Două-trei săptămâni am privit peste umăr. Stăteam pe ace. Nu s-a-ntâmpnat nimic. N-am mai văzut-o niciodată pe Mary Lou la curse. Nici pe Hector.

Nu știu cum, după aia banii s-au dus și curând am abandonat cursele și stăteam în apartamentul meu așteptând să se termine concediul de 90 de zile.

Aveam nervii zdrențe de la băut și de la ritm. Nu-i o poveste nouă, cum se aruncă femeile asupra unui bărbat. Crezi că ai loc să respiri, apoi ridici privirea și dai peste alta. La câteva zile după ce m-am întors la muncă a apărut alta. Fay. Fay avea părul cărunt și se-mbrăca tot timpul în negru. Zicea că protestează împotriva războiului. Dar dacă Fay voia să protesteze împotriva războiului, din partea mea era O.K. Era un fel de scriitoare și se ducea la niște cenacluri. Avea idei despre Salvarea Lumii. Dacă putea s-o Salveze și din parte-mi, și-asta era-n regulă. Trăise dintr-o pensie alimentară de la un fost soț – avuseseră trei copii – și mama ei îi mai trimitea bani când și când. Fay n-avusese mai mult de o slujbă sau două-n viața ei.

În timpul ăsta Janko avea înc-o grămadă de rahat de turnat. Mă trimitea acasă cu dureri de cap în fiecare dimineață. La vremea aia primeam multe amenzi de la circulație. S-ar fi zis că de fiecare dată când mă uitam în oglindă era roșu. Un echipaj sau o bicicletă.

Am ajuns într-o noapte târziu la mine. Eram complet frânt. Să bag și să scot cheia din ușă mi-a luat și ultimul strop de vlagă. Am intrat în dormitor și Fay citea-n pat *The New Yorker* și mânca bomboane de ciocolată. Nici măcar n-a zis bună.

Am intrat în bucătărie și m-am uitat după ceva de mâncare. Nu era nimic în frigider. M-am hotărât să-mi iau un pahar cu apă. M-am dus la chiuvetă. Era-nfundată cu lături. Lui Fay îi plăcea să păstreze borcane goale și capace. Vasele murdare umpleau jumătate din chiuvetă și deasupra apei, printre câteva farfurii de carton, pluteau borcanele și capacele alea.

M-am întors în dormitor exact în clipa-n care Fay își băga o bucată de ciocolată în gură.

— Uite, Fay, am zis, știu că vrei să salvezi lumea. Dar nu po' să-ncepi din bucătărie?

— Bucătăriile n-au importanță, a zis.

E greu să lovești o femeie cu păr cărunt, așa că m-am dus în baie și am dat drumul la apă în cadă. O baie fierbinte poate să răcorească nervii. Când cada s-a umplut mi-a fost frică să mă bag în ea. Trupul meu suferind înțepenise deja într-atât, că mi-era frică să nu mă înec.

M-am dus în sufragerie și cu efort am reușit să-mi scot cămașa, pantalonii, pantofii, ciorapii. Am intrat în dormitor și m-am urcat în pat lângă Fay. Nu izbuteam să-mi găsesc o poziție. De câte ori mă mișcăm, mă costa.

Singurele momente când ești singur, Chinaski, mi-am zis, sunt când te duci la muncă și când te-ntorci.

Mi-am găsit în cele din urmă o poziție pe burtă. Mă durea peste tot. Curând voi fi înapoi la slujbă. Dacă-ș reuși s-adorm, mi-ar prinde bine. Din timp în timp auzeam cum se mai dă o pagină, sunetul ciocolatei mestecate. Fusese una dintre serile ei de cenaclu. De-ar stinge măcar lumina.

— Cum a fost la cenaclu? am întrebat, de pe burtă.

— Sunt îngrijorată din cauza lui Robby.

— Oh, am întrebat, care-i problema?

Robby era un tip spre patruzeci de ani care locuise toată viața cu maică-sa. Nu scria, mi se spusese, decât povestiri extraordinar de amuzante despre Biserica Catolică. Robby le-o trăgea la catolici la meserie. Revistele nu erau pregătite pentru Robby, deși publicase odată într-un ziar din Canada. Îl văzusem o dată pe Robby într-una dintre nopțile mele libere. Am dus-o pe Fay cu mașina la casa aia unde-și citeau producțiile unii altora.

— O! Uite-l pe Robby! a zis Fay. Scrie niște povestiri foarte amuzante despre Biserica Catolică.

Mi l-a arătat. Robby era cu spatele la noi. Avea un fund lat și mare și moale; îi atârna în izmene. Ei nu văd asta? m-am gândit.

— Nu intri? mă întrebase Fay.

— Poate săptămâna viitoare...

Fay își mai băgă în gură o bucată de ciocolată.

— Robby e-ngrijorat. Și-a pierdut slujba la serviciul de distribuție. Spune că nu poate scrie fără o slujbă. Are nevoie de un sentiment de siguranță. Spune că n-o să fie-n stare să scrie până nu-și găsește altă slujbă.

— Draci, am zis, po' să-i găsesc altă slujbă.

— Unde? Cum?

— Fac angajări la poștă, unde vrei și unde nu vrei. Salariul nu e rău.

— LA POȘTĂ! ROBBY E PREA SENSIBIL CA SĂ LUCREZE LA POȘTĂ!

— Scuze, am zis, m-am gândit că merita-ncercat. Noapte bună.

Fay nu mi-a răspuns. Era supărată.

Aveam libere vinerea și sâmbăta, ceea ce făcea ca duminica să fie ziua cea mai grea. Plus faptul că duminica trebuia să mă prezint la 3:30 p.m., în

loc de ora obișnuită, 6:18 p.m.

Duminica asta m-am dus la slujbă și m-au băgat la secția de publicații, ca de obicei duminicile, și asta-nsemna cel *puțin* opt ore în picioare.

Pe lângă dureri, începusem să sufăr de amețeli. Totul se-nvârtea, ajungeam foarte-aproape de leșin, apoi reușeam să-mi revin.

Fusese o duminică dură. Niște prieteni de-ai lui Fay veniseră-n vizită și stătuseră pe canapea și sporovăiseră, cum erau ei cu-adevărat mari scriitori, cu-adevărat cei mai buni din țară. Singurul motiv pentru care nu erau publicați era că nu-și trimiteau – ziceau ei – producțiile.

M-am uitat la ei. Dacă scriau după cum arătau, bându-și cafeaua și pufnind și muindu-și pișcoturile, nu conta dacă și le trimiteau sau le făceau cocoloș.

Cartam revistele-n duminica asta. Aveam nevoie de-o cafea, două cafele, o îmbucătură. Dar toți supraveghetorii erau la post. Am întins-o pe ușa din spate. Trebuia să mă mișc repede. Bufetul era la etajul doi. Eu eram la patru. Era o ieșire spre o scară lângă budă la bărbați. M-am uitat la afiș.

ATENȚIE!

NU FOLOSIȚI

ACEASTĂ SCARĂ!

Era vrăjeală. Eram mai șmecher decât căcănarii ăia. Puseseră afișul ca să-i împiedice pe tipii isteți precum Chinaski să coboare la bufet. Am deschis ușa și am luat-o-n jos pe scări. Ușa s-a-nchis în spatele meu. Am coborât la etajul doi. Am întors minerul. Ce pizda mă-sii! Ușa nu se deschidea! Era încuiată. M-am întors sus. Am trecut de etajul trei. N-am încercat. Știam că e încuiat. Așa cum era-ncuiat și la primul etaj. Cunoșteam deja poșta destul de bine. Când puneau o capcană, nu se-ncurcau. Aveam o șansă mărunță. Eram la etajul patru. Am încercat mânerul. Era-ncuiat.

Măcar ușa era lângă buda bărbaților. Mereu intra și ieșea câte cineva de la buda pentru bărbați. Am așteptat. Zece minute. Cinspe minute. Douăzeci de minute! Nu simțea NIMENI nevoia să se cace, să se pișe sau s-o ardă? Douăzeci și cinci de minute. Apoi am văzut un chip. Am bătut în geam.

— Hei, amice! HEI, AMICE!

Nu m-a auzit sau s-a făcut că nu mă aude. A intrat la budă. Cinci minute. Apoi a apărut alt chip.

Am bătut tare.

— HEI, AMICE! HEI, BULANGIULE!

Cred că m-a auzit. S-a uitat la mine din spatele sticlei armate cu sârmă.

— DESCHIDE UȘA! NU MĂ VEZI? SUNT ÎNCUIAT AICI, TÂMPITULE! DESCHIDE UȘA!

A deschis ușa. Am intrat. Tipul era parcă-n transă.

L-am strâns de umăr.

— Mersi, bătrâne.

M-am întors la cartatorul cu reviste.

Apoi supraveghetorul a trecut pe-acolo. S-a oprit și s-a uitat la mine. Am luat-o mai încet.

— Cum merge, Chinaski?

Am mârâit spre el, am agitat o revistă prin aer ca și cum eram pe cale să-mi pierd mințile, am zis ceva-n barbă și a trecut mai departe.

9

Fay era gravidă. Dar asta n-a schimbat-o și n-a schimbat nici Poșta.

Aceiași lucrători făceau toată treaba în timp ce Brigada Diverse o ardea, certându-se pe chestii sportive. Erau toți gagii negri solizi – cu constituții de luptători profesioniști. De câte ori unul nou intra-n serviciu era băgat la Brigada Diverse. Asta-i împiedica să-i omoare pe supraveghetori. Dacă la Brigada Diverse exista un supraveghetor, nu era văzut niciodată. Brigada aducea saci de corespondență care soseau cu liftul pentru marfă. Asta-nsemna cinci minute într-o oră de slujbă. Câteodată numărau scrisorile sau se făceau. Arătau foarte liniștiți și intelectuali în timpul numărătorii, cu niște creioane lungi după urechi. Dar în cea mai mare parte a timpului se certau violent pe faze sportive. Toți erau specialiști – citeau aceiași cronicari sportivi.

— Bine, omule, care-i cel mai bun alergător^{vi} din toate timpurile, după tine?

— Păi, Willie Mays, Ted Williams, Cob.

— Ce? Ce?

— Așa e cum auzi, puișor!

— Și Babe? Ce te faci cu Babe?

— Bine, bine, care-i cel mai bun alergător din *all-star* după tine?

— Din toate timpurile, nu din *all-star*!

— O.K., O.K., știu ce vrei să zici, știu ce vrei să zici!

— Păi, să zic, Mays, Ruth și Di Maj!

— Ați înnebunit amândoi! Ce faci cu Hank Aaron, puiule? Ce faci cu Hank Aaron?

Toate posturile în Brigada Diverse au fost scoase la concurs în oficiu. Din cereri urma să se țină seama mai ales de vechime. Brigada Diverse s-a dus și a rupt cererile din registre. N-au mai avut ce să facă.

Nimeni n-a făcut plângere. Până la parcare era de mers mult, prin întuneric, noaptea.

10

Am început să am amețeli. Le simțeam apropiindu-se. Cartatorul începea să se-nvârtă. Accesele durau cam un minut. Nu pricepeam. Fiecare scrisoare devenea din ce în ce mai grea. Lucrătorii începeau să aibă un aspect cenușiu, cadaveric, începeam s-alunec de pe scaun. Picioarele de-abia mă mai țineau. Slujba asta mă omora.

M-am dus la doctorul meu și i-am spus despre asta. Mi-a luat tensiunea.

— Nu, nu, tensiunea e cum trebuie.

Apoi m-a auscultat cu stetoscopul și m-a cântărit.

— Nu găsesc nimic în neregulă.

Apoi mi-a făcut niște analize de sânge speciale. Mi-a luat sânge din braț de trei ori, la intervale, fiecare răstimp mai lung decât cel de dinainte,

— Vreți s-așteptați în camera cealaltă?

— Nu, nu, o să ies să mă plimb și mă-ntorc la timp.

— Bine, dar să vă-ntoarceți la timp.

Am ajuns la timp pentru a doua luare de sânge. Apoi trebuia așteptat mai mult pentru a treia, 20 sau 25 de minute. Am ieșit pe stradă. Nu se-ntâmpla mare lucru. Am intrat într-o farmacie și-am citit dintr-o revistă.

Am lăsat-o jos, m-am uitat la ceas și-am ieșit. Am văzut o femeie șezând în stația de autobuz. Era una dintre alea rare. I se vedea o bucată bună din picior. Nu-mi puteam lua ochii de la ea. Am traversat și m-am așezat la vreo 20 de metri.

Pe urmă s-a ridicat. A trebuit să mă iau după ea. Curul ăla mare mă atrăgea ca un magnet. Eram hipnotizat. A intrat într-un oficiu poștal și eu am intrat în spatele ei. S-a așezat la o coadă lungă și eu m-am așezat în spatele ei. Și-a luat două cărți poștale. Eu am cumpărat 12 cărți poștale par-avion și timbre de 2 dolari.

Când am ieșit, ea se urca în autobuz. Am zărit ultimele crâmpie din

acea-ncântare de picior și cur urcându-se-n autobuz și autobuzul a dus-o cu el. Doctorul aștepta.

— Ce s-a-ntâmpat? Ați întârziat cinci minute!

— Nu știu. Cred că ceasul nu merge bine.

— LUCRUL ĂSTA TREBUIE SĂ FIE PRECIS!

— Dați-i drumul. Luați sângele, oricum.

Și-a-nfipt acul în mine...

Câteva zile mai târziu, testele au spus că n-am nimic. Nu știu dac-a fost de la diferența de cinci minute sau de la ce. Dar accesele de amețeală s-au înrăutățit. Am început să pontez de plecare după patru ore de lucru fără să completez formularele care trebuiau. Ajungeam pe la 11 p.m. și dădeam cu ochii de Fay. Gravidă, biata de Fay.

— Ce s-a-ntâmpat?

— N-am mai rezistat, ziceam, prea sensibil...

11

Băieții de la Oficiul Dorsey nu știau ce probleme am.

Intram în fiecare seară pe ușa din spate, îmi îndesam puloverul într-un sertar și intram să-mi iau fișa de pontaj.

— Frați și surori! le ziceam.

— Frate Hank!

— Sal'tare, frate Hank!

Aveam un joc, jocul cu albul-negru și le plăcea să-l joace. Boyer venea la mine, mă atinge pe braț și zicea:

— Omule, dacă eram vopsit ca *tine* eram milionar!

— Bine-nțeles că erai, Boyer. Atâta trebuie: o piele albă.

Apoi Hadley cel mic și rotofei venea la noi:

— Era un bucătar negru pe un vapor. Era singurul negru la bord. Gătea budincă de tapioca de două sau trei ori pe săptămână și apoi făcea laba și se slobozea în ea. Albilor ăloră tare le plăcea budinca aia de tapioca, he, he, he! L-au întrebat cum o face și el le-a zis că are rețeta lui secretă, he, he, he, he, he! Râdeam cu toții. Nu mai știu de câte ori a trebuit s-ascult povestea cu budinca de tapioca...

— Hei, gunoi alb nenorocit! Hei, băiatu'!

— Uite, omule, dacă eu te strigam pe tine „băiatu'” poate scoteai cuțitu' la mine. Așa că nu-mi spune mie „băiatu'”.

— Uite, albule, ce-ai zice să ieșim împreună sâmbăta asta? Mi-am găsit o gagică albă, drăguță, cu părul blond.

— Și eu mi-am găsit o gagică drăguță neagră. Și știi ce culoare are la păr.

— Voi, gagiilor, ne futeți femeile de sute de ani. Încercăm să vă prindem din urmă. Nu te superi dacă-mi bag pula mea mare și neagră în gagica asta albă a ta?

— Dac-o vrea, poa' s-o ia.

— Ați furat pământul de la indieni.

— L-am furat, să n-am parte.

— Nu m-ai invita la tine acasă. Dac-o faci, o să mă pui să intru prin spate, ca să nu-mi vadă nimeni pielea.

— Dar aș lăsa o luminiță aprinsă.

A devenit plicticos, dar n-aveam scăpare.

12

Sarcina lui Fay mergea bine. Pentru o tipă în vârstă, era bine. Așteptam, în apartamentul nostru. În cele din urmă clipa a sosit.

— N-o să dureze, a zis. Nu vreau s-ajung acolo prea devreme.

Am ieșit și am verificat mașina. M-am întors.

— Aaah, ah, a zis. Nu, așteaptă.

Poate că putea salva lumea. Eram mândru de calmul ei. Am iertat-o pentru farfuriile murdare și pentru *The New Yorker* și cenaclurile ei. Tipa vârstnică nu era decât altă creatură singuratică într-o lume căreia nu-i păsa.

— Mai bine să mergem acum, am zis.

— Nu, a zis Fay, nu vreau să te fac s-aștepți prea mult. Știu că nu te-ai simțit bine în ultima vreme.

— La naiba cu mine. Hai.

— Nu, te rog, Hank.

Stătea.

— Cu ce pot să te-ajut? am întrebat.

— Cu nimic.

A stat 10 minute. M-am dus în bucătărie după un pahar cu apă. Când am ieșit mi-a zis:

— Ești gata să pornești?

— Sigur.

— Știi unde e spitalul?

— Firește.

Am ajutat-o să urce-n mașină. Făcusem două curse de exercițiu în săptămâna dinainte. Dar când am ajuns habar n-aveam unde să parchez. Fay a arătat spre o poartă.

— La-o pe-acolo. Parchează acolo. O să intrăm pe acolo.

— Da, domniță, am zis...

Era în pat într-o încăpere care dădea spre stradă. Chipul i s-a strâns într-o grimasă.

— Ține-mă de mână, a zis.

Am ținut-o.

— Chiar o să se-ntâmples? am întrebat.

— Da.

— O faci să pară așa de simplu, am zis.

— Ești foarte bun. Mă ajută.

— Aș vrea să *fiu* bun. E Poșta asta nenorocită...

— Știu. Știu.

Ne uitam pe fereastra din spate. Am zis:

— Uită-te la oamenii ăia acolo jos. Habar n-au ce se întâmplă aici. Merg pur și simplu pe trotuar. Și totuși, e ciudat... și ei s-au născut odată, fiecare dintre ei.

— Da, e ciudat.

Îi simțeam mișcările trupului prin mână.

— Ține-mă mai strâns, a zis.

— Da.

— O să mă deprime când o să pleci.

— Unde-i doctorul? Unde-i toată lumea? Ce dracu'!

— O să vină.

Chiar atunci a intrat o soră. Era un spital catolic și era o soră foarte chipeșă, măslinie, spaniolă sau portugheză.

— Trebuie... să plecați... acum, mi-a zis.

I-am făcut lui Fay semnul victoriei și i-am zâmbit strâmb. Nu cred c-a văzut. Am coborât cu liftul.

Doctorul meu german a venit spre mine. Cel care-mi făcuse analizele.

— Felicitări, a zis, strângându-mi mâna. E fată. Trei kile cinci sute de

grame.

— Și mama?

— Mama o să fie bine. N-a avut nicio problemă.

— Când pot să le văd?

— O să te-anunțe. Stai acolo și-o să te cheme.

Apoi a plecat.

M-am uitat pe geam. Sora a arătat spre copilul meu. Fața copilului era foarte roșie și urla mai tare decât oricare dintre ceilalți copii. Camera era plină de bebeluși urlând. Atâtea nașteri! Sora părea foarte mândră de copilul meu. Cel puțin, sper că era al meu. A ridicat fata ca s-o văd mai bine. Am zâmbit prin geam, nu știam cum să mă port. Fata doar urla la mine. Biata de ea, mi-am zis, biata mogâldeată. Nu știam pe-atunci că o să fie-ntr-o zi o fată frumoasă care-o să arate exact ca mine, ha, ha, ha.

I-am făcut semn sorei să lase copilul jos, apoi le-am făcut cu mâna de la revedere la amândouă. Era o soră drăguță. Picioare ca lumea, șolduri ca lumea. Tâțe cum trebuie.

Fay avea o pată de sânge la gură, în stânga, și am luat un prosop umed și am șters-o. Femeile au fost făcute să sufere; nu-i de mirare că-ți cer mereu declarații de iubire.

— Sper să-mi dea copilul, a zis Fay, nu-i corect să ne despartă așa.

— Știu. Dar îmi închipui că au vreun motiv medical.

— Da, dar nu mi se pare corect.

— Nu, nu e. Dar copilul arăta bine. O să-ncerc ce pot să-i fac să trimită copilul cât mai repede posibil. Cred că erau 40 de copii jos acolo. Le fac pe toate mamele să aștepte. Cred că e ca să le lase să-și revină-n puteri. Bebelușul nostru arăta *foarte* puternic, te asigur. Nu fii-ngrijorată, te rog.

— Aș fi așa fericită cu bebelușul meu.

— Știu, știu, n-o să dureze mult.

— Domnule – a venit o soră mexicană grasă – trebuie să vă cer să plecați, acum.

— Dar eu sunt tatăl.

— Știm. Dar soția dumneavoastră trebuie să se odihnească.

I-am strâns mâna lui Fay, am sărutat-o pe frunte. Și-a închis ochii și părea să fi adormit. Nu era o femeie tânără. Poate că nu salvase lumea, dar făcuse o îmbunătățire majoră. Un punct marcat în contul lui Fay.

Marina Louise, așa i-a zis Fay copilului. Iat-o deci, Marina Louise Chinaski. În pătuț la fereastră. Uitându-se-n sus la cele trei frunze și decorații strălucitoare învârtindu-se pe tavan. Apoi începea să plângă. Plimbă copilașul, vorbește-i copilașului. Fata voia țâțele lui mami, dar mami nu era totdeauna gata și eu nu aveam țâțele lui mami. Și slujba mergea mai departe. Și acum, agitații. A zecea parte din oraș era-n flăcări...

În lift, eram singurul alb pe-acolo. Părea ciudat. Vorbeau despre agitații, fără să se uite la mine.

— Doamne, zicea un tip negru ca un cărbune, asta-i o chestie. Tipii ăia umblând prin oraș beți cu jumătăți de whiskey în mână. Gabori trecând pe-acolo, dar gaborii nu se dau jos din mașini, nu se iau de bețivi. La lumina zilei. Oamenii umblând cu televizoare-n brațe, aspiratoare, toate astea. Asta chiar e o chestie...

— Da, omule.

— Proprietățile negrilor au pus afișe, „FRAȚI DE SÂNGE”. Și proprietățile albilor. Dar nu-i pot păcăli pe oameni. Știu ce locuri sunt ale Palizilor...

— Da, frate.

Liftul se oprea atunci la etajul patru și coboram toți, împreună. Simțeam că e mai bine să nu fac niciun comentariu-n momentele alea.

Nu după multă vreme dirigintele-șef al orașului a grăit prin difuzoare:

— Atenție! Zona sud-estică a fost baricadată. Numai celor cu acte de identitate corespunzătoare li se va permite accesul. S-a declarat interdicție de circulație după ora 7 p.m. După 7 p.m. nu se va mai permite accesul nimănui. Baricada se întinde de la Indiana Street până la Hoover Street, și de la Washington Boulevard la Piața 135. Toți cei care locuiesc în această zonă sunt învoiți acum de la lucru.

M-am ridicat și am întins mâna după cartelă.

— Hei! Unde te duci? m-a-ntrebat supra veghetorul.

— Ai auzit anunțul?

— Da, dar tu nu ești...

Mi-am băgat mâna stângă în buzunar.

— Nu sunt CE? Nu sunt CE?

S-a uitat la mine.

— Ce știi *tu*, PALIDULE? am zis.

Mi-am luat cartela, am trecut și am pontat de ieșire.

16

Agitațiile s-au terminat, copilul s-a liniștit și am găsit căi să-l evit pe Janko. Dar amețelile continuau. Doctorul mi-a scris o prescripție pentru niște capsule alb-verzi de librium și mi-au folosit, întrucâtva.

Într-o noapte m-am ridicat să beau niște apă. Apoi m-am întors, am lucrat 30 de minute și mi-am luat pauza de 10 minute.

Când m-am așezat la loc, Chambers, supraveghetorul, un mulatru, a venit fuga:

— Chinaski! Ai băgat-o până la urmă pe mânecă! Ai lipsit 40 de minute!

Chambers se prăbușise pe podea-ntr-o noapte, în convulsii, strâmbându-se, cu spume la gură. Îl scosese ră afară pe targa, în seara următoare se-ntorsese, cravată, cămașă nouă, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Acum îmi făcea faza veche cu rezervoarele de apă.

— Ascultă, Chambers, încearcă să fii rezonabil. Am băut apă, m-am așezat, am lucrat 30 de minute, apoi mi-am luat pauza. Am lipsit 10 minute.

— Ai băgat-o pe mânecă, Chinaski! Ai lipsit 40 de minute! Am șapte martori!

— Șapte martori?

— DA, șapte!

— Îți zic, au fost 10 minute.

— Nu, am pus laba pe tine, Chinaski! Chiar am pus laba pe tine de data asta!

Atunci, m-am săturat. Nu voiam să mă mai uit la el.

— Bine, atunci. Am lipsit 40 de minute. Cum vrei tu. Fă-ți referatul.

Chambers a fugit.

Am mai cartat câteva scrisori, apoi a apărut șeful de direcție. Un alb subțire cu mici smocuri de păr cărunt atârându-i peste urechi. M-am uitat la el și apoi m-am întors și am mai cartat niște scrisori.

— Domnule Chinaski, sunt convins că-nțelegeți regulile și normele Poștei. Fiecărui lucrător i se permit două pauze de 10 minute, una înainte de prânz, cealaltă după prânz. Acest privilegiu este acordat de administrație: 10

minute. 10 minute e...

— LA NAIBA!

Mi-am aruncat scrisorile pe jos.

— Am zis da cu pauza de 40 de minute doar ca să vă dau vouă satisfacție și să scap de gura voastră. Dar voi tot veniți! Acum îmi iau vorba-napoi! Mi-am luat doar 10 minute! Vreau să-i văd pe ăia șapte martori ai voștri! Scoate-ți-i!

Două zile mai târziu eram la hipodrom. Am ridicat privirea și am văzut dinții ăia, zâmbetul larg și ochii lucind, prietenos. Ce era cu asta – cu toți dinții ăia? M-am uitat mai de-aproape. Era Chambers, uitându-se la mine, zâmbind și stând la o coadă la cafea. Aveam o bere în mână. M-am dus la o cutie de gunoi și, uitându-mă în continuare la el, am scuipat. Apoi am plecat. Chambers nu m-a mai sâcâit de-atunci.

17

Bebelușul umbla de-a bușilea, descoperind lumea. Marina dormea-n pat cu noi noaptea. Eram Marina, Fay, pisica și eu. Pisica dormea și ea-n pat. Ia uite, mi-am zis, am trei guri care depind de mine. Cât de ciudat, cât se poate de ciudat. Stăteam și mă uitam la ele cum dorm.

Apoi două nopți la rând, când am ajuns acasă dimineața, dimineața devreme, Fay stătea, trează, și citea Mica publicitate.

— Camerele astea-s așa al dracu' de scumpe, a zis.

— Ba bine că nu, am zis.

În seara următoare am întrebat-o, în timp ce citea ziarul:

— Te muți?

— Da.

— Bine. O să te ajut să-ți găsești un loc mâine. O să te iau cu mașina.

Am fost de-acord să-i plătesc o sumă în fiecare lună. A zis „Bine”.

Fay a luat fata. Eu am luat pisica.

Am găsit un loc la opt sau zece străzi mai încolo. Am ajutat-o să se mute, mi-am luat la revedere de la fată și m-am întors.

Mă duceam s-o văd pe Marina de două, trei, patru ori pe săptămână. Știam că atâta vreme cât o s-o pot vedea pe fată o să fiu O.K.

Fay se-mbrăca tot în negru în semn de protest față de război. Participa la demonstrații locale pentru pace, întâlniri de sprijin și iubire, mergea la lecturi de poezie, cenecluri, reuniuni ale Partidului Comunist, și stătea

printr-un bar hippie. Lua copilul cu ea. Când nu era ieșită stătea-ntr-un fotoliu fumând țigară după țigară și citind. Purta insigne protestatare pe bluza ei neagră. Dar de obicei era ieșită pe undeva cu fata când ajungeam în vizită.

Le-am găsit, până la urmă, într-o zi. Fay mânca semințe de floarea soarelui cu iaurt. Își cocea singură pâinea, dar nu era prea bună.

— L-am cunoscut pe Andy, un camionagiu, mi-a zis. Pictează, în timpul liber. Asta-i una dintre picturile lui.

Fay a arătat spre perete. Mă jucam cu fata. M-am uitat la pictură. N-am zis nimic.

— Are o pulă mare, a zis Fay. A trecut pe-aici noaptea trecută și m-a-ntrebat „Ți-ar plăcea să fii futută cu o pulă mare?” și i-am zis „Aș prefera să fiu futută cu dragoste!”

— Sună ca un om de lume, i-am spus.

M-am mai jucat ceva cu fetița, apoi am plecat. Aveam de dat curând un test.

La scurt timp după asta, am primit o scrisoare de la Fay. Ea și copilul erau într-o comunitate hippie în New Mexico. Era un loc plăcut, spunea ea. Marina o să poată să respire acolo. A pus în plic un mic desen pe care fata-l făcuse pentru mine.

CINCI

1

DIRECȚIA POȘTEI

SUBIECT: Scrisoare de avertizare

CĂTRE: Dl Henry Chinaski

Direcția a primit o informație potrivit căreia ați fost reținut de Poliția orașului Los Angeles la data de 12 martie 1969 sub acuzația de ebrietate.

În legătură cu acest fapt, vi se supune atenției Secțiunea 744. 12 a Manualului Poștei, după cum urmează:

„Angajații poștali sunt în serviciul publicului și conduita lor, în multiple împrejurări, trebuie să se conformeze unor restricții mai numeroase și unor standarde mai înalte decât în cazul unora dintre angajații din sectorul privat. De la angajați se așteaptă, în timpul și în afara orelor de lucru, să se comporte într-un mod care să se reflecte favorabil asupra Serviciilor Poștale. Deși amestecul în viața privată a angajaților nu face parte din politica Direcției Poștei, personalului poștal i se cere să dea dovadă de cinste, probitate, corectitudine și să aibă o bună reputație și caracter.”

Cu toate că reținerea dumneavoastră a fost legată de o acuzație relativ minoră, ea constituie dovada unei comportări neconforme cu cerințele, într-un mod care să se reflecte favorabil asupra Serviciilor Poștale. Sunteți, prin prezenta, avertizat și atenționat că o repetare a acestei abateri sau alt incident cu autoritățile polițienești nu va lăsa acestui serviciu altă posibilitate decât a avea în vedere aplicarea unei sancțiuni disciplinare.

Puteți să prezentați o explicație scrisă în legătură cu această chestiune în cazul în care doriți.

2

DIRECȚIA POȘTEI

SUBIECT: Notă privind sancțiunea propusă

CĂTRE: Dl Henry Chinaski

Prezenta constituie notă prealabilă în legătură cu propunerea de a vă suspenda din funcție fără plată pentru trei (3) zile sau de a decide alte asemenea sancțiuni disciplinare după cum se va considera necesar.

Sanctiunea propusă este apreciată a fi de natură să promoveze eficiența serviciului și va fi dusă la îndeplinire nu mai târziu de 35 de zile calendaristice de la primirea acestei scrisori.

Acuzațiile care vi se aduc și motivele care susțin aceste acuzații sunt:

ACUZAȚIA NR. 1

Sunteți acuzat că ați lipsit fără învoire în datele de 13.05.1969, 14.05.1969 și 15.05.1969.

În plus față de cele de mai sus, următoarele elemente din dosarul dumneavoastră vor fi luate în considerare în determinarea amplitudinii sancțiunii disciplinare în cazul menținerii prezentelor acuzații:

Ați primit o scrisoare de avertizare la data de 1.04.1969, pentru absență fără învoire.

Aveți dreptul să răspundeți acuzațiilor în persoană sau în scris, sau în ambele moduri, și să fiți asistat de un reprezentant ales de dumneavoastră. Răspunsul dumneavoastră trebuie transmis în decursul a zece (10) zile de la primirea acestei scrisori. Puteți de asemenea prezenta o documentație în susținerea răspunsului dumneavoastră. Orice răspuns scris trebuie adresat dirigintelui-șef, Los Angeles, California 90052. Dacă este necesar un interval suplimentar pentru prezentarea răspunsului dumneavoastră, acordarea acestuia va fi luată în considerare pe baza solicitării scrise demonstrând necesitatea.

Dacă doriți să răspundeți în persoană, puteți stabili o întâlnire cu Ellen Normell, șef, Departamentul Personal și Servicii, sau cu K.T. Shamus, responsabil Serviciu Personal, la telefonul 289-2222.

După expirarea intervalului de 10 zile pentru răspuns, toate faptele în legătură cu cazul dumneavoastră, inclusiv eventualul răspuns pe care îl veți prezenta, vor fi avute în vedere. O hotărâre scrisă vă va fi transmisă. Dacă hotărârea vă va fi defavorabilă, documentul vă va aduce la cunoștință motivul sau motivele pe baza cărora a fost luată hotărârea.

DIRECȚIA POȘTEI

SUBIECT: Notificare a Hotărârii

CĂTRE: Dl Henry Chinaski

Prezenta se refera la scrisoarea care v-a fost adresată în data de 17.08.1969, cu propunerea suspendării dumneavoastră fără plată pentru trei

zile sau a altei sancțiuni disciplinare, pe baza Acuzației nr. 1 specificată în cuprinsul ei. Până la această dată nu a fost primit niciun răspuns la scrisoarea respectivă. După examinarea atentă a acuzației, s-a hotărât că Acuzația nr. 1, care se sprijină pe probe concrete, se susține și justifică suspendarea dumneavoastră, în consecință, veți fi suspendat fără plată pentru o perioadă de trei (3) zile.

Prima zi de suspendare va fi 17.11.1969 și ultima zi de suspendare va fi 19.11.1969.

Conținutul dosarului dumneavoastră, așa cum este prezentat în detaliu în scrisoarea privind propunerea de sancțiune, a fost de asemenea avut în vedere în hotărârea cu privire la penalizarea aplicată.

Aveți dreptul să contestați această hotărâre fie la Direcția Poștei sau la Comisia Federală a Serviciilor Publice, sau mai întâi la Direcția Poștei și apoi la Direcția Serviciilor Publice și apoi la Comisia Federală pentru Servicii Publice, după cum urmează:

Dacă adresați contestația mai întâi la Comisia pentru Servicii Publice, nu veți avea dreptul să faceți contestație la Direcția Poștei. O contestație către Comisia pentru Servicii Publice trebuie adresată Directorului Regional, Regiunea San Francisco, Comisia Federală pentru Servicii Publice, nr. 450 Golden Gate Avenue C.P., 36010, San Francisco, California 94102. Contestația dumneavoastră trebuie (a) să fie adresată în scris, (b) să prezinte motivele pentru care contestați suspendarea, cu acele trimiteri la probe și documente pe care le puteți prezenta și (c) să fie prezentată nu mai târziu de 15 zile după data efectivă a suspendării. Comisia, în urma unei contestații, va examina sancțiunea doar pentru a determina dacă procedurile urmate au fost conforme cu reglementările, cu excepția cazului în care înaintați o declarație pe proprie răspundere arătând că sancțiunea s-a datorat unor motivații politice, în afara celor cerute de lege, sau a rezultat dintr-o discriminare legată de starea civilă sau de un handicap fizic. Dacă adresați contestația Direcției Poștei, nu veți fi îndrituit să vă adresați Comisiei înainte ca o decizie la primul nivel să fie luată în legătură cu contestația dumneavoastră de către Direcție, în acel moment, veți putea alege între a adresa contestația dumneavoastră la niveluri superioare în cadrul Direcției Poștei sau să vă adresați Comisiei, însă, în cazul în care nicio decizie la primul nivel nu a fost luată în decurs de 60 de zile de la înaintarea ei, puteți opta pentru încheierea contestației dumneavoastră către Direcție,

adresându-vă Comisiei.

Dacă vă adresați Direcției Poștei în decurs de zece (10) zile calendaristice de la primirea acestei notificări, suspendarea dumneavoastră nu va fi pusă în aplicare înainte de a vi se comunica decizia cu privire la contestația dumneavoastră din partea Directorului Regional, Direcția Poștei, în plus, dacă vă adresați Direcției, aveți dreptul să fiți însoțit, reprezentat și îndrumat de un reprezentant ales de dumneavoastră. Dumneavoastră și reprezentantul dumneavoastră nu veți fi supuși constrângerilor, amestecului, presiunilor, discriminării sau represaliilor. Dumneavoastră și reprezentantului dumneavoastră vi se va acorda de asemenea un timp regulamentar suficient pentru a vă pregăti expunerea.

O contestație către Direcția Poștei poate fi adresată în orice moment după primirea acestei scrisori, dar nu mai târziu de 15 zile calendaristice după data efectivă a suspendării. Scrisoarea dumneavoastră trebuie să includă o cerere de audiere sau o declarație conform căreia nu se solicită o audiere. Contestația trebuie adresată către:

Directorul Regional
Direcția Poștei
Howard Street nr. 631
San Francisco,
California 94106

Dacă înaintați o contestație fie către Directorul Regional, fie către Comisia pentru Servicii Publice, trimiteți-mi o copie semnată a contestației la aceeași dată la care o trimiteți către Regională sau către Comisia pentru Servicii Publice.

Dacă aveți întrebări cu privire la procedura de contestație, îl puteți contacta pe Richard N. Marth, Servicii Angajați și Asistent Asigurări Sociale, la Departamentul Angajare și Servicii, Biroul Personal, camera 2205, Sediul Federal, North Los Angeles Street nr. 300, între 8:30 a.m. și 4 p.m., de luni până vineri.

DIRECȚIA POȘTEI

SUBIECT: Notă privind sancțiunea propusă

CĂTRE: Dl Henry Chinaski

Prezenta constituie o notă prealabilă privind propunerea de îndepărtare a

dumneavoastră din Serviciile Poștale sau adoptarea altor măsuri disciplinare, după cum se va considera necesar. Sancțiunea propusă este apreciată a fi de natură să promoveze eficiența serviciului și va fi dusă la îndeplinire nu mai târziu de 35 de zile calendaristice de la primirea acestei scrisori.

Acuzațiile care vi se aduc și motivele care susțin aceste acuzații sunt:

Absență fără învoire la următoarele date:

Septembrie 25, 1969	4 ore
Septembrie 28, 1969	8 ore
Septembrie 29, 1969	8 ore
Octombrie 5, 1969	8 ore
Octombrie 6, 1969	4 ore
Octombrie 7, 1969	4 ore
Octombrie 13, 1969	5 ore
Octombrie 15, 1969	4 ore
Octombrie 16, 1969	8 ore
Octombrie 19, 1969	8 ore
Octombrie 23, 1969	4 ore
Octombrie 29, 1969	4 ore
Noiembrie 4, 1969	8 ore
Noiembrie 6, 1969	4 ore
Noiembrie 12, 1969	4 ore
Noiembrie 13, 1969	8 ore

În plus față de cele de mai sus, următoarele elemente din dosarul dumneavoastră vor fi luate în considerare în determinarea amplitudinii sancțiunii disciplinare în cazul menținerii prezentelor acuzații:

Ați primit o scrisoare de avertizare la data de 1.04.1969, pentru absență fără învoire.

Ați primit o notă privind o propunere de măsură disciplinară la data de 17.08.1969, pentru absență fără permisiune. Ca urmare a acelei acuzații ați fost suspendat din funcție fără plată pentru trei (3) zile de la 17.11.1969 la 19.11.1969.

Aveți dreptul să răspundeți acuzațiilor în persoană sau în scris, sau în ambele moduri, și să fiți asistat de un reprezentant ales de dumneavoastră. Răspunsul dumneavoastră trebuie transmis în decursul a zece (10) zile de la

primirea acestei scrisori. Puteți de asemenea prezenta o documentație în susținerea răspunsului dumneavoastră. Orice răspuns scris trebuie adresat Dirigintelui-șef, Los Angeles, California 90052. Dacă este necesar un interval suplimentar pentru prezentarea răspunsului dumneavoastră, acordarea acestuia va fi luată în considerare pe baza solicitării scrise demonstrând necesitatea.

Dacă doriți să răspundeți în persoană, puteți stabili o întâlnire cu Ellen Normell, Șef al Departamentului Personal și Servicii, sau cu K.T. Shamus, Responsabil Servicii Personal, la telefonul 289-2222.

După expirarea intervalului de 10 zile pentru răspuns, toate faptele în legătură cu cazul dumneavoastră, inclusiv eventualul răspuns pe care îl veți prezenta, vor fi avute în vedere. O hotărâre scrisă vă va fi transmisă. Dacă hotărârea vă va fi defavorabilă, documentul vă va aduce la cunoștință motivul sau motivele pe baza cărora a fost luată hotărârea.

ŞASE

1

Stăteam lângă o fată care nu-şi ştia prea bine diagrama.

— Unde vine Roteford 2900? m-a-ntrebat.

— Încearcă la 33, i-am zis.

Supraveghetorul vorbea cu ea.

— Zici că eşti din Kansas City? Părinţii mei amândoi sunt născuţi în Kansas City.

— Zău? a zis fata.

Apoi m-a-ntrebat:

— Da' Meyers 8400?

— Vezi la 18.

Era genul cam durduliu, dar era disponibilă. Nu m-am băgat. Mi-a ajuns cu femeile, pentru o vreme.

Supraveghetorul venise foarte aproape de ea, chiar foarte aproape.

— Stai departe de serviciu?

— Nu.

— Îţi place slujba?

— O, da.

S-a-ntors spre mine.

— Şi Albany 6200?

— Şaispe.

Când mi-am terminat tava, supraveghetorul mi s-a adresat:

— Chinaski, te-am cronometrat la tava aia. Ți-a luat 28 de minute.

N-am răspuns.

— Ştii care e timpul standard pentru o tavă din asta?

— Nu, nu ştiu.

— De când eşti aici?

— De unsprezece ani.

— Eşti aici de unsprezece ani şi nu ştii timpul standard?

— Aşa e.

— Cartezi corespondenţa de parcă te-ar durea-n cot.

Fata avea o tavă încă plină de corespondenţă în faţă. Ne apucasem de

lucru la tăvile noastre în același timp.

— Și ai vorbit cu domnișoara de lângă tine.

Mi-am aprins o țigară.

— Chinaski, vino puțin.

S-a pus în fața cartatorului de tablă și a arătat cu degetul. Toți lucrătorii cartau acum foarte repede. I-am privit agitându-și mâna dreaptă cu frenezie. Chiar și fata durdulie îi dădea bătaie.

— Vezi numerele astea vopsite la capătul cutiei?

— Mda.

— Numerele-astea arată numărul de scrisori care trebuie puse într-un minut. O tavă de 60 de centimetri trebuie umplută în 23 de minute. Ai depășit cu cinci minute.

A arătat spre 23.

— Timpul standard e de 23 de minute.

— 23 ăsta nu-nseamnă nimic, am zis.

— Cum adică-tea?

— Adică a venit unul și-a vopsit 23-ul ăsta cu o cutie de vopsea.

— Nu, nu. Asta a fost testat ani de zile și verificat.

Ce rost avea? N-am răspuns.

— O să trebuiască să-ți fac referat, Chinaski. O să fii chemat la discuții pe tema asta.

M-am întors și m-am așezat. Unsprezece ani! N-aveam în buzunar un chior mai mult față de clipa-n care intrasem prima oară acolo. Unsprezece ani. Cu toate că fiecare noapte a fost lungă, timpul a trecut repede. Poate că din cauza lucrului de noapte. Sau de la făcut același lucru iar și iar și iar. Cu Stone cel puțin nu știam niciodată la ce să m-aștept. Aici nu existau niciun fel de surprize.

Unsprezece ani duși, împușcați în cap. Am văzut oameni mâncați de slujbă. Păreau să se topească. Cum a fost Jimmy Potts la Oficiul Dorsey. Când am venit prima oară, Jimmy era un tip bine-făcut într-un tricou alb. Acum era dus. Își potrivea scaunul cât mai aproape de podea cu puțință și se proptea în picioare să nu cadă. Era prea obosit ca să meargă să se tundă și purtase aceeași pereche de pantaloni trei ani. Își schimba cămășile de două ori pe săptămână și pășea foarte încet. Îl asasinaseră. Avea cincizeci și cinci de ani. Mai avea șapte ani până la pensie.

— N-o s-ajung niciodată, mi-a zis.

Ori se topeau, ori se îngrăşau, se lăţeau, mai ales la fund şi la burtă. Şi iată-mă, ameteţi şi dureri în braţe, gât, piept, peste tot. Dormeam toată ziua, odihnindu-mă pentru slujbă. La sfârşit de săptămână trebuia să beau ca să uit. La angajare cântăream 92 de kile. Acum cântăream 112. Nu-ţi mişcai decât mâna dreaptă.

2

Am intrat în biroul consilierului. Eddie Beaver stătea la birou. Lucrătorii-i ziceau Beaver Uscatul. Avea un cap ascuţit, un nas ascuţit, bărbie ascuţită. Era numai ascuţişuri. Şi-ncerca să pară aşa şi la minte.

— Luaţi loc, Chinaski.

Beaver avea nişte hârtii în mână. Le-a citit.

— Chinaski, v-a luat 28 de minute ca să terminaţi o tavă de 23 de minute.

— Ah, lăsaţi vrăjeala. Sunt obosit.

— Ce?

— Am zis, lăsaţi vrăjeala! Daţi-mi să semnez hârtiile şi lăsaţi-mă să plec.

Nu vreau să stau s-ascult toată polologhia.

— Sunt aici ca să vă consiliesc, Chinaski!

Am oftat:

— O.K., daţi-i drumul. Ascult.

— Trebuie să ne încadrăm într-un grafic orar, Chinaski.

— Mda.

— Şi când rămâi în urmă asta-nseamnă că altcineva o să sorteze corespondenţa în locul tău. Asta-nseamnă ore suplimentare.

— Vreţi să spuneţi că *eu* sunt responsabil pentru alea trei ore jumate suplimentare pe care le cer aproape-n fiecare noapte?

— Ascultaţi, v-au trebuit 28 de minute la o tavă de 23 de minute, asta-i.

— Ştiţi bine. Fiecare tavă are 60 de centimetri. Unele tăvi au de trei ori, chiar de patru ori mai multe scrisori decât altele. Lucrătorii se-nghesuie pe ceea ce numesc ei tăvile „grase”. Eu nu-mi bat capul. Cineva tre’ să se procopsească şi cu corespondenţa grea. Dar tot ce ştiţi voi e că fiecare tavă are şaij’ de centimetri şi că trebe terminată-n 23 de minute, însă nu cartăm tăvi în cartatoarele alea, ci scrisori.

— Nu, nu, treaba asta a fost cronometrată!

— Poate. Mă-ndoiesc. Dar dacă cronometraţi pe cineva, nu-l judecaţi după o tavă. Până şi Babe Ruth o dădea pe-alături din când în când.

Judecați-l la 10 tăvi sau după lucrul de-o noapte. Voi aici vă folosiți de asta doar ca să i-o trageți oricui vi se pune pata.

— Bine, ați spus ce-ați avut de spus, Chinaski. Acum ascultați AICI: o tavă ți-a luat 28 de minute. *Noi* asta discutăm. ACUM, dacă sunteți prins în întârziere la altă tavă, veți fi apt de CONSILIERE AVANSATĂ!

— În regulă, îmi permiteți doar să vă pun o-ntrebare?

— Spuneți.

— Să presupunem că primesc o tavă ușoară. Când și când, se-ntâmplă. Câteodată termin o tavă în 5 minute sau în 8 minute. Conform cu standardul verificat am economisit pentru poștă 15 minute. Atunci pot să-mi profit de astea 15 minute și să cobor la bufet, să-mi iau o prăjitură cu-nghețată, să mă uit la televizor și să mă-ntorc?

— NU! TREBUIE SĂ LUAȚI IMEDIAT O TAVĂ ȘI SĂ-NCEPEȚI SĂ SORTAȚI CORESPONDENȚA!

Am semnat o hârtie pe care scria că am fost consiliat. Apoi Beaver Uscatul mi-a semnat bonul pentru absență, a trecut pe el ora și m-a trimis înapoi la scaunul meu să triez mai departe corespondența.

3

Dar câteodată mai era și ceva acțiune. Un tip a fost prins pe scara pe care rămăsese eu închis. A fost prins cu capul sub fusta unei gagici. Apoi una dintre gagicile care lucrau la bufet s-a plâns că n-a fost plătită, cum i se promisese, pentru o porție de copulație orală pe care o furnizase unui șef de serviciu și la trei lucrători de la manutanță. Au dat-o afară pe fată și pe ăia trei de la manutanță și l-au retrogradat pe șeful de serviciu la supraveghetor. Pe urmă, am dat foc la poștă. Fusesem trimis la corespondență de clasa a treia și fumam o țigară de foi, descărcând o grămadă de materiale dintr-un cărucior când un tip a zis:

— HEI, ȚI-A LUAT FOC CORESPONDENȚA!

M-am întors. Și iată. O mică flacără începea să se-nalțe precum un șarpe dansând. În mod evident de la un scrum de țigară aprins care căzuse acolo mai înainte.

— La dracu'!

Flacăra creștea cu iuțeală. Am luat un catalog și, ținându-l drept, am început să izbesc în neștire. Au sărit scânteii. Aerul se-nfierbânta. Când terminam într-o parte, o lua în alta.

Am auzit o voce.

— Hei! Simt miros de foc!

— NU DE FOC – am țipat – SIMȚI MIROS DE FUM!

— Cred c-o s-o-ntind de-aici!

— Dracu' să te ia atunci – am urlat – ÎNTINDE-O!

Flăcările îmi ardeau mâinile. *Trebuia* să salvez corespondența Statelor Unite, maculatură de clasa a treia!

În cele din urmă, am reușit s-o stăpânesc. Am împins cu piciorul toată grămada de hârtii pe podea și am călcat-o până la ultima fărâmbă de cenușă înroșită.

Supraveghetorul a venit să-mi spună ceva. Stăteam cu catalogul în mână și așteptam. S-a uitat la mine și s-a-ndepărtat.

Apoi am continuat să sortez maculatura de clasa a treia. Tot ce era ars, puneam de o parte.

Țigara mi se stinsese. N-am mai aprins-o.

Mâinile au început să mă doară și m-am dus la rezervor, le-am pus sub apă. N-a fost de folos.

L-am găsit pe supraveghetor și i-am cerut un bon de învoire pentru cabinetul infirmierei.

Era aceeași care venea la mine la ușă și mă-ntreba: „Ce mai e-acum, domnu' Chinaski?”

Când am intrat, a zis același lucru.

— V-amintiți de mine, ei? am întrebat.

— A, da, știu că v-a fost rău de-a binelea-n niște nopți.

— Mda, am zis.

— Mai vin femei pe la dumneavoastră pe-acasă? a-ntrebat.

— Mda. Mai vin bărbați pe la dumneavoastră?

— Bine, domnu' Chinaski, care-i problema?

— M-am ars la mâini.

— Veniți aici. Cum v-ați ars la mâini?

— Contează? Sunt arse.

Îmi dădea cu ceva pe mâini. Unul din sânii ei m-a șters.

— Cum s-a-ntâmpat, Henry?

— O țigară. Eram lângă un cărucior de clasa a treia. Trebuie c-a ajuns scrum înăuntru. S-au pornit flăcări.

Sânul era iar proptit de mine.

— Țineți-vă mâinile calm, *vă rog!*

Și apoi s-a apăsât cu toată partea aia pe mine-n timp ce mă dădea cu ceva unsoare pe mâini. Stăteam pe un scaun.

— Ce se-ntâmplă, Henry? Pari agitat.

— Păi... știi cum e, Martha.

— *Nu* mă cheamă Martha. Mă cheamă Helen.

— Hai să ne căsătorim, Helen.

— Ce?

— Vreau să zic, în cât timp o să-mi pot folosi mâinile din nou?

— Le puteți folosi chiar acum dacă vreți.

— Ce?

— Vreau să spun sus, la lucru.

A-nfășurat un bandaj.

— E mai bine, i-am zis.

— N-ar trebui să ardeți corespondența.

— Era maculatură.

— Toată corespondența e importantă.

— Da, Helen.

S-a dus la birou și am urmat-o. A completat foaia pentru absență. Arăta foarte simpatic cu mica ei bonetă albă. Mi-am zis că trebuie să găsesc o cale să mă-ntorc acolo.

M-a văzut studiindu-i corpul.

— Bine, domnule Chinaski, cred că-i timpul să plecați acum.

— Ah, da... ei, mulțumesc pentru tot.

— Asta mi-e meseria.

— Desigur.

Peste-o săptămână erau afișe cu FUMATUL INTERZIS ÎN ACEASTĂ ZONĂ peste tot. Lucrătorilor nu li se permitea să fumeze dacă nu foloseau scrumiere. Cineva a primit contractul pentru fabricarea tuturor scrumierelor ăloră. Erau drăguțe. Scia pe ele PROPRIETATE A GUVERNULUI STATELOR UNITE. Lucrătorii le-au furat pe cele mai multe.

FUMATUL INTERZIS. Eu singur, Henry Chinaski, am revoluționat sistemul poștal.

— Hei, ia uite, ce mama dracului fac ăștia? am întrebat.

Nimeni nu părea interesat. Eram în secția pentru clasa a treia. M-am dus la alt lucrător.

— Uite, am zis. Ne iau apa.

S-a uitat la rezervor, apoi s-a apucat la loc de sortarea corespondenței de clasa a treia.

Am încercat cu alți lucrători. Au arătat același dezinteres. Nu puteam să-nțeleg.

Am cerut ca reprezentantul meu sindical să fie convocat în sectorul meu.

După un răstimp prelung, a apărut – Parker Anderson. Parker obișnuia să doarmă într-o mașină veche de ocazie și se spăla pe față și se bărbiera și se căca la benzinăriile care nu-și încuiau toaletele. Parker încercase să fie pește, dar dăduse greș. Și venise la Posta centrală, se-nscrisese-n sindicat și participase la întâlnirile sindicale unde a devenit om de ordine. Curând a ajuns reprezentant sindical, și apoi a fost ales vicepreședinte.

— Care-i problema, Hank? Știu că n-ai nevoie de *mine* ca să te descurci cu supraveghetorii ăștia!

— Lasă gargara, scumpete. Sunt aproape două ani de când plătesc cotizație la sindicat și n-am cerut nici atâta.

— O.K., care-i problema?

— Rezervoarele.

— Rezervoarele te deranjează?

— Nu, la naiba, rezervoarele nu mă deranjează deloc. Ce fac cu ele, aia e. Uite.

— Să mă uit? Unde?

— *Acolo!*

— Nu văd nimic.

— Tocmai de-aia fac gât. Acolo era un rezervor.

— Și l-au scos. Ce-i cu asta?

— Uite, Parker, unul n-ar fi nimic. Dar au smuls fiecare al *doilea* rezervor din clădire. Dacă nu-i oprim acum, curând or să-nchidă fiecare a doua budă... și pe urmă, ce-o să urmeze, nu știu...

— Bine, a zis Parker, ce vrei să fac?

— Vreau să-ți miști fundul și să afli de ce sunt scoase rezervoarele astea.

— Bine, ne vedem mâine.

— Vezi ce faci. Doi ani de cotizații la sindicat fac 312 dolari.

În ziua următoare a trebuit să-l caut pe Parker. N-avea răspunsul. Nici în următoarea, nici în următoarea. I-am spus lui Parker că m-am săturat s-aștept. Mai avea o zi.

În ziua următoare a venit la mine în zona pentru pauza de cafea.

— O.K., Chinaski, am aflat.

— Da?

— În 1912 când s-a construit clădirea asta...

— În 1912? Asta a fost acum mai mult de juma' de secol! Nu-i de mirare că locul ăsta arată ca bordelul împăratului!

— Bine, oprește-te. Deci, în 1912, când s-a construit clădirea asta, contractul prevedea un *anumit* număr de rezervoare. Făcând o verificare, Poșta a descoperit că sunt de *două* ori mai multe rezervoare instalate decât se prevedea în contractul inițial.

— Bine, O.K., am zis, cu ce strică de două ori mai multe rezervoare? Lucrătorii or să bea tot atâta apă.

— Corect. Dar faptu-i că rezervoarele ies puțin în afară. Stau în drum.

— Și?

— O.K. Gândește-te că un lucrător cu un avocat isteț s-a rănit într-un rezervor. Să zicem că a fost prins între rezervoare și un cărucior plin de saci grei cu reviste?

— Înțeleg acum. Rezervorul nu trebuia să fie acolo. Poșta e dată-n judecată pentru neglijență.

— Corect!

— În regulă. Mulțumesc, Parker.

— Asta mi-e datoria.

Dacă el inventase povestea, aproape că făcea 312 dolari, pe bune. Am văzut o grămadă mai proaste publicate în *Playboy*.

5

Am descoperit că singura cale să nu mă ia amețeala la cartator era să mă ridic și să fac câțiva pași din când în când. Fazzio, un supraveghetor care era pe secție la vremea aia, m-a văzut ducându-mă spre unul dintre puținele rezervoare de apă.

— Hei, Chinaski, de câte ori mă uit la tine, te plimbi.

— Asta nu-nseamnă nimic, am zis, de câte ori mă uit la tine, te plimbi.

— Dar asta face parte din munca mea. Să mă plimb face parte din slujba

mea. Trebuie s-o fac.

— Uite, am zis, face parte și din munca mea. Trebuie s-o fac. Dacă stau pe scaunul ăla prea mult o să sar peste cartatoarele astea de fier și-o să-ncep să alerg fluierând *Dixie* pe cur și *Copilașilor le plac turtițele*^{vii} pe orificiu] din față.

— Gata, Chinaski, las-o baltă.

6

Într-o seară dădeam colțul după ce mă furișasem la bufet după un pachet de papiroase. Și dau peste un chip cunoscut.

Era Tom Moto! Tipul cu care fusesem suplinitor sub Stone!

— Moto, ticălosule! zic.

— Hank! zice el.

Am dat mâna.

— Hei, mă gândeam la tine! Johnstone iese la pensie luna asta. Câteva dintre noi îi facem o petrecere de adio. Știi, totdeauna i-a plăcut să pescuiască. O să-l luăm cu barca. Poate vrei să vii și să-l arunci peste bord, să-l îneci. Am găsit un lac adânc, ca lumea.

— Nu, dracu', nici măcar nu vreau să mă uit la el.

— Dar ești *invitat*.

Moto mustăcea de la găoază până la sprâncene. M-am uitat la cămașa lui: un ecuson de supraveghetor.

— Vai, nu, Tom.

— Hank, am patru copii. Au nevoie de mine să le pun ceva pe masă.

— Bine, Tom.

Apoi m-am cărat.

7

Nu știu cum ajung oamenii așa. Aveam de plătit pensie alimentară, nevoie de ceva de băut. Chirie, pantofi, șosete, toate alea. Ca oricui îmi trebuia o mașină veche, ceva de mâncare, toate chestiile astea mici, de necuprins.

Precum femeile. Sau o zi la curse.

De pe-o zi sau alta și fără ieșire, nici nu te mai gândești la asta.

Am parcat peste drum de sediul federal și am așteptat să se schimbe semaforul. Am traversat. Am împins ușa turnantă. Era ca și cum aș fi fost o

bucată de fier atrasă de un magnet.

Era la etajul unu. Am deschis ușa și erau acolo. Angajații de la sediul federal. Am observat o fată, sărăcuța, cu o singură mână. Era acolo dintotdeauna. Parc-ar fi fost o sugativă bătrână ca mine. Mă rog, cum spuneau băieții, trebuie să muncești undeva. Așa că acceptau ce se prezenta. Asta era înțelepciunea sclavului.

O negresă tânără și-a făcut apariția. Era bine-mbrăcată și mulțumită de poziția ei. Mă bucuram pentru ea. Aș fi nnebunit într-o slujbă ca a ei.

— Da? a-ntrebat.

— Sunt lucrător poștal, am zis. Vreau să-mi dau demisia.

S-a-ntins sub birou și a scos un vraf de hârtii.

— Toate astea?

A zâmbit.

— Sunteți sigur că vă descurcați?

— Nu vă faceți griji, am zis, mă descurc.

8

Trebuia să completezi mai multe hârtii ca să pleci decât ca să intri.

Prima pagină pe care ți-o dădeau era un formular personalizat de la dirigintele-șef al orașului.

Începea așa:

„Îmi pare rău ca vă încetați activitatea în cadrul serviciilor poștale...”
etc., etc., etc., etc.

Cum putea să-i pară rău? Nici măcar nu mă cunoștea.

Era o listă de întrebări.

„Supraveghetorii noștri vi s-au părut înțelegători? Ați putut să comunicați cu ei?”

Da, am răspuns.

„Ați constatat la supraveghetori, într-un fel sau altul, vreo prejudecată legată de rasă, religie, origine socială sau orice alt aspect similar?”

Nu, am răspuns.

Pe urmă era una – „I-ați sfătui pe prietenii dumneavoastră să încerce să se angajeze în serviciile poștale?”

Bine-nțeles, am răspuns.

„Dacă aveți vreo nemulțumire sau plângere despre serviciile poștale vă rugăm să le enumerați în detaliu pe verso.”

Nicio nemulțumire, am răspuns.

Apoi negresa mea s-a întors.

— Ați și terminat?

— Am terminat.

— N-am văzut pe nimeni să-și completeze hârtiile așa rapid.

— Repede, am zis.

— Repede? a-ntrebat. Ce vreți să spuneți?

— Vreau să spun, ce urmează?

— Poftiți, vă rog.

I-am urmat buclile printre birouri până-ntr-un loc aproape de fundul încăperii.

— Luați loc, a zis bărbatul.

A citit din hârtii destulă vreme. Apoi m-a privit.

— Pot să vă-ntreb de ce vă dați demisia? E din cauza procedurilor disciplinare împotriva dumneavoastră?

— Nu.

— Atunci care este motivul demisiei dumneavoastră?

— Acela de a urma o carieră.

— A urma o carieră?

M-a privit. Aveam la mai puțin de opt luni până la a cincizecea aniversare. Știam ce gândea.

— Pot să vă-ntreb care va fi „cariera” dumneavoastră?

— Păi, domnule, o să vă spun. Sezonul de capcane în Delta Bayou ține doar din decembrie până-n februarie. Am pierdut deja o lună.

— O lună? Dar sunteți aici de unsprezece ani.

— Bine, atunci, am risipit unsprezece ani. Pot scoate zece până la douăzeci de miare din trei luni în Bayou La Fourche.

— Ce faceți acolo?

— *Pun capcane!* Bizam, nutrie, nură, vidră... raton. Tot ce-am nevoie-i o pirogă. Dau 20 la sută din câștig pentru dreptul de folosire a teritoriului. Sunt plătit un dolar douăș’cinci pentru pieile de bizam, trei dolari pentru nură, patru dolari pentru nură argintie, un dolar jumate pentru nutrie și douăș’cinci de dolari pentru raton. Vând carcasa de castor, care are cam patruj’de centimetri, cu cinci cenți la o fabrică de mâncare pentru pisici. Primesc douăș’cinci de cenți pentru trupul jupuit de nutrie. Cresc porci, găini și rațe. Prind pești piscică. O nimica toată. Eu...

— Lăsați, domnule Chinaski, e destul.

A băgat niște foi în mașina de scris și-a-nceput să bată.

Atunci am ridicat ochii și-am dat de Parker Anderson, reprezentantul meu sindical, bunul și bătrânul Parker ras și căcat pe la benzinării, adresându-mi zâmbetul lui larg de politician.

— Demisionezi, Hank? *Știu* că tot ameninți cu asta de unsprezece ani...

— Daa, plec în Louisiana-n sud să mă fac c-un purcoi de bunătați.

— Au un hipodrom pe-acolo?

— Glumești? Fair Grounds e una dintre cele mai vechi piste din țară!

Parker avea cu el un puști alb tânăr – unul din tribul nevrotic al celor pierduți – și ochii puștiului erau acoperiți cu o peliculă umedă de lacrimi. Câte-o lacrimă mare-n fiecare ochi. Nu cădeau. Era fascinant. Am văzut femeii stând și uitându-se la mine cu aceiași ochi înainte să-și iasă din fire și să-nceapă să zbiere ce porc ordinar sunt. În mod clar băiatul picase într-una dintre multele capcane, și fugise să-l caute pe Parker. Parker avea să-i salveze slujba.

Tipul mi-a mai dat o hârtie să semnez și-apoi am ieșit de-acolo.

Parker mi-a zis „Baftă, bătrâne,” pe când plecam.

— Mersi, iubire, i-am răspuns.

Nu mă *simțeam* altfel. Dar știam că în curând, asemenea unui om ridicat repede din adâncul mării, mă voi resimți – cu o amețală de un fel aparte. Eram asemenea nenorociților de peruși ai lui Joyce. După ce trăisem în colivie o luasem pe deschizătură și zburasem afară – ca un glonț, spre ceruri. Ceruri?

9

M-a luat valul. M-am îmbătat tot mai rău și am umblat beat cui, beat ca un porc. Am ajuns chiar cu un cuțit de măcelărie la gâtlej într-o noapte-n bucătărie și apoi m-am gândit, ușurel, bătrâne, poate că fetița ta o să vrea s-o duci la Zoo. Înghețate, cimpanzei, tigri, păsări verzi și roșii, și razele soarelui coborându-i pe creștet, soarele coborând și târându-ți-se printre firele de păr de pe braț, ușurel, bătrâne...

Când m-am trezit eram în camera din față a apartamentului, scuipând pe mochetă, stingându-mi țigări pe încheieturile de la mână, râzând. Complet smintit. Am ridicat ochii și-am dat de studentul ăla medicinist. O inimă omenească zăcea într-un borcan mare așezat între noi pe măsuta de cafea,

împrejurul inimii omenești – numită, după fostul ei proprietar, „Francis” – erau jumătăți goale de whiskey și scotch, grămezi de cutii de bere, scrumiere, mizerie. Am apucat o sticlă și-am înghițit un amestec înfiorător de bere și scrum. Nu mâncasem de două săptămâni. Un șir nesfârșit de oameni veniseră și plecaseră. Fuseseră șapte sau opt petreceri sălbatice la care ceream încontinuu: „Mai mult de băut! Mai mult de băut!” Zburam spre ceruri; ei stăteau doar de vorbă – și se frecau.

— Mda, i-am zis medicinistului. Ce vrei cu mine?

— O să fiu medicul tău personal.

— Bine, doctore, primul lucru pe care vreau să-l faci e să iei inima asta omenească blestemată de-aici!

— Nțț.

— Ce?

— Inima rămâne aici.

— Ascultă, prietene, nu știu cum te cheamă...

— Wilbert.

— Deci, Wilbert, nu știu cine ești și cum ai ajuns aici, dar o să-l iei pe „Francis” cu tine!

— Nu, rămâne la tine.

Apoi și-a luat gentuța și brasarda de cauciuc pentru braț și a apăsât pe pară și cauciucul s-a umflat.

— Ai tensiunea unuia de 19 ani, mi-a zis.

— Lasă dracu’ asta. Auzi, nu e-mpotriva legii să lași inimi umane pe oriunde?

— O să mă-ntorc s-o iau. Acum *trage aer în piept!*

— Credeam că Poșta mă scoate din minți. Acum ai apărut tu.

— Liniște! Trage *aer!*

— Am nevoie de o pizdă tânără ca lumea, doctore. Asta-i problema la mine.

— Ai coloana vertebrală deplasată în 14 zone, Chinaski. Asta duce la tensiune, imbecilitate și, adesea, nebunie.

— Pula calului, am zis...

Nu-mi amintesc când a plecat gentlemanul. M-am sculat pe canapeaua mea la 1:10 p.m., mort în mijlocul după-amiezei^{viii}, și era arșiță, soarele-și croia drum prin storurile mele zdrențuite ca să poposească pe borcanul din centrul măsuței. „Francis” stătuse cu mine toată noaptea, marinându-se-n

saramură alcoolizată, înotând în extensia mucoasă a diastolei sale moarte. Zăcând acolo-n borcan.

Arăta ca un pui fript. Adică, înainte să-l frigi. Întocmai.

Am luat-o și am pus-o-n dulap și am acoperit-o cu o cămașă zdrențuită. Dup-aia m-am dus la baie și am vomat. Am terminat, mi-am lipit fața de oglindă. Aveam fire negre, lungi de păr pe toată fața. A trebuit să m-așez să mă cac. A ieșit unul fierbinte, ca lumea.

A sunat la ușă. M-am terminat de șters la fund, m-am băgat în niște țoale vechi și m-am dus la ușă.

— Da?

Afară erau un tip tânăr cu un păr lung blond atârându-i în jurul feței și o negresă care tot zâmbea de parcă ar fi fost țicnită.

— Hank?

— Da. Cine s'teți?

— Ea-i o femeie. Nu-ți amintești de noi? De la petrecere? Am adus o floare.

— Ei, rahat, intrați.

Au adus floarea, un fel de chestie roșie-portocalie pe o tulpină verde. Avea mai mult sens decât multe alte chestii, doar că fusese ucisă. Am găsit o vază, am pus floarea-năuntru, am adus o stacană cu vin și am pus-o pe măsută.

— Nu-ți amintești de ea? a-ntrebat puștiul. Ai zis că vrei s-o fuți.

Fata a râs.

— Foarte bine, dar nu acum.

— Chinaski, cum o s-o scoți la capăt fără slujba de la poștă?

— Nu știu. Poate-o să te fut pe tine. Sau o să te las pe tine să mă fuți. La dracu', nu știu.

— Po' să dormi la noi pe podea când vrei.

— Po' să mă uit la voi când vă futeți?

— Bine-nțeles.

Am băut. Le-am uitat numele. Le-am arătat inima. Le-am cerut să ia cu ei chestia aia oribilă. Nu-ndrăzneam s-o arunc, pentru cazul că studentul medicinist avea nevoie de ea la un examen sau când expira împrumutul de la biblioteca medicală sau ce știu eu.

Deci am ieșit și-am fost la un show de striptease, am băut și-am chiuیت și ne-am râs. Nu știu cine era cu banii, dar cred că el avea cea mai mare parte,

ceea ce era plăcut ca variație, și eu tot râdeam și-o pipăiam pe fată pe cur și pe țâțe și-o pupam, dar nu-i păsa nimănu. Cât țineau banii, țineai și tu.

M-au condus înapoi și el a plecat cu ea. Am mers la ușă, mi-am luat la revedere, am deschis radioul, am găsit un sfert de scotch, am băut, râzând, simțindu-mă bine, în sfârșit relaxat, liber, arzându-mi degetele cu chiștoace de țigară, pe urmă am reușit s-ajung până la pat, până la margine, m-am împiedicat, am căzut pe saltea, am dormit, dormit, dormit...

* **

Dimineată era dimineată și eram încă viu.

Poate-o să scriu un roman, mi-am zis.

Și apoi am făcut-o.

ⁱ *Stone* – „piatră” (engl.)

ⁱⁱ Când un traseu nu e continuu, factorul trebuie să facă un „racord” (*tie-out*) între „curse” (*swing*), fapt care cere un timp de lucru suplimentar.

ⁱⁱⁱ Literal, „Marele Tătic”, în argou are înțelesul de persoană respectată, puternică sau cunoscută pentru ceva anume, lider (aidoma rom. „tătic”)

^{iv} În original, *race form* – buletin în care sunt publicate performanțele anterioare ale cailor care vor concura și alte informații referitoare la cursele din ziua respectivă.

^v Unitate de măsură folosită la cursele hipice; 1 furlong = 1/8 dintr-o milă = 201 m.

^{vi} În original, *outfield* – zona laterală a terenului de baseball; *outfielder* —jucător specializat pe această zonă.

^{vii} *Mammy's Little Children Love Shortnin' Bread* – cântec de copii popular în S.U.A.

^{viii} Referire la titlul unei povestiri de Ernest Hemingway, *Moartea la amiază*.